
VÄINÖ LEHTONEN

M U R R O S-
K A U D E S S A

KRISTOSOFINEN KIRJALLISUUSSEURA ry.

Murroskaudessa

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1973 painoksesta.
Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut
jäää alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa tammikuussa 2016

Jaakko Kesävuori

MURROSKAUDESSA

KIRJOITTANUT
VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA 1973
KRISTOSOFINEN KIRJALLISUUSSEURA r.y.

ISBN 951-95065-2-7

SISÄLLYS

	Sivu
Tulevaisuuden näkymiä	10
Ilosanoma kansoille	15
Aikamme ja tulevaisuus	25
Murroskaudessa	34
Ympyrä ja risti	44
Harhat ja todellisuus	55
Ikuinen vaeltaja	67
Suuri uhri ja elämän koulu	79
Elämä jatkuu	91
Kaita tie	106
Ihmisen tie	115

Motto.

Sillä kun luonto uutta juurirotua ryhtyy luomaan, elähyttää se ensin monen vanhaan rotuun kuuluvan yksilön sielunelämää uusilla haaveilla ja kaipauksilla, niin että nämä yksilöt tavoissaan ja käsityksissään poikkeavat toisista. Sitten se lähettää jumalallisia sanansaattajiaan ja auttajiaan, jotka saattavat nuo maaperältään heidelmälliset sielut raskaiksi uuden ihmistyyppin ihanteella, ja vihdoin se johdattaa heidät erilleen muusta ihmiskunnasta, että he yhdessä vaivoja ja vastuksia voittaen, suuria kärsimyksiä kärsien, mutta jumalallista apua saaden panisivat alulle uuden ihmisrodun.

Pekka Ervast: Kalevalan avain.

Yllä olevat Pekka Ervastin sanat soveltuvat nyky aikaan, sillä teosofinen ja kristosofinen sanoma toteaa uuden juurirodun alkaneen. Ihmiskehitys kulkee nyt viidennen juurirodun viidennen sivistyskauden merkeissä ja kuudetta sivistyskautta valmistellaan. Samanaikaisesti kaiutetaan tulevan kuudennen juurirodun perussävel. Se eroaa tämän viidennen juurirodun perussävelestä yhtä paljon kuin viidennen perussävel

eroaa atlantilaisen rodun luonteesta. Uusi perussävel on jo kaiutettu. Sen moraali on Jeesus Kristuksen Vuorisaarna. Kristikunnalle uskottiin korkea ja kauaskantoinen tehtävä: pitää korkealla Jeesus Kristuksen käytännöllissiveellistä lippua. Mutta tehtävä oli ylivoimainen. Kristikunta peitti Mestarinsa sanoman materialististen oppiensä kuonalla. Pekka Ervast kirjoitti Vuorisaarnan uudelleen, joten nykyajan ihminen voi sen ymmärtää.

Uuden perussävelen filosofia ja metafysiikka esitettiin H. P. Blavatskyn teosofisena sanomana, joskin suurelle yleisölle vaikeatajuisena. Vaikeatajuisuus johtui osaksi siitä, ettei länsimaisissa kielissä löytynyt sanoja itämaisille käsitteille. Pekka Ervast teki myös H. P. Blavatskyn opetukset käsitettäviksi. Kuudennen juurirodun perussävel, sen normaali, filosofia ja metafysiikka, on tarkoitettu kaikkien ihmisten ymmärrettäväksi, jotta mahdollisimman monen vanhaan rotuun kuuluvan yksilön sielunelämä tulisi uusilla haaveilla ja kaipauksilla elähdytetyksi. Siten nämä vanhan rodun elähdytetyt ihmiset poikkeavat muista ihmisistä käsitystensä ja tapojensa takia, joten heitä voidaan pitää poikkeuksina. Pekka Ervast pyyhki teosofisesta metafysiikasta ja filosofiasta pois epäselvyydet, hänen sanomansa on kansantajuista ja selvää. Uusi perussävel tuli kaiutetuksi. Kun liitämme mukaan myös J. R. Hannulan kirjallisuuden, jossa edellämainittujen opetukset on sovellettu käytännölliseen elämään, on ihmiskunnalle annettu opetus riittävä ojennusnuora tulevalle kuudennelle sivistyskaudelle. Se riittää myös kaukaisemmalle kuudennelle juurirodulle, jonka teh-

tävänä on tuoda Kristus-viisaus jokapäiväiseen elämään. Kristosofinen maailmankatsomus ja elämänymmärrys täyttää tämän mitan. Se täyttää ihmisielen uusilla haaveilla, jumalallisilla kaipauksilla, valmistaen siten maaperää tulevalle sivistykselle. Kristosofia on vastakohta nykyisen rodun materialismille, soitaisuudelle ja uskonnolliselle taikauskolle. Se ratkaisee elämän pulmat henkisellä tavalla, antaa aavistuksen ihmishengen sisäisestä taivaallisesta Isästä ja viittoon tien Logoksen salaisuuksiin. Se taittaa kärjen kuolemalta puhuen ”taivasten valtakunnan salaisuuksista”, joita Jeesus Natsarenius puhui opetuslapsilleen ja apostoli Paavali ”täydellisille” oppilailleen.

Me nykyajan ihmiset olemme tilaisuudessa elähdyttämään sieluamme näillä uusilla aatteilla, toiveilla ja kaipauksilla. Siten valmistumme vastaanottamaan valoisaampaa aikakautta, joka aamuruskon tavalla kajaistaa jo hengenmaailmassa.

Tampereella tammikuussa 1973

Väinö Lehtonen

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄ

Ajan arvoitusta on pohdittu, onhan se eräs keskeinen ilmiö. Menneisyys muistetaan, nykyisessä eletään, mutta tulevaisuus on tuntematon. Nykyisyys siirtyy joka hetki menneisyyteen, mutta samalla tulevaisuus muuttuu nykyisyydeksi. On arveltu, että tulevaisuuden täytynee olla olemassa jo ennen tulemistaan nykyisyydeksi, sillä eihän se voi tulla tyhjästä. Niinpä kaikkina aikoina onkin ollut tietäjiä, näkijöitä, ennustajia, profeettoja, jotka uskovat tietävänsä jotakin tulevaisuudesta. Ihmisissä elää salaperäinen aavistus, että näkyväisen maailman takana tai sisällä on näkymätön hengen maailma, jossa tulevaisuus on jo todellisuutta. Itämailla onkin yleinen käsitys, että aika on harhaa. Aika on aistimaailman ilmiö, sillä menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus ovat todellisuudessa yhtä.

Ennustelua pidetään herkkäuskoisten puuhana, mutta siitä huolimatta halutaan tietää, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Yhteiskuntaelämä ei menesty, ellei tehdä tulevien vuosien talousarvioita. Säätieteilijät yrittävät ennustaa tulevaa säätä. Parhailaan pohditaan, mikä on ihmiskunnan tuleva kohtalo, koska teknillistyvä elämä uhkaa saastuttaa luonnon. Sotateknikka paljastaa näkymät maailmanlopusta. Tällaisille ennusteluille annetaan tieteellisyyden leima, mutta ennustelut osoit-

tautuvat hatariksi. Järki sanoo, että jos kaikkien elämän ilmiöitten syyt tunnettaisiin, niin seurauksetkin olisivat todettavissa. Mutta näyttää siltä, että elämän ilmiöitten syvimmät syyt eivät alistu mitattaviksi eikä punnittaviksi. Ne uppoutuvat jonnekin tuntemattomaan salaisuuteen, jota voidaan nimittää Jumalaksi, Suureksi Laiksi, Kohtaloksi . . . Ihminen itse on salaperäinen olento. Hän tajuaa itsensä sieluksi. On mahdollista, että ihminen sieluna aiheuttaa syitä ja laskee liikkeelle voimia, joita ei kyetä ottamaan lukuun tulevaisuutta ennusteltaessa. Lyhyesti sanoen: materialistinen maailmankatsomus sumentaa ennustajien silmät. Kuitenkin tiedetään, että 1500-luvulla elänyt ranskalainen lääkäri Nostradamus ennusti Ranskan tulevia tapahtumia, jotka kävivät toteen kirjaimellisesti. Mihin tällaiset ennustukset perustuvat?

Teosofinen maailmankatsomus antaa kaksikin vastausta. Ennustelut perustuvat joko karmaan tai ns. jumalalliseen (ehkä paremmin sanottuna jumalien) suunnitelmaan. Karmalla ymmärretään syitten ja seurausten ketjua. Jokainen ihminen ja kansa aiheuttaa ajatuksillaan, tunteillaan ja teoillaan syitä, laskee liikkeelle voimia, joista koituu aikanaan seuraukset. Ihminen, joka kykenee katselemaan syitä ja seurauksia hengenmaailman näkökulmasta, saattaa sanoa, milloin tapahtuu karmallinen purkautuma. Syysuhteen ketjuun perustuvat ennustelut eivät voi olla aivan täsmällisiä, sillä ihmisen — kansojen — ajatusmaailma saattaa muuttua esim. voimakkaan henkisen herätyksen vaikutuksesta, ja se puolestaan vaikuttaa hillitsevästi tekoihin. Niinpä useat ensimmäisestä yleiseu-

rooppalaisesta sodasta lausutut ennustusten aikamäärät siirtyivät pari vuotta. Siirtymän aiheutti teosofinen herätys. H. P. Blavatsky ja hänen Mestarinsa tiesivät, että jos teosofia otetaan vastaan riittävän tehokkaasti, niin uhkaava karma olisi voitettavissa ja Eurooppa pelastuisi. Näin ei käynyt, tapahtui vain pieni karman siirtymä. Vanhasta Testamentista löydämme parikin vastaavaa kertomusta, toinen tapaus Sodoma ja Gomorra, toinen profeetta Joonan ja Niiniveen kaupunki.

Toinen teosofian antama vastaus nojautuu ns. jumalalliseen suunnitelmaan. Ihmiskehitys tapahtuu rotujen sarjoissa seitsemän suuren juurirodun kautta, jotka seuraavat toisiaan sekä perättäin että limittäin. Limittäisyys merkitsee, että uusi juurirotu aloitetaan paljon ennen kuin edellinen juurirotu päättyy, joten samanaikaisesti on useita rotuja toiminnassa. Jokainen juurirotu jatkaa etenemistään seitsemän alarodun eli sivistyskauden myötä, jotka myös seuraavat toisiaan sekä perättäin että limittäin. Siksi tämän eurooppalaisen sivistyskauden aikana on myös toisia sivistyskansoja, esim. kiinalaiset. Ihmiskunta on elänyt jo neljän suuren juurirodun ajan ja nyt elämme viidennessä juurirodussa, sen viidennessä, eurooppalaisessa sivistyskaudessa. Kuudennen sivistyskauden siemenet on jo kylvetty ja samalla myös tulevan kaukaisen kuudennen juurirodun siemenet. Kun kuudes juurirotu on päättänyt päivänsä uudella mantereella, niin seitsemäs juurirotu kruunaa rotujen sarjan. Tällainen on jumalallinen suunnitelma, ihmiskunnan hahmoiteltu tulevaisuus. Jos joku ihminen on siten kirkasnäköinen, että kykenee tarkkailemaan tuota suunnitelmaa, hän osaa sanoa,

mitä ajan kello lyö, missä vaiheessa ihmiskunta on tällä hetkellä ja mikä kohtalo sitä odottaa. Huomaamme, etteivät sodat ja muutkaan vaikeudet johdu ”jumalallisesta suunnitelmasta”. Ne ovat ihmisten aikaansaannoksia. Ihmisten vallassa on joko estää sotien puhkeaminen tai päästää ne valloilleen ja kärsiä seuraukset.

Sitkeähenkisimpiä ja kauimmas tähtääviä ennustuksia on ennustus Kristuksen toisesta tulemisesta. Evankeliumeissahan on säilynyt siitä muistiinpanoja. Kristuksen toista tulemistä on odotettu jo lähes pari vuosituhatta ja odotetaan yhä, sillä Kristus ei ole tiettävästi vielä tullut, ainakaan siten, kuin kristikunta on hänen tulonsa ymmärtänyt. Evankeliumi Matteuksen mukaan kertoo, että opetuslapset kysyivät Mestariltaan, mikä on hänen tulemuksensa ja maailmanlopun merkki. Ja Mestari antaa eräitä mielenkiintoisia vastauksia. Hän sanoo, että evankeliumi on julistettava kaikille kansoille ja että opetuslasten tiedustelemasta ajasta eivät tiedä enkelit eikä Poikakaan vaan Isä yksin.

Jeesus oikaisee juutalaisprofeettojen esittämiä ja opetuslasten omaksumia käsityksiä ns. lopun ajasta. Ei ole kysymys tämän maapallon lopusta, vaan jonkin aikakauden lopusta. Hän kertoo vaikeista ajoista ja ahdistuksesta, ”jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti **eikä milloinkaan tule**”. **Elämä jatkuu siis edelleen**, mutta vaikeudet ovat niin suuret, ettei kukaan pelastuisi, ellei vaikeuksien aikaa lyhennettäisi **valittujen tähden**. Kun kansa nousee vastaan, kun on sotia ja maanjäristyksiä, niin **”kaikki tämä on synnytystuskien alkua**”. Uusi aikakau-

si kokee vaikeita synnytystuskia. On todellakin kuin maailmanloppu olisi edessä. Silloin tulee kaikenlaisia ”kristuksia” ja ihmisten huomio yritetään kääntää pois pääasiasta. Joku ilmoittaa, että Kristus on tuolla tai täällä, ja toinen sanoo hänen olevan erämaassa tai kammiossa. Mutta Jeesus varoittaa: älkää uskoko. Ei Kristus tule sillä tavalla. Kristus tulee ihmiseen sisäisesti. Kristus tuli sisäisesti Jeesukseenkin ja hänen jälkeensä muutamiin toisiin. Kun Kristus tulee ihmiseen erikoisen valtavana ja täydellisenä, niin se ihminen on erikoinen olento, kuten Jeesus Kristuskin oli. Hänen sanomansa on kuin salama, joka valaisee idästä länteen. Se ratkaisee maailman ja ihmiskunnan pulmat. Hän on todellinen Ihmisen Poika, järjen poika. ”Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy haamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus”, Ihmisen Pojan läsnäolo.

ILOSANOMA KANSOILLE

Kristuksen toisen tulemisen yhteydessä ”evankeliumi pitää saarnattaman (julistettaman) kaikessa maailmassa todistukseksi **kaikille kansoille**; ja sitten tulee loppu”. Vanha aikakausi painuu hautaan ja uusi aikakausi alkaa. Evankeliumi merkitsee **ilosanoma**. Sellainen evankeliumi, joka valaisee idästä länteen koko ihmiskunnan, joka on ilosanoma kaikille kansoille, julistetaan maailmalle. Kuka sen julistaa? Kansoja on paljon, on monta suurta uskontoa ja lukematon määrä erilaisia uskonnollisia käsityksiä. Kuka on niin viisas, kaikki elämän pulmat ratkaissut ja rakkauden täyttämä olento, että kykenee julistamaan sanoman, joka on **ilosanoma** kaikille kansoille? Ei mikä sanoma tahansa ole ilosanoma kaikille ihmisille, kansoille, uskonnoille. Kristityt ymmärtävät, että ”pakanoille” on tarjottava virallistunutta kristillisyyttä ja siksi on tehtävä lähetystyötä, mutta kristikunnan menneisyys todistaa, että väkivaltainen ”pakanoitten” käännyttäminen on ollut surusanoma käännyttävälle. Kun kristityt valloittajat ryntäsivät lähetyssaarnaajineen Amerikan mantereelle hävittäen vanhan intiaanikulttuurin, ryöstäen asukkaat, tappaen heitä kuin karjaa, niin heidän **teoilla** osoittamansa kristillisyyden oli kaikkea muuta kuin ilosanoma intiaaneille. Se oli suunnaton murheen aiheut-

taja. Kaikkiällä, missä ns. kristinuskoa on levitetty vastoin Jeesus Kristuksen neuvoa, miekan avulla, on kristinusko ollut surusanoma valloitetuille kansoille. Ei Jeesus Kristus tarkoittanut sellaista evankeliumin ”saarnaamista”. Hänen sanansa tähtäävät uuden aikakauden alkuun, jolloin julistetaan uusi sanoma, sellainen evankeliumi, joka todella on ilosanoma kaikille kansoille. On kysymys uudesta sanomasta, jonka julistaa ihminen, jossa Kristus on syntynyt ja kasvanut miehuuden täyteen mittaan, Kristus, jonka kautta kaikki on olemassa, tuo täydellisen ihmisen ihannekuva Isän tajunnassa.

Katsokaamme alkukristillistä aikaa. Kun Jeesus lähetti opetuslapsiaan lähipaikkakunnille tiedottamaan, että ihmiset tulisivat kuuntelemaan sanomaa uudesta uskonnosta, niin hän ei kehottanut ottamaan mukaan miekkaa. Oppilaat lähetettiin tyhjin käsin. Heidän oli vedettava ihmisten ymmärryksen. On luultavaa, etteivät ne seitsemänkymmentä sanansaattajaa, jotka Jeesus lähetti tiedottamaan itsestään, olleet erikoisen syvälle tunkeutuneet Mestarin sanomaan, sillä olivathan he kuunnelleet Mestaria vasta vähän aikaa. Mutta he kykenivät sanomaan: se Kristus, Messias, jota tämä kansa on odottanut, on nyt tullut; tulkkaa ja ottakaa selvää hänen puheistaan. He vetosivat suoraan opettajaansa. Eivät nekään opetuslapset, jotka saivat olla jatkuvasti Mestarin läheisyydessä, opettaneet: me muodostamme Kristuksen kirkon, me tiedämme; olemme kirkolliskokouksessamme päättäneet niin ja niin. He näkivät Mestarin rakkauden lähettilääksi ja ymmärsivät Jumalan rakkauden Isäksi. Joskin heidän kä-

sityksensä Mestarinsa sanoman syvyydestä oli vielä puutteellinen opetuskauden lyhyiden vuoksi, niin kuitenkin uskonnon henki oli heissä elävä. He ankkuroituivat Mestarinsa sanomaan eivätkä omaan viisauteensa.

Kun Paavali, joka oli kokenut Kristus-syntymän Damaskon tiellä, kulki tovereineen paikkakunnalta toiselle puhuen Jeesus Kristuksen sanomasta, ei hänkään vedonnut omaan viisauteensa. Hän vetosi sanan voimaan, ei hän kääntynyt ”pakanoita” miekan avulla uuteen uskoon. Useat ymmärsivät Paavalia ja hänen sanomansa oli heille ilosanoma. Paavali tiesi omasta kokemuksestaan, ettei ihmisen tarvitse elää tietämättömyydessä. Jumalan kokemusperäinen tajuminen on ihmisen lähin päämäärä. Ja koska Kristus on lähestynyt ihmiskuntaa uudessa syvyydessä, niin ihmisellä on mahdollisuus löytää Kristus itsestään. Se oli Paavalin julistama ilosanoma. Lähetystyö oli kristillisen liikkeen alussa vapaata valistustyötä. Mutta kun kristillinen liike ja valtiovalta yhtyivät neljännen vuosisadan alussa, niin valtio ryhtyi ajamaan omia etujaan kristinuskon kustannuksella. Valtio otti avukseen miekan ja ilosanoma muuttui surusanomaksi. Lähes parituhattu kristikunnan historia kannustaa ajattelemaan ja kysymään: minkälainen tulisi olla sen evankeliumin, joka olisi ilosanoma kaikille kansoille? Onhan maailmassa paljon kansoja, monenlaisia uskontoja, elämänselityksiä . . . Ihmiset ovat lisäksi erilaisia. Toiset katselevat elämää lyhyt- ja toiset pitkäjännitteisesti. Ihmisiä rasittaa tietämättömyys, paha tahto, syntisyys, kuolemanpelko. Ne voimat ovat ihmi-

sen sisässä, jokainen ihminen on niihin sidottu kansallisuudesta ja uskonnosta riippumatta. Minkälainen tulee olla sen ilosanoman, joka ratkaisee ihmiskunnan pulmat, ihmisen olemuksen salaisuudet? Siihen ei riitä vanhan paikkaus. On todistettavissa, että useilla suurilla uskonnoilla on tarjottavana paljon korkeampi moraali kuin virallistuneella kristillisyydellä. Niinpä buddhalainen, joka ymmärtää uskonnolla Gautama Buddhan opetusten käytännöllistä noudattamista, katsoo kauhistuen kristittyä, joka naulaa Mestarinsa ristipuulle. Uskonnon, joka voisi olla evankeliumi eli ilosanoma erilaisille uskonnoille, pitäisi nostaa jokaista uskontoa. Voiko sellaista ilosanomaa olla?

Etsiessämme avainta kysymyksemme ratkaisemiseksi toteamme, että jokainen uskonto on esitetty tiettyinä aikoina ja että ensimmäinen julistaja sovitti sanansa siten, että hänen aikalaisensa niitä ymmärsivät. Tämän lisäksi jokaisessa uskonnossa on ajan hampaan jälkiä: alkuperäistä opetusta on muokattu etupäässä sellaiseksi, että uskonto pönkittää vallanpitäjiä. Jotta uskontoa tunnustava kansa kykenisi ottamaan vastaan kohottavan ilosanoman, on kansan valistuneimpien jäsenten nöyryyttävä tutkimaan, mikä on heidän oman uskontonsa alkuperäinen sanoma. Jotta esim. kristikunta voisi nousta alennuksestaan, on valistuneimpien kristittyjen ryhdyttävä tutkimaan, mitä Jeesus Kristus tarkoitti opetuksillaan. Siinä onkin pulma. Ajan hammas on jyrsinyt Jeesus Kristuksen omat opetukset, Vuorisaarnan, niin tyystin pois uskonnosta, ettei siitä puhuta kuin silloin, kun Vuorisaarna leimataan epäkäytännölliseksi. Ja kuitenkin kristinusko alkoi siten,

että Jeesus kulki paikasta toiseen ja opetti. Hänen opetuksensa, sanomansa, autuudenjulistuksensa ja Vuorisaarnassa olevat käskynsä eli ohjeensa ovat kristinuskoa. Kun tämä totuus tajutaan ja otetaan vastaan, niin järki valaistuu ja kristinuskon olemus alkaa selvitä. Silloin nähdään ero kostavan Jahven ja rakastavan taivaallisen Isän välillä. Huomataan, että autuus ei ole kuolemantakainen tila, sillä puhdassydäminen ihminen, joka näkee Jumalan, on elävä eikä kuollut. Niin ikään rauhan rakentaminen koskee käytännöllistä elämää, samoin oikeamielisiä vainotaan tietävästi vain maaelämän aikana. Tällainen valistuneisuus kannustaa kristittyä noudattamaan Mestarinsa ohjeita, sillä opettihan Jeesus Kristus: etsikää, niin te löydätte, kolkuttakaa, niin teille avataan. Ihmisestä tulee totuuden etsijä, kyselijä. Hän alkaa nähdä, ettei tämä näkyväinen maailma olekaan ainoa todellisuus. On myös näkymättömät maailmat, joten nekin on otettava lukuun totuutta etsittäessä.

Kun herääminen tapahtuu usean uskonnon piirissä — ja todennäköisesti se alkaa muutamista ihmisistä — niin ilosanoma tulee etsijäsielun avuksi. Se ilosanoma on jo julistettu, mutta siitä myöhemmin. Etsijäsielut näkevät yhteisiä piirteitä kaikissa uskonnoissa, sillä yhteisiä piirteitä on olemassa. Yhteiset piirteet todistavat uskontojen yhteisestä alkuperästä. Rakentuuhan jokainen uskonto kolmen tukipylvään varaan, joita ovat metafysiikka eli selitys Jumalasta, maailman ja ihmisen alkuperästä, moraali eli ohjeet käytäntöä varten ja rituaalit eli ns. jumalanpalvelusmuodot. Moosesuksen uskonto on tuttu jokaiselle kristitylle. Luomis-

kertomus paratiisitaruineen edustaa metafysiikkaa, maailmanselitystä ja ihmisen syntyä. Mooseksen käskyt edustavat juutalaista siveysoppia, ja Vanha Testamentti antaa jumalanpalvelusta varten monenlaisia ohjeita. Samantapaiset tukipylväät ovat toisissakin uskonnoissa. Ne suhtautuvat ihmiseen siten, että metafysiikka ravitsee kysyvää järkeä, moraalit ravitsee tuntoa, oikeustajuntaa ja rituaalit antavat ravintoa — kuvaannollisesti sanottuna — vatsalle. Rituaalit ja sakramentit ovat vertauskuvia henkisestä ruuasta ja tietäjien toimeenpanemina ne ovat maagillisia.

Etsijäsielut näkevät myös uskonnon rappeutumisen syyt ja missä järjestyksessä rappeutuminen tavallisimmin tapahtuu. Syy on useimmiten rituaalien loisteliaisuudessa. Uskonto menettää ”suolansa”, kun muodostuu häikäiseviä seremonioita, jotka tehoavat aistimiin herättäen tunnelmointia, hartailua. Hartailu kääntää osanottajien huomion pois uskonnon keskeisimmästä asiasta, moraalista. Seremoniat on alunperin suunniteltu paitsi tilaisuuden rauhoittajiksi, myös käytännöllisen uskonelämän vertauskuviksi, joiden sisältöä mietiskelemällä moraaliset opetukset avautuisivat, **hartaus** voimistuisi. Mutta loisteliaiksi paisutetuista seremonioista tulee itsetarkoitus. Ajanollen muodostuu käsitys, että uskonto on seremonioitten katselemista ja kuuntelemista. Moraaliset opetukset unohtuvat, uskonnon soveltaminen käytännölliseen elämään menettää merkityksensä. Samalla tyrehtyy totuuden **etsintä**, joten metafysiikkakin kangistuu kuolleen kirjaimen kaavoihin. Näin kävi kristinuskon. Uskonnot rappeutuvat useimmiten tässä järjestyksessä. Kristinuskon

on sikäli poikkeus, että rappeutumista on tehostettu kirkonkirouksilla, ”vääräuskoisten” vainoamisilla ja kidutuksilla.

Kirkoiksi kangistuneet uskonnot ovat ajan hampaan syömiä, dogmeiksi kangistuneita luurankoja siitä sanomasta, jonka uskontojen ensimmäiset julistajat ilmoittivat. Niiden julistama ”evankeliumi” ei ole ilosanoma ihmiskunnalle. Tästä ymmärrämme, että sen evankeliumin, joka on todellinen ilosanoma kaikille uskonnoille, tulee auttaa jokaista uskontoa löytämään **oman** Mestarinsa opetukset ajan kuluessa kerääntyneen romun alta. Ilosanomana pitää olla niin viisas, henkevä ja jumalallinen, että se ratkaisee olemassaolon ongelmat, tuntee elämän henkiset lait, näkee uskontojen tarkoituksen ja todistaa niitten yhteenkuuluvuuden. Vain sellainen ilosanoma kykenee nostamaan kaikkia uskontoja. Se ei käännytä pakanoita kristinuskoon, hindulaisia islaminuskoon eikä päinvastoin. Se auttaa Idän kansoja ymmärtämään Jeesus Kristusta ja Lännen kansoja löytämään Idästä niitä elämän totuuksia, jotka Lännessä ovat unohtuneet.

Viime vuosisadan loppupuolella tehtiin vakava yritys, jotta edellä mainittu ilosanoma voitaisiin julistaa. Sen ilosanoman, Mestari-sanana, ensimmäinen kirjain on venäläissyntyisen Helena Blavatskyn ilmoittama teosofia. Hän toi itämailta siellä säilyneitä elämän totuuksia länsimaille. Eräät teosofian esittämät, kaikkialla vaikuttavat tosiasiat ovat jälleensyntyminen ja syy-suhteen laki. Kristikunta on unohtanut nämä elämän lait, vaikka Jeesus Kristus puhui niistä. Sanoillaan ’mitä kylvätte, sitä niitätte’ hän vetosi syy-suhteen eli

karman lakiin ja sanoessaan Johannes Kastajan olevan profeetta Elias hän viittasi jälleensyntymiseen. Jos kristityt ymmärtäisivät näitä elämään olennaisesti liittyviä tosiasioita, niin opit ikuisesta kadotuksesta ja kertakaikkisesta valmiiksi luomisesta osoittautuisivat mielikuvituksen tuotteiksi. Idän uskonnot saavat teosofialta eli oikeammin sanottuna kristosofialta, Pekka Ervastian opetuksista, täydellisimmän käsityksen Logoksesta, Kristuksen eli Sanan suorittamasta uhrityöstä. Tämä oppi sisältyy kristinuskoon. Näin voivat eri uskonnot avartaa toisiaan sillä ilosanomalla, joka sisältyy lähinnä H. P. Blavatskyn ja Pekka Ervastian opetukseen.

Teosofia opettaa uskontojen yhteisestä alkuperästä. Ihmiskunnan lapsuuskautena maapallolle tuli auttajajoukko eräistä aurinkokuntamme toisista planeetoista ryhtyen opettamaan ja kasvattamaan ihmiskuntaa. Heidän opetustyönsä on tapahtunut uskontojen avulla. Auttajajoukko, jota nimitetään Valkoiseksi Veljeskunnaksi, on lähettänyt maailmaan viisaita opettajia, joiden opetusten seurauksena on muodostunut henkisiä liikkeitä, uskontoja. Siksi uskonnoilla on yhteisiä piirteitä. Jokainen niistä opastaa parempaan elämään, voittamaan alempaa luontoa ja pyrkimään Jumalan yhteyteen. Eri uskonnot ovat oksia suuresta elämänpuusta. Todellisuudessa on vain yksi uskonto, yksi jumalallisen viisauden aarreaitta, aurinkokuntamme Logos, Sana, Kristus. Siihen sisältyy ihmisen mysteeri, elämän tarkoitus ja päämäärä. Sitä mysteriota ovat eri uskontojen alkujulistajat tuoneet ihmisten tietoisuuteen sen verran, kuin ihmiset kunakin aikakau-

tena ovat kyenneet vastaanottamaan. Elämä on koulu, opettaa teosofia. Ihmisen päämäärä on korkea. Ihmiset ovat elämänkoulussa aivan kuin eri luokilla riippuen sielujen iästä ja ahkeruudesta.

Evankeliumi, joka paljastaa elämän jälleensyntymisen ja karman lakien alaiseksi kehityksen kouluksi, on ilosanoma jokaiselle uskonnolle. Se ei pyri käännyttämään ketään ”oikeaan uskoon”, vaan kehottaa jokaista kunnioittamaan oman uskontonsa Mestaria ja seuraamaan hänen julistamiensa siveellisiä ohjeita. Ken tekee totta annetuista opetuksista, hän kulkee henkisen itsekasvatuksen tietä. Sillä tiellä totuus paljastuu.

Kehityksen koulussa ihmiskunta valistuu, muuttuu, kasvaa. Viisaus, joka olisi ollut lapsi-ihmiskunnan käsitäskyvylle ylivoimainen, soveltuu myöhemmän ajan ihmisille. Tähän viittaa hebrealaiskirje sanoen, että Jumala puhui ennen monella tavalla profeettojen kautta, mutta viimein hän puhui Poikansa kautta. Kaikki profeetat, uskontojen ensimmäiset julistajat, esittivät Logos-viisautta rajoitetusti, mutta ihmiskunnan varttuessa tuli aika, jolloin Logos saattoi täydellisemmin ilmaista itsensä. Jeesus Kristus oli se ihminen, joka Gautama Buddhaakin täydellisemmin ilmensi Logoksen. Hän osasi paljastaa Kristuksen mysteron, Kristuksen, jonka kautta evankelista Johannes sanoo kaikki luoduksi. Kristus on olemassaolon A ja O, alku ja loppu, ja siksi jokainen uskonto johtaa Kristukseen.

Mutta aika rientää, ja kansojen väliset suhteet muuttuvat. Nyt ovat käytännössä massatiedotusvälineet, ihanteelliset kulkuneuvot, tieteelliset saavutukset. Ihmisten käsityskyky on avartunut, maailman kansat ovat

lähestyneet toisiaan. Tämä kaikki tekee mahdolliseksi sen, että kaikki ihmisten pulmat ratkaiseva viisaususkonto on kaikkien kansojen ulottuvilla. Siitä viisaususkonnosta, ihmisyyden uskonnosta voi tulla maailmanuskonto. Elämme ajassa, jollaisessa ihmiskunta ei ole ennen elänyt.

AIKAMME JA TULEVAISUUS

Jeesus Kristus sanoo, ettei uuden aikakauden tulo ajasta tiedä enkelit eikä Poikakaan, vaan Isä yksin. Enkeli merkitsee **lähetti**. Juutalaisten sanotaan saaneen lain enkeleiltä, siis läheteiltä. Mooses oli siis ”enkeli”, lähetti, sillä hän antoi lain juutalaisille. Jokainen uskonto on jonkun lähetin julistama, ne ovat enkeleiltä saatuja uskontoja. Jeesus siis toteaa, etteivät entisten uskontojen alkujulistajat tiedä ajasta, koska vanha aikakausi loppuu ja uusi alkaa, eikä hänkään, Poika, siitä tiedä. Vain Isä yksin tietää ajan. Pekka Ervast viittaa puheissaan usein tähän Jeesuksen lauseeseen.

Jeesuksen puheista päätellen aikakausien käännekohta on perin mullistava, sillä siihen liittyy myös ns. viimeinen tuomio. Kysyessämme mikä erikoinen ilmiö vanhassa ja käsillä olevassa ajassa on silmiinpistävin, toteamme: väkivalta. Sodat ovat historiankirjoittajien merkkipylväitä, ihmistappo on aina ollut kansojen mieltä. Tällä hetkellä ihmiskunta elää yhteistuhon kynnyksellä, ilmassa väreilee todellinen maailmanlopun tuntu. Jotta uusi aikakausi voisi alkaa, on päästävä väkivallasta. Viimeinen tuomio koskee siis vanhan aikakauden keskeisimmän ilmiön, sodan ja väkivallan, tuomitsemista. Se onkin parhaillaan tuomittavana. Kansat alkavat nähdä väkivaltaisen elämänjärjestyksen kes-

tämättömyyden ja yrittävät löytää keinoja sodista päästäkseen. Aletaan ymmärtää, ettei sodalla pulmia ratkaista. Tämä seikka on kouriin tuntuva näyte siitä, että elämme parhaillaan tuomiokaudessa, siis siinä aikakausien käännekohdassa, josta Jeesus puhui.

Pekka Ervast, joka usein viittasi kirjoituksissaan siihen, että Isä yksin tietää ajan, kertoo asioita, joitten eteen sietää pysähtyä. P. E. taittoi jalkansa ja joutui sen vuoksi olemaan vuoteessa. Sairasvuoteella ollessaan hänellä oli aikaa mietiskellä, ja silloin hän näki tulevaisuuteen. Sairasvuoteelta noustuaan hän piti kolme esitelmää, jotka painettiin kirjaksi ”Uudenajan aamunkoitteessa” (v. 1909).

Aikamme sivistys, kirjoittaa P. E., on merkillinen, sillä se ennustaa tulevaisuuden suhteen sellaista, mitä kukaties ei ole koskaan ennen ollut. Aineellinen sivistys on ollut välikappaleena niin, että kansat ovat lähentyneet toisiaan. Tieteellinen tutkimus on saavuttanut ennen näkemättömän varmuuden, ja lisäksi on alkanut teosofinen liike. Nämä kolme seikkaa ovat ennustuksia tulevaisuudesta.

Herää kysymys: ovathan nämä kolme seikkaa todellisuuksia sinään, missä on niitten ennustuksellinen luonne? Kirjapainot, monipuolinen liikennevälineistö, monenlaiset tiedotusvälineet ja -yhteydet lähentävät kansoja toisiinsa. Lännessä tiedetään, mitä idässä tapahtuu ja päinvastoin. On mahdollista tutustua vieraitten kansojen uskontoihin ja sivistyksiin. Tämä kaikki on jo mahdollista. Miten ne ennustavat tulevaisuutta? Vaikka mahdollisuudet ovatkin, niin kansojen keskinäisiä suhteita ne eivät ole parantaneet, mutta ne en-

nustavat tulevaisuutta, jolloin niitten myötävaikutuksella rakennetaan veljeyttä. Toistaiseksi on tilanne se, että jokaisen keksinnön kohdalla tutkitaan, onko sillä arvoa sodassa, toisen kansan tuhoamisessa. Kaikki tekniikan saavutukset on alistettu palvelemaan sotaa. Mutta tulevaisuudessa kun uusi aikakausi pääsee kapaloistaan, sivistyksemme saavutukset lähentävät kansoja toisiinsa.

Entä tieteellisen totuudenetsinnän ennustusluonne? Tieteet eri haaroineen ovat nyt todellisuutta. Ne ovat saavuttaneet ennen näkemättömän varmuuden ja tarkkuuden. Koulut ja yliopistot valmistavat uusia tutkijoita. Se kaikki on todellisuutta, mutta totuudenetsintä ei ole puolueetonta. Vain näkyväinen maailma on tutkimuksen kohteena. Ihmisen kuolematon henki, näkymättömät maailmat ja Jumala leimataan mielikuvituksen tuotteeksi. Ihmisen ongelmaa tuskin on yritettykään ratkaista muuten kuin hänen fyysisen ruumiinsa toimintojen kohdalla. Siksi tieteellinen totuudenetsintä on vielä ennustuksen asteella. Se ennustaa tulevaa aikakautta, jolloin totuutta etsitään kaikista ennakkoluuloista vapaana.

Teosofinen liike on kolmas aikamme erikoisuus. Se selittää ihmisen ongelmaa, maailman rakennetta, näkyväistä ja näkymättömiä maailmia, Jumalan mysteriota, kaikkea sitä, mitä materialistinen totuudenetsintä karttaa. Mutta teosofiakin on vielä ennustuksen asteella; sillä sen paljastamia asioita ei ole otettu vakavasti. H. P. Blavatskyn julistama teosofinen sanoma, Mestari-sanan ensimmäinen kirjain, hyväksytään yleisesti vasta tulevaisuudessa.

Aikamme sivistys, sanoo P. E., on erikoinen siksi, että sen tarkoituksena on aloittaa uutta tulevaisuutta. Se tulevaisuus on ennustettu ja kätkeytyy edellä mainittuihin saavutuksiin. Se ennustaa tulevaisuuden sivistystä. Ja koska uskonto on aina ollut sivistyksen runko, niin nytkin on kysymys uudesta uskonnosta, joka laskee uuden sivistyksen perustuksen. Mutta uskonto ei synny tyhjästä, joku ilmoittaa sen sisällön. Niinpä Pekka Ervast sanookin: ”Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestymä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: ’valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä.’ Katsokaa, kuinka ihmiset taas uskovat, että maailman loppu on tulossa, että aika lähenee loppuaan, kuinka uskonnolliset ihmiset valmistautuvat tätä loppua vastaanottamaan. Tällä kerralla he eivät enää erehdy eivätkä ole ennenkään erehtyneet, mutta maailman loppu ei merkitse sitä, että tämä maailma häviäisi, vaan se merkitsee, että vanhat poistuvat ja uudet tulevat sijaan, että taasen on Jumala esiintymä maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on esiintymä. Kukaties se on syntymä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon. Sillä siinä suhteessa on meidän aikamme merkillinen, että ei tule enää uusi vapahtaja, joka perustaa uskonnon yhdelle kansalle, joka kansa sitten koettaa sitä levittää,

vaan nyt on tuleva vapahtaja, joka perustaa uskonnon koko maapalloa varten, kaikkia kansoja varten, perustaa uskonnon, joka sulkee syliinsä kaikki vanhat uskonnot ja kokoo kaikki kansat siipeinsä alle. Sellainen on uusi uskonto oleva.”

Pekka Ervast julkaisi edellä mainitut sanat vuonna 1909. Myöhemmin, vuonna 1927, P. E. palaa kirjoituksissaan edellä mainittuihin asioihin kertoen sairastuoteella olostaan ja tulevaisuuden näystään: ”Näin mielestäni, että tulee jokin opettaja, mestariolento, joka jatkaa Jeesus Kristuksen opetuksia, kertoen lisää niistä asioista, jotka jäivät peittoon Jeesuksen sanoissa tai apostoleilta kirjoittamatta muistiin. Hän pajastaa uusissa opetuksissaan luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla semmoista, jota minä sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien.”

Edellä sanottu on kyllin selvää puhetta. Pekka Ervastilla itsellään oli lapsesta lähtien sitä tietoa, jota uusi, suuri opettaja julistaa. Hänen kirjoissaan ja kirjoituksissaan on julistettu se uskonto, jota P. E. itse nimittää maailmanuskonnoksi ja ihmisyyden uskonnoksi. Tutustuessamme hänen opetuksiinsa näemme, että niissä on julistettu todellinen ilosanoma kaikille kansoille ja kaikille uskonnoille, sillä Pekka Ervastin kristosofinen elämänyymmärrys kätkee sisäänsä kaikki uskonnot. Jokaisen uskonnon tunnustaja löytää hänen sanomastaan helmiä, jotka nostavat ko. uskonnon sille tasolle, jolle uskonnon alkujulistaja sanomansa tarkoitti. P.

E:n sanoma on todellinen maailmanuskonto, sillä se auttaa ja nostaa jokaista entistäkin uskontoa.

Koska uusi uskonto on julistettu, niin sen julistajakin on elänyt. Pekka Ervast ei puhu kaukaisesta asiasta sillä hän sanoo: ”. . .kenties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden. . .” Siis v. 1909 eläneistä. Hän puhuu nykyajasta. Hän tahtoi huutaa aikansa ihmisille: ajatelkaa ja tutkikaa, etsikää ja kolkuttakaa; Jeesuksen kuvailema aika on parhaillaan käsillä, olemme vanhan aikakauden lopussa ja kärsimme uuden aikakauden synnytystuskia; on tapahtunut ns. Kristuksen toinen tuleminen, jota on pari vuosituhatta odotettu; minun sanomani valaisee idästä länteen, koko maailmaa; ns. viimeinen tuomiokin on parhaillaan käsillä, ja se aika on niin vaikea, ettei kukaan pelastuisi, ellei sitä aikaa lyhennettäisi valittujen tähden; valitkaa siis itse itsenne uuden opettajan työtovereiksi.

Vaikka Pekka Ervast toistaa kirjoituksissaan Jeesuksen sanoja, ettei aikakauden lopusta tiedä enkelit eikä Poikakaan, vaan Isä yksin, niin kuitenkin hän kertoo yhä uudelleen tulevaisuudestakin, niistä asioista, joista vain Isä tietää. Uudenajan aamunkoitteessa -kirjassaan hän puhuu tulevaisuuden uskonnosta, sivistyksestä ja ihmisestä. Hän mainitsee viidennen juurirodun kuudennen alarodun eli sivistyskauden uskonnosta ja puhuu vieläkin kaukaisemmasta kuudennesta juurirodusta. Hän katseli siis ”jumalallista suunnitelmaa” eikä vain ihmiskunnan karman aiheuttamia tapahtumia.

Koska ihminen on järkeä, tunnetta ja tahtoa, niin uskonnoissakin on kolme keskeistä seikkaa, jotka ravitse-

vat kolmea olemuspuoltamme: maailmankatsomus, siveysoppi ja kultti eli ns. Jumalan palvelus, kuten jo edellä mainitsimme. Näin tulee olemaan myös tulevaisuuden uskonnossa. Maailmankatsomus eli jumaluusoppi on ytimeltään se salainen oppi, että ihminen voi päästä totuuden tietoon. Ihminen on olemassa sitä varten, että hän sulkisi syliinsä Jumalan. Uudella uskonnolla on myös jumaluusoppinsa. Se ei kuitenkaan ole hatara kuvitelma, jota selitellään järkipäätelmillä, kuten nykyinen teologia tekee. Uusi jumaluusoppi on sama, minkä teosofia on jo esittänyt. Ihminen on henkiolento, joka käy elämän koulua jälleensyntymisen lain alaisena ja karman ohjaamana. Uusi jumaluusoppi esittää elämän sellaisena, kuin se on. Se selittää uskontojen yhteisen alkuperän, Valkoisen Veljeskunnan olemassaolon ja toteaa, että ihmisen päämäärä on Mestarius.

Tulevaisuuden uskonnon siveysoppi on ytimeltään se esoteerinen eli salainen tie, se kaita tie, josta Jeesuskin puhuu ja joka johtaa Mestariutta kohti. Mutta se tie on salainen ja yksityinen, sen tarjoamalle perustukselle ei vielä voida rakentaa sivistystä. Siksi on myös eksoteerinen, ulkonainen siveysoppi, joka neuvoo ihmisiä, miten he valmistautuisivat astumaan kaidalle tielle. Ulkonaisessa siveysopissa on nähtävissä neljä seikkaa. Ensimmäinen niistä merkitsee uskoa ja luottamusta siihen, että on ihmisiä, jotka tietävät enemmän kuin muut ihmiset. On Mestareita, jotka osaavat neuvoa ja opastaa. Tämä seikka ei ole ristiriidassa maailmankatsomuksen kanssa, joka opettaa kehityksestä. On ihmi-

siä, jotka ovat kehityksen tietä saavuttaneet ihmistydellisyyden.

Toinen ulkonaisen siveysopin teroittama ominaisuus on suvaitsevaisuus. Se ei merkitse vain älyllistä ymmärtämystä ihmisten erilaisuudesta, vaan se on syvä käsitys pahan olemuksesta. Pahankin alkuperä on Jumalassa, koska Jumalan ulkopuolella ei voi mitään olla. Paha ilmenee ihmisessä. Ihminen on minuusolento, jossa itsekkyys syntyy. Paha ei ole ikuinen, se on ohimenevä vaihe ihmiskehityksessä. Sen olemassaolo on välttämättömyys, ja se on voitettavissa ja voitettava. Tällainen suvaitsevaisuus valmistaa ihmisiä astumaan kaidalle tielle.

Kolmas seikka uuden uskonnon siveysopissa kutsuu ihmistä vapaaksi olennoiksi, joka on pelkäämätön ja rehellinen itselleen ja muille. Ihmisen ei tarvitse peljätä mitään, koska ei ole Jumalaa, joka tahtois tappaa ja hävittää. Ihmisen tulee pyrkiä itsenäiseksi, sillä elämän tahto on, että olisimme sitä, mitä olemme ja toteuttaisimme itseämme.

Neljäs ominaisuus on rakkaus, jota vielä niin vähän ymmärretään. Rakkaus merkitsee sitä, että tahtoo tehdä toisen onnelliseksi. Nämä ulkonaisen siveysopin neuvot opastavat ja kasvattavat tunnustajiaan, jotta he yksi kerrallaan osaisivat ja jaksaisivat astua sille ihmisyyteen johtavalle henkisen itekasvatuksen kaidalle tielle, joka tekee ihmisestä **Ihmisen**.

Tulevaisuuden uskonnollakin on jumalanpalvelusmenonsa. Ihmisille ei tavallisesti riitä, että jokainen yksin harrastaisi uskonnon esittämiä näkemyksiä ja pyrkisi niitä käytännöllistämään, ihmiset haluavat

myös yhdessä elää uskonnon tarjoamien asioiden parissa ja pyrkii tosi hartauteen. Siksi muodostuu kuin itsestään ns. jumalanpalvelusmenoja. Mutta uskonnollisen kultin ydin on Aurinko. Se antaa elämänsä kaikille olennoille, ja siksi se on vertauskuva Logoksesta, jonka kautta kaikki on olemassa. Näkyväinen Aurinko on ikkuna, josta näkyy Jumalan suuruus ja rakkaus.

Näin kuvaa Pekka Ervast tulevaisuuden uskontoa. Samassa yhteydessä hän kuvailee tulevaisuuden sivistystä ja tulevaisuuden ihmistä. Tällaiset asiat voivat herättää kysymyksen: nuohan ovat kaukaisia asioita, miksi niitä pitäisi ymmärtää. Silloin unohdamme, että olemme jälleensyntyviä ihmisiä. Tämä maapallo on meidän koulumme. Samoin kuin olemme olleet mukana menneissä sivistyskausissa, samoin on myös tulevaisuus meidän. Elämä etenee ja me seuraamme sen mukana. Vaikka tulevaisuuden sivistys onkin Logoksen toimintoja seuraavan Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan tiedossa, niin se sivistys rakennetaan ihmisten avulla. Rakennustyö tapahtuu ensin ihmisissä sisäisesti siten, että ihmiset itse kasvavat uuden sivistyksen kansalaisiksi. Sen jälkeen seuraa ulkoisen sivistyksen rakennustyö. Aina on ollut eturivin ihmisiä, jotka näkevät selvemmin päämäärän ja osaavat itsetietoisesti pyrkiä päämäärää kohti. Nykyajalle on annettu teosofinen ja kristosofinen sanoma siksi, että ihmiset valmistautuisivat ottamaan vastaan uusia tehtäviä. Uusi sivistyskausi on jo aloitettu. Se on kuudennen alarodun sivistys, ja se kutsuu ihmisiä työkentälleen.

MURROSKAUDESSA

Elämme suuressa murroskaudessa. Maailma on muuttunut monenlaisten aatteitten, maailmankatsomusten ja pyrkimysten temmellyskentäksi. Massatiedotusvälineet viestittävät kaiken tapahtuneen ja tapahtumaisiltaan olevan jokaisen ulottuville, joten on ”otettava kantaa” kaikenlaisiin elämänkysymyksiin. Uskonnotkaan eivät ole välttyneet käymistilasta, sillä nyt saavat joukotkin tietoja maailman eri uskonnoista. On tilaisuus tehdä vertailuja eri uskontojen välillä, ja vertailu on osoittanut, että useassa ns. pakanauskonnossa on korkeampaa moraalialia kuin muotoihin kangistuneessa kristillisyydessä. Jumala-käsite on avartunut. On tullut todistetuksi, että kaikissa uskonnoissa on ytimenä se sisäinen, henkinen voima, jota nimitämme Jumalaksi, nimitettäköön sitä Taoksi, Brahmaaksi, Allahiksi, Suureksi Laiksi tai taivaalliseksi Isäksi. Jumala on uskonnon ydin ja jokainen uskonto on viitoittanut tien Jumalan luo. Uskonto sanan alkuperäisessä merkityksessä tähtää ihmisen jumalsuhteen saavuttamiseen ja siksi uskonto on **tie**. Kristikunta on tämän seikan unohtanut, vaikka Jeesus sanoo: minä olen **tie**, totuus ja elämä. Gautama Buddha nimitti sanomaansa jaloksi tieksi. Uskonto ei siis ole opinkappaleitten totena pitämistä, se on kulkemista tiellä, etenemistä päämäärää kohti ja

päämäärä on Jumala. ”Olkaa täydellisiä kuten taivaallinen Isänne”, opettaa Jeesus Natsarenus Vuorisaarnassa. Emme ole vielä täydellisiä, ja siksi tarvitaan tie, jota kulkemalla täydellisyys saavutetaan. Sitä ei saavuteta yhden maaelämän aikana, siihen kuluu monta ruumistusta. Jos kristikunta olisi säilyttänyt Mestarinsa opetukset jälleensyntymisestä ja syysuhteen laista, niin ihmistäydellisyyteen johtava tie olisi käsitettävissä.

Kristillisissä alkuseurakunnissa ymmärrettiin Jeesus Kristuksen opetukset tieksi. Seurakuntalaisten elämä oli perin yksinkertaista, vailla teatraalisuutta. Ei ollut kirkkoja eikä kirkonmenoja. Jokainen ymmärsi, että Mestari oli kulkenut kylästä kylään ja opettanut kansaa. Kansaa hän opetti monenlaisilla vertauksilla, mutta oppilailleen hän puhui taivasten valtakunnan salaisuuksia. Mestarin opetukset olivat elettäväksi tarkoitettuja neuvoja, ne muodostivat tien. Hän nimittää puhdassydämiä autuaiksi, sillä he saavat nähdä Jumalan. Vuorisaarnan toisessa käskyssä kehoitetaan puhdistamaan ajatuksia, joten ajatusten puhdistaminen on kulkemista tiellä, jonka päässä nähdään Jumala. Jeesus Kristuksen julistama uusi elämänymmärrys eli uskonto on siis perin yksinkertainen, koska se on käytännöllistä elämää.

Sitten tuli Paavali ja puhui rististä, pelastuksesta, kadotuksesta, maallisesta ja taivaallisesta ruumiista, kuolleitten ylösnousemisesta ym., jolla ei näytä olevan mitään yhteistä Jeesuksen opetusten kanssa. Paavalin mukaan uskonto on uskoa, jonka sisältö jää epäselväksi. Kristilliset kirkot ratkaisivat tämän ristiriidan hylkäämällä Vuorisaarnan ja omaksumalla Paavalin teo-

logian. Mutta totuutta etsivinä ihmisinä meillä on lupa kysyä: oliko kirkkojen valinta oikea? Koska Jeesus Nat-sarenius julisti kristillisen sanoman, niin luonnollisesti hän parhaiten oli selvillä omasta opistaan. Vai olisiko Jeesuksen ja Paavalin opetusten ristiriidan aiheuttaja tietämättömyys? Vain muutamia Paavalin kirjeitä on säilynyt, ehkä hän on hukkaan joutuneissa kirjeissään puhunut siitä ”viisaudesta, josta puhutaan täydellisten kanssa”, kuten hän huomauttaa korinttolaiskirjeessään? Samoin Jeesuksen sanotaan puhuneen oppilailleen taivasten valtakunnan salaisuuksista, mutta niistä opetuksista ei ole säilynyt muistiinpanoja. Kenties asia onkin niin, että Jeesus puhui oppilailleen paljon muutakin, kuin mitä evankeliumit kertovat, ja että Paavali yritti valaista omia oppilaitaan samalla viisaudella. Koska sekä Jeesus että Paavali viittaavat salaisuuksiin, joita ei ilmaista kaikille, niin näiden opettajien välinen ristiriita on näennäinen. Se johtuu tietämättömyydestä. Viisaammat tietävät kertoa, että Paavalin seurakunnissa oli eri asteita ja että opetusta annettiin oppilaitten sulatuskyvyn mukaan. Korinttolaiskirje oli tarkoitettu uskoville ja pyhille, ei kaikille seurakunnan jäsenille. Kolmannen asteen jäsenille, täydellisille, puhuttiin kenties vain suusta korvaan, koska kirjoitettuja epistoloita ei ole tavattu. Paavali löysi Jumalan, hän koki Kristus-syntymän Damaskon tiellä. Sen antaman tiedon valossa hän opetti oppilaitaan. Mistäpä Paavali olisi aavistanut, että hänen omille seurakunnilleen kirjoittamansa kirjeet joutuvat tietämättömien ihmisten reposteltavaksi ja että niitä luetaan vielä parin vuosituhannen kuluttua.

Kaikenlaisen tietouden lisääntyessä tulee yhä välttämättömämmäksi tarkistaa entisten käsitysten ja ennakkoluulojen totuudellisuutta. Yhä useampi ihminen joutuu kysymään, mikä on uskontojen takana oleva totuus. Aika, jolloin Vanhan Testamentin kirjaimellinen tulkinta otaksuttiin ainoaksi totuudeksi, kuuluu menneisyyteen. Maailmaa ei luotu valmiiksi muutama vuosituhat sitten, vaan kehityksen laki vallitsee kaikkialla. Ihmistä ei luotu valmiiksi, ihminenkin on kehityksen tuote. Teosofinen maailmankatsomus valaisee kaikkea. Aikojen aamuna tuli lähetystö maapallolle ja perusti Salaisen eli Valkoisen Veljeskunnan, joka on johtanut ihmiskunnan askeleita vuosimiljoonien aikana. Heidän toimestaan uskonnot ovat syntyneet. Valkoinen Veljeskunta on kaikkien uskontojen yhteinen lähtökohta, mutta koska uskontoja on syntynyt eri aikoina ajan ja tarpeen mukaan, niin voidaan sanoa, että uskontojen ilmeneminen tapahtuu ykseydestä moninaisuutta kohti. Uskontojen moninaistuminen jatkuu jokaisessa uskonnossa yhä edelleen. Muodostuu uusia uskonnollisia yhdyskuntia, lahkoja. Niinpä kristikuntakin on jakaantunut moneen kirkkokuntaan ja tuhansiin lahkoihin. Jakaantuminen on usein erimielisyyksien aiheuttamaa, mutta usein syy on myös siinä, että joku vakava ihminen tekee uskonnollisen kokemuksen ja yrittää esittää kokemustaan toisille. Kokemuksen tehnyt on aikansa lapsi, ennakkoluulojen sokaisema, joten hän ei osaa selvästi nähdä kokemuksensa sisältöä. Tällöin jokin vanha ennakkoluulo, jokin yksityiskohta hänen entisestä elämänkäsityksestään, sokaisee henkisen kokemuksen ja ennakkoluulosta tulee hänen sanomansa

ydin. Lahkot takertuvat esim. kastekysymykseen, josta tulee uuden lahkon keskeinen sanoma. Moninaistuminen on tavallaan rikkauten merkki, mutta kyseenalaisista on, selvittääkö uskontojen alituinen moninaistuminen uskontojen syvintä olemusta.

Teosofia tuo esille elämän aaltomaisuuden, sen nousu- ja laskukaudet. Elämä ei etene suoraviivaisesti. Niinpä lahkojen syntyminen ja kariutuminen on pienempää aaltoilua. Mutta kun ”aika on täyttynyt”, lähtee Valkoisesta Veljeskunnasta suurempi henkinen syysäys. Näin syntyvät suuret uskonnot. Tällainen aaltoilu merkitsee kulkua ykseydestä moninaisuuteen, jumaltietoisuuden pirstoutumista. Mutta on ajateltavissa, että kerran kun jokin erittäin suuri aikakausi täyttyy, tapahtuu käänne moninaisuudesta ykseyttä kohti. Jokainen uskonto ennustaa sellaista käännekohtaa. Vaikka uskontojen ilmeneminen tapahtuukin ykseydestä moninaisuuteen, niin uskontojen henki kehottaa harrastajiaan etsimään Jumalaa, siis pyrkimään ykseyttä kohti. Pyrkimys Jumalan löytämiseen, niin haparoivaa kuin se onkin, luo lahkoja, koska lahkon aiheuttaja on saanut välähdyksen Jumalan salaisuudesta ja uskoo löytäneensä **koko** totuuden.

Johanneksen Ilmestyskirjassa on sattuva kertomus, joka kuvaa uskonnon ykseytymistä. Uusi Jerusalem laskeutuu taivaista maan päälle. Jerusalem merkitsee ”rauhan näkö”. Uusi Jerusalem on siis uusi näkemys rauhasta. Vanha näkemys rauhasta on aseellinen rauha, aselepo, jota ylläpidetään sotavoimien avulla. Sitä nimitetään myös ”kauhun tasapainoksi”. Uusi näkemys merkitsee aseetonta rauhaa, ihmisten keskinäistä vel-

jeyttä. Mutta koko ihmiskunta ei ole vielä kypsä aseetomaan rauhaan, joten sitä kykenee toteuttamaan alussa vain pieni joukko. Rauhanrakentajien joukko on uusi Jerusalemin, ihmisten muodostama yhteisö. Ilmestyskirja kuvaa, että uskonnon pyrkimys moninaisuudesta ykseyteen alkaa pienestä alusta, ihmisjoukosta, jolla on selvä näkemys aseettomasta rauhasta. Ja koska sellaista yhteisöä ei ole tavallisten yhteiskuntien sisällä, niin sellaisen ”jerusalemin” syntyminen on taivaan lahja ihmiskunnalle. Pekka Ervast nimittää sellaista yhteisöä henkiseksi valiojoukoksi, uudeksi ristoksi. Jeesus puhuu valituista, joiden tähden tuskien aikaa lyhennetään.

Johannes kuvailee uutta Jerusalemiä sangen värikäästi. Se on rakennettu kullasta ja jalokivistä. Siinä ei ole temppeliä, sillä Kristus on sen temppeli. Kaupungista juoksee elämän virta ja kansat tuovat sinne kunniansa. Uusi Jerusalemin ei tarkoita koko ihmiskuntaa, koska puhutaan toisistakin kansoista ja sanotaan, että kapunkiin eivät tule pahantekijät. Se on suojattu paikka.

Johannes kertoo enkelin mitanneen kaupungin, ja se oli 12.000 vakomittaa eli stadionia. Kaupunki oli yhtä pitkä kuin leveäkin, se oli nelikulmainen. Merkittävintä oli, että kaupunki oli myös yhtä korkea. Tämä seikka osoittaa kuvauksen vertauskuvallisuuden, sillä eihän kaupunkia mitata korkeuden vaan pinta-alan mukaan. Uusi Jerusalemin oli kuution muotoinen. Kun kuutio avataan, tulee siitä risti. Johannes tahtoo siis kuvata: risti, ristiriita; ei pelasta maailman kansoja. Ristiriitojen suurimpia syitä on uskontojen moninaisuus.

suus, sillä se luo erimielisyyttä. Mutta aikanaan alkaa uskontojen ykseytyminen, ja se alkaa sellaisesta alkusolusta, että aseettoman rauhan rakentajien joukko muodostaa yhteisön, ”kaupungin”, jossa Kristus on temppeleinä. Risti on muuttunut kuutioksi. Koska Kristus on rauhanrakentajien temppeleli ja Jumalan valo on tuon ihmisjoukon Aurinko, niin tuo ”kaupunki” on taivaallisen elämän keskus maapallolla. Siitä juoksee elämän virta, so. Kristus-hengen voima kohottaa ihmiskuntaa ykseyttä kohti. Johannes esittää vertauskuvalisesti samaa, josta Pekka Ervast puhui. Tulee muodostua henkisen elämän keskus, joka on todellinen eklesia ja joka elää niin kauan kuin maapallo on olemassa. Pekka Ervast toivoi sellaisen keskuksen syntyvän Suomessa. Siitä muodostuisi aikanaan Pohjolan valkoinen valtakunta. Silloin maan päällä yksi paikka olisi kuin paratiisi.

Ilmestyskirjan Johannes osasi aavistella sellaista eklesiaa, sillä se oli jo kristillisen alkuseurakunnan unelma. Mutta alkuseurakunta tuhottiin. Karman, syy-suhteen lain, valvonta oli silloin vielä maapallon johtavan enkelin, Saatanan, hallinnassa. Jos joku uskalsi ryhtyä toteuttamaan Kristus-elämää käytännössä, niin hän joutui verimarttyyriyden uhriksi. Tilanne on nyt muuttumassa, sillä karman johto on siirtymässä Saatanalta Kristukselle. Tämä tekee mahdolliseksi sen, että Kristusjohtoinen yhteistyö voi onnistua. Pekka Ervast sanoo, että Valkoisen Veljeskunnan unelmana on kauan ollut, että karman johto saisi inhimillisemmän muodon. Veljeskunta on odottanut sitä aikaa kuin päivän nousua. Tästä unelmasta kertoi myös 1500-luvulla

elänyt Nostradamus puhuessaan Pohjolassa alkavasta uudesta uskonnosta. Niin ikään H. P. Blavatsky sanoo, että vanhat mysteriot ovat hävinneet, mutta että parhaillaan luodaan uusia. Pekka Ervast luonnehtii uusia mysterioita *Mysterio-Opistoksi*, joka on näkyväisenä yhdyssiteenä ainemaailman ja hengenmaailman välillä.

* * *

H. P. Blavatsky yritti poistaa eräitä piintyneitä ennakkoluuloja. Hän ja hänen Mestarinsa tiesivät, ettei ns. kristitty Länsi kykene omistamaan eikä sulattamaan elämään sisältyviä syviä totuuksia, ellei ennakkoluuloja saada poistetuksi. Eräs paljon pahaa ja kärsimyksiä aiheuttava ennakkoluulo on usko persoonalliseen Jumalaan. Jumalan personoiminen on aiheuttanut mielikuvan ihmisenkaltaisesta olennosta, jolla on ihmisen ominaisuuksia diktaattorin valtuuksista alkaen. Hän suuttuu ja kostaa, on mukana sotakentillä ja asettuu aina voittajan puolelle. Kun sotilaat väsyvät vuosikautsia jatkuneeseen ihmisteurastukseen, niin sotilaspastori antaa synninpäästön, jotta väsynyt sotilas jaksaisi edelleen teurastaa. Siinä puuhassa on Jumala mukana, sanotaan. Sama Jumala on myös vihollisen tuki ja turva, sillä onhan viholliskansakin kristitty kansa. H. P. Blavatsky sanoi, että Vanha Testamentti, josta kristityt lainasivat persoonallisen Jumalansa, on kristittyjen kaikkien himojen parittaja.

Toinen vakava ennakkoluulo on usko persoonalliseen kuolemattomuuteen. Uskotaan, kuten opetetaan, että sielu, joka muutamia vuosia tai vuosikymmeniä elähdyttää ihmistä hänen maisen elämänsä ajan, jat-

kaa kuoleman jälkeen elämäänsä ikuisesti. Jos ihminen elää siten, kun kirkko katsoo oikeaksi tavaksi elää, hän saa kuolemansa jälkeen palkkseen ikuisen autuuden. Päinvastaisessa tapauksessa hänen palkkansa on ikui- nen vaiva.

Nämä kaksi ennakkoluuloa juontuvat samasta juu- resta. Persoonallinen Jumala, vihastuva ja mielivaltai- nen Herra, loi toisen ihmisen pahaksi ja sen vuoksi kadotukseen joutuvaksi ja toisen ihmisen hyväksi ja taivaallisen palkan ansaitsevaksi. Kolmatta mahdolli- suutta ei ole, koska Jumala loi sekä maailman että ih- misen valmiiksi eikä kehittyväksi olennoiksi. H. P. B. todisti sekä persoonallisen Jumalan että sielun kuole- mattomuuden tietämättömän ihmisen keksinnöksi. Ke- hityksen laki on todellisuus, ja ihminen nykyisessä il- mennysmuodossaan on keskenkasvuinen. Jumala, täh- tiavaruuksien sisäinen henki, on ainoa todellisuus, ja koko ilmennyt maailmankaikkeus — olipa se miten pit- käikäinen tahansa — on ajassa syntynyt kehityksen kenttä ja myös ajassa häviävä. Myös ihminen on sisäi- seltä olemukseltaan kuolematon henki, sillä ihminen on ”kipinä jumaluuden tulesta”, mutta persoonallinen ihminen on ajassa syntynyt ja ajassa elävä, kuolevai- nen. Ikuista kadotusta ei ole, vaikka onkin ajallinen kadotus. Inhimillinen persoonallisuus haihtuu vähitel- len kuolemanjälkeisessä elämässä, ja aikanaan muo- dostuu uusi kuolevainen persoonallisuus, sillä elämä on sidottu jälleensyntymisen pyörään. Ihmispersoonal- lisuus on kutsuttu etsimään kuolematonta henkeään, ja se löytää aikanaan, monen monen maisen ruumis- tuksen jälkeen, kuolemattomuuden.

Kolmas vakava ennakkoluulo on materialistinen maailmankatsomus. Usko aineen kaikkivaltiuteen on harhaa, sillä ihminen on sielu ja henki. Ihmisen päämäärä on korkea. Hän käy elämäkoulua siksi, että löytäisi Jumalan. Vakaumus, että vain aistimilla havaittava maailma on todellinen, johtaa siihen, että elämästä on pyrittävä ottamaan irti kaikki nautinto, on etsittävä persoonallista onnea. Se on harhaa, sillä kuolemassa riistetään pois nautinnon mahdollisuuskin. Materialismi on seuraus uskonnon madaltumisesta. Uskonto on jumalaviisaan ihmisen antama ilmoitus. Sen alkuperäinen tarkoitus on valaista järkeä ja tunnetta ja antaa ohjeet käytäntöä varten, mutta madaltuessaan uskonnon sanoma himmenee. Se antaa Jumalasta ja ihmisestä nurinpäisen selityksen, mikä ei ajan ollen tyydytä kysyvää ihmistä eikä kykene neuvomaan tietä Jumalan luo. Siksi materialismi, usko aineen kaikkivaltiuteen ja usko kuolemantakaiseen tyhjyyteen, tuntuu kysyvästä ihmisestä ainoalta pelastajalta, koska uskonto ei kykene ratkaisemaan elämän arvoituksia. Mutta materialismissa piilee vaara. Siitä voi muodostua ihmiselle niin vahva usko eli vakaumus, että silta, joka yhdistää persoonallisuuden kuolemattomaan minään, katkeaa. Kieltäessään Jumalansa ihminen astuu kolkolle tielle. Tämän vaaran välttämiseksi uskonnot viittaavat Jumalaan, kaiken olevaisen takaiseen henkitajuntaan, josta ihminen on kuin kipinä tulesta. Olemme henkiolentoja, ikuisuuksien Isästä singonneita kipinöitä, ja päämäärämme on löytää Jumala.

YMPYRÄ JA RISTI

Auringon ja planeettojen symboleina käytetään erilaisia kuvioita, enimmäkseen ympyrän ja ristin erilaisia yhdistelmiä. Niitä käytetään mm. almanakoissa. Tähtisymbolien, varsinkin ristin ja ympyrän, alkuperä peittyi aikakausien hämäryyteen. Niitä on tavattu sekä Idän että Lännän hävinneitten sivistyskansojen keskuudesta. Viime vuosisadalla alkanut teosofinen liike antoi uutta pontta mm. muinaiselle astrologialle selittämällä, etteivät Auringosta ja planeetoista käytetyt symbolit ole merkityksettömiä. Niillä on kuvattu planeetalla vallitsevan elämän suhdetta sekä planeettaan että olemassaolon takaisiin henkivoimiin, jota voidaan kristittyjen tavalla nimittää Jumalaksi. Teosofian mukaan jokaisella planeetalla on elämää. Jokainen planeetta on elämänkenttä, kouluhuone, jossa monenlaiset tajuntajoukot kasvavat asteittain kohti Kristus-täydellisyyttä, täydellistä ihmistä. Kehittyvät tajuntajoukot samoin kuin planeettakin ovat jatkuvan muuttumisen alaisia. Fyysinen aine ei ole aina ollut nykyisen kaltaista, eikä se tule olemaan sitä tulevaisuudessakaan. Kemiallis-fyysinen aine ei ole ainoa aineen olomuoto, sillä planeetoilla — maapallollakin — on eetterinen voimaruumis, joka myös on aineeltaan fyysistä. Kun planeetta ja siinä asuvien tajuisten olentojen joukot

ovat saavuttaneet kehityksessään aineellisimman koh-
tansa, niin planeetta ja sen kehityksenalaiset joukot
alkavat eetteröityä. Siksi on erilaisissa kehitystiloissa
olevia planeettoja. Näkyväisen planeetan kuumuus
saattaa lisääntyä eetteröitymisen, kirkastumisen, jat-
kuessa, mutta se ei vaikuta tajuntajoukkojen kehityk-
seen, sillä niitten fyysisyys on muuttunut eetteris-
fyysiseksi. Meidänkin ihmiskuntamme fyysisyys oli
maapallon varhaiskausina eetteris-fyysistä. Nyt eläm-
me kemiallis-fyysisessä tilassa, mutta okkultinen tie-
tous väittää, että Maa-planeetan eetteröityminen ja
kirkastuminen on jo alkanut. Planeettojen symbolisten
merkkien luonnetta ei muuta planeetan aineellinen
tila.

Maan astrologinen ja astronominen merkki on ym-
pyrä, jonka päällä on risti. Venus-planeetan merkki on
päinvastainen: risti on ympyrän alla. Maan merkki —
risti ympyrän päällä — tarkoittaa, että risti hallitsee
ympyrää. Venuksen merkki — ympyrä ristin päällä —
kuvaa, että Venus-planeetalla ympyrä hallitsee ristiä.

Päätymätön viiva, ympyrä, kuvaa mm. kehityksen
jatkuvuutta, ikuisuutta, henkeä. Kansantajuisemmin
sanottuna ympyrä kuvaa Jumalaa. Entä risti? Risti-
symboli antaa sellaisen vaikutelman, että jotakin on
ristissä, ristiriidassa. Me näemme maailman pintana,
sillä katsettamme rajoittaa alaspäin maanpinta ja ylä-
puolellamme on avaruus. Tähtitaivas ei kuulu meidän
maailmaamme. Maanpinnan ääriraja näyttää vaaka-
suoralta viivalta. Kun entisajan tietäjät kuvasivat nä-
kyväistä maailmaa mahdollisimman yksinkertaisella
symbolilla, he piirsivät vaakasuoran viivan. Jokainen

asiantuntija ymmärsi tutkiessaan erilaisia symboleja, että vaakaviiva tarkoittaa näkyväistä maailmaa. Kun tietäjä tutki itseään, suhdettaan vaakaviivaan eli näkyväiseen maailmaan, niin hän tajusi sielussaan erilaisia voimia. Siellä oli haluja ja pyyteitä, joita hän paremman itsensä valossa nimitti alhaisiksi. Hän asetti ne sielunsa pohjalle. Mutta hän havaitsi sielussaan myös kauneutta, hyvyyttä, jaloutta . . . ja asetti ne halujensa ja pyyteittensä yläpuolelle. Itseään tutkiessaan hän tarkasteli sielunsa sisältöä alhaalta ylös ja päinvastoin, ja siksi ihmissielun symboliksi sopi pystysuora viiva. Risti muodostuu siitä, että ihminen tajuntana, sieluna, pystyviivana, on ristissä, ristiriidassa, näkyväisen maailman — vaakaviivan — kanssa. Tämän tosiasian voi todeta jokainen ihminen. Jokaisessa ihmisessä on onnen kaipuu. Käsite ”onni” on sangen monipuolinen. Joku tajuaa onnekseen sellaisenkin olotilan, jonka toinen ihminen käsittää suureksi onnettomuudeksi. Tavallisin onnenkaipuun kohde on aineellinen hyvinvointi, nautinto eri muodoissaan. Kun ihminen etsii ns. onnea nautinnoista, elämä esittää vastalauseen. Rahan hankkiminen on työn ja vaivan takana. Ylensyöminen ja -juominen aiheuttaa sairautta. Välttämättömiäkään tarpeita ei voi tyydyttää ilman ponnistusta. Koko elämä on ristissä ihmisen alemman onnenkaipuun kanssa. Ristiriita näkyy myös kansojen elämässä, maailmankatsomusten keskinäisessä kamppailuissa, uskonnollisissa riidoissa. Elämän risti on päällimmäisenä maapallolla, joten risti ympyrän päällä on Maan merkinä onnistunut symboli.

Länsimaista sivistystä nimitetään kristilliseksi ja

kristityt tunnustavat Jeesus Kristuksen Jumalan Pojaksi. Edellä esitetyn symboliikan mukaan Jeesus Kristus merkitsee ympyrää, jonka pitäisi olla sen ristin päällä, joka muodostuu ihmisten pyyteitten ja näkyväisen maailman keskinäisestä ristiriidasta. Mutta asetelma on aivan päinvastainen: ihmiset pyrkivät ristiriitoineen hallitsemaan ympyrää eli Jeesus Kristusta. Kieltäähän Jeesus valanteon, tuomitsemisen, väkivalan . . . Hän ei antanut opetuslastensa turvautua miekkaan. Hän kehotti rakastamaan vihollisiakin. Mutta yhteiskuntamme rakentuvat kaikkeen siihen, jonka Jeesus kumosi. Asiat vahvistetaan valoilla, vaikka Jeesus opetti: älkää vannoko. Ihmiset tuomitsevat toisiaan, vaikka Jeesus kielsi tuomitsemasta. Tappaminen on luvallista ainakin sodassa ja aseista kieltäytyjä on rikkollinen, vaikka Jeesus kielsi miekkaan tarttumasta. Pahan vastustaminen on kansalaishyve, vaikka Jeesus kielsi pahaan vastustamasta jne. Näin tehden ihmiset hallitsevat Jumalan Poikaa, joten risti on ympyrän päällä.

Tällaista yhteiskuntamoraalia puolustetaan sillä, että Jumala muka tahtoo kaikkea tätä. Mutta todellisuudessa sitä tahtovat ihmiset, jotka yhteiskuntia rakentavat. Ihmiset korottavat itsensä Jumalaksi. Näin muodostuu kaksi Jumalaa. Se Jumala, jonka ihmiset luovat mielikuvituksessaan itsensä kaltaiseksi ja uskovat olevan maailman ulkopuolella, on Jeesuksen mainitsema ”tämän maailman jumala”. Se tahtoo hallita, olla ristinä ympyrän päällä. Ja kuitenkin: kuka on antanut avaruuksien Isästä parhaimman kuvan ja käsityksen? Antoiiko sen joku Jeesuksen oppilaista tai

joku myöhemmistä kirkkoisista? Vai antoiko parhaimman kuvan joku paavi tai joku kirkolliskokous? Luulisi, että parhaiten määritteli taivaallisen Isän Jeesus Kristus itse, sillä tottahan hän on oman oppinsa pätevin auktoriteetti. Hän uskalsi nimittää Jumalaa Isäkseen ja sanoi olevansa yhtä hänen kanssaan. Hän sanoi tekevänsä sitä, mitä Isä kääkee tehdä. Jeesus Kristus **tiesi**, mistä hän puhui, mutta tiesivätkö kirkkoisät, paavit ja piispat? Jeesuksen opetuslasten puheissakin kuultaa toisinaan aito vanhatestamentillinen hapatus. Jeesus nimitti Isää rakkauden Isäksi.

Ihmissielu on ristiriitainen useammalla tavalla. Se voi olla ristissä paitsi elämän kanssa onnentavoittelun muodossa myös Jumalan kanssa. Vaikka esim. Mooseksen käskyjen moraali ei nousekaan Jeesuksen moraalin tasolle, niin Mooseksen käskyissä on hyviä neuvoja. Kristikunta on ainakin muodollisesti hyväksynyt ohjeikseen eräitä Mooseksen käskyjä, joten niistä puhutaan. Jokainen kristitty on kuullut Mooseksen opettaneen: älä varasta, älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi eli älä valehtele jne. Nuo käskyt ovat kristittyjen mielestä Jumalan käskyjä, joten niitten rikkominen käsitetään — ainakin juhlapuheissa — Jumalan säästösten rikkomiseksi.

Otamme esimerkin. Ihminen tavoittelee onnea, joka kuvastuu hänelle vaikkapa paremmissa vaatteissa. Mutta elämä on ristissä hänen onnenkaipuunsa kanssa: ei ole rahaa vaatteitten ostoon. Silloin hänessä herää varkauden himo, mutta samassa hän muistaa Mooseksen opettaneen: älä varasta. Ihminen tietää tai ehkä oikeammin vaistoa, että jos hän tottelee käskyä ”älä

varasta”, hänen sisäinen ristiriitansa haihtuu. Mutta jos hän antaa periksi varastamishalulleen, hän joutuu ristiriitaan myös Jumalan kanssa, koska Jumalan tahto esiintyy hänelle Mooseksen käskyssä. Ellei hän olisi kuullut ko. käskystä, ei varastaminen tuottaisi ristiriitaa. Jumala käskyineen on oikeastaan hänen ulkopuolellaan, kirjoista opittuina säädöksinä. Hänessä hallitsee risti, sillä Jumala, Mooseksen käskyjen muodossa, kelpaa vain cräänlaiseksi hätävarjelijaksi.

Jeesus Kristuksen jälkeen tuli tavaksi puhua vanhas'a ja uudesta liitosta. Uutta liittoa kuvataan mm. sanomalla, että Jumalan laki kirjoitettiin ihmisten sydämiin. Jeesuksen saavutus muutti siis ihmisen ja Jumalan keskinäistä suhdetta. Jumalan tahto tuli ennen esiin profeettojen opetuksissa, joita kirjoitettiin muistiin ja joihin voitiin tutustua. Jumala tahtoineen oli ihmisen ulkopuolella. Mutta Jeesuksessa Kristus lähestyi maailmaa ja ihmiskuntaa, ja siitä tuli jokin vaikutus ihmisen sieluun niin, että ihminen nyt tajuaa Jumalan äänen sisässään. Tämä ei ole ”kristillinen” ilmiö, toteaa Pekka Ervast. On kysymys kosmoksen Kristuksesta, jota itämailla nimitetään mm. Aalajaksi eli maailman sieluksi. Kristuksella tarkoitetaan Isän Jumalan tajunnassa olevaa, elävää kuvaa ihmistäydellisyydestä. Se ”kuva” oli — ihmisten kypsymättömyyden vuoksi — kaukana päivätajunnasta, mutta kun se yhden ihmisen — Jeesus Kristuksen — tajunnassa pääsi päivätajun'aan asti, niin Kristus tuli mystiseksi Kristukseksi jokaiseen ihmiseen. Se oli ihmiskunnan kokonaiskehitystä ajatellen valtava muutos. Ennen Jeesus Kristuksen elämäntyötä vain ani harvat ihmiset saattoivat

löytää Kristuksen, kun he mysterioissa kasvoivat henkisesti siten, että pääsivät ulos fyysisestä ruumiistaan. Silloin he voivat löytää Kristuksen unimaailmassa ja herätessään toivat muiston kokemuksestaan. Jeesus Kristuksen jälkeen sen sijaan jokainen ihminen on lähellä Kristusta ja voi päivätaajuisesti kokea Kristuksen itsessään. Jumalan Laki tuli kirjoitetuksi ihmisten sydämiin.

Apostoli Paavalin elämää tutkimalla saadaan hyvä käsitys ihmisen Jumala-suhteesta sekä vanhassa että uudessa liitossa. Paavali on itse kertonut itsestään.

Juudanmaalla oli kolme uskonlahkoa: saddukeukset, fariseukset ja essealaiset. Saddukeukset olivat materialistismielisiä ja essealaiset vakavia, käytännöllisiä siiveysoppien noudattajia. Fariseukset olivat lain noudattajia. Uskonto merkitsi heille Mooseksen lain tunnon-tarkkaa noudattamista. Vanha Testamentti antoi monenlaisia ohjeita paastoista, pesuista, ympärileikkauksista jne., joita oli tarkoin noudatettava. Paavali eli Saulus oli fariseus. Hän oli syntynyt juutalaisista vanhemmista Juudanmaan ulkopuolella, ollut rabbi Gamalielin oppilaana ja oli siis oppinut mies. Saulus noudatti tarkoin Mooseksen lakia, ja hänen puheistaan näkyy, ettei hän ollut ”ulkokullattu”, vaikka farisealaisten laintarkkuus usein saikin sellaisia muotoja. Saulus oli tosissaan. Hän ymmärsi, että juutalaisten uskonto oli muita uskontoja vakavampaa, ja kun hän kuuli, että lahkolaiset, joita myöhemmin nimitettiin kristityiksi, eivät kunnioittaneet Mooseksen lakia, hän ryhtyi heitä vainoamaan. Hän vartioi kivittäjien vaatteita, kun us-

konkiihkoinen kansa tappoi Stefanuksen. Saulus hyväksyi Stefanuksen kivittämisen.

Sauluksen tapaus osoittaa, ettei hän osannut oppineisuudestaan huolimatta erottaa Mooseksen opettamaa moraalialueita kaikista muista hyvistä, josta Vanha Testamentti kertoo. Jo yksi lause viidennen Mooseksen kirjan lopussa todistaa, että Mooseksen nimeä kantavat kirjat ovat vain osaksi Mooseksen kirjoittamia. Siinä sanotaan, että Mooses kuoli siellä ja siellä ja Herra hautasi hänet. Mooses ei voinut kirjoittaa omasta kuolemastaan. Vain ensimmäisen Mooseksen kirjan alku ja Mooseksen käskyt vaikuttavat Mooseksen kirjoittamilta, mutta kaiken muun ovat toiset kirjoittaneet ja panneet Mooseksen suuhun sanoja, joita hän ei ole lausunut. Siksi esim. Mooseksen käsky 'älä tapa' on täydellisesti risiriidassa niiden julmien kehotusten kanssa, joita Mooseksen kirjat ja koko Vanha Testamentti on tulvillaan. Saulus ei nähnyt tätä ristiriitaa, sillä jos hän olisi nojannut uskonnossaan yksinomaan Moosekseen, hän ei olisi suvainnut tappamista. Sauluksen Jumala oli Vanhan Testamentin julma ja väkivaltainen Herra, oikullinen ja itseään palvova tyranni, joka paa-dutti Faaraon sydämen saadakseen aiheen hänen kurruttamiseksi. Se Jumala ei puhunut ihmisen sydämessä, vaan ihmisen ulkopuolella, pyhien kirjojen lehdillä. Sieltä se määräsi mitä Sauluksen oli tehtävä. Se määräsi tappamaan "vääraoppiset". Ja Saulus uskoi, että ellei hän tottele määräystä, hän joutuu ristiriitaan Jumalan kanssa. Saulus totteli, sillä hän uskoi Jumalan hyväksyvän Stefanuksen kivittämisen. On huomattava, ettei Stefanuksen kuolema häirinnyt Sauluksen

rauhaa. Tosin hän jäi ihmettelemään Stefanuksen kuolinpuhetta, mutta edelleen hän uskoi omaksumaansa jumalankuvaan.

Mutta Sauluksen tajunnallinen risti tuli vakavaan murrokseen. Syy oli se, että hän oli täysin tosissaan. Hänen sisäinen onnenkaipuunsa — ristin pystyviiva — ei kohdistunut nautintoihin, se muuttui jumalkaipuiksi, joka johti Kristus-kokemukseen Damaskon tiellä. Saulus huutaa muinaisen Jobin tavalla: sinua, Herra, en ole koskaan nähnyt, olen vain **kuullut** sinusta puhuttavan. Silloin Jumala näyttäytyi, Kristus syntyi Sauluksen sydämessä. Hän näki Jumalan. Jumala oli hänen sisässään. Jeesus Kristus oli mukana hänen kokemuksessaan, ja se paljasti Saulus-Paavalille, että uusi aika oli alkanut. Hänelle paljastui uuden liiton mysterio, sillä Laki tuli kirjoitetuksi hänen sydämeensä.

Pekka Ervast opettaa, että Jeesuksen kokiessa Jordanin kasteen — kaste oli Jeesuksen Damaskuskokemus — Kristus tuli maapallon korkeammaksi minäksi ja samalla mystiseksi Kristukseksi jokaiseen ihmiseen. Siitä syystä myös maapallon symbolinen merkki muuttui ympyräksi, jonka sisällä on risti. Se kuvaa ihmis sydämeen kirjoitettua Jumalan lakia, mikä merkitsee käytännössä omantunnon herkistymistä. Mutta risti on edelleen myös ympyrän päällä, sillä ihmiskunta, kristikunta mukaan luettuna, elää yhä vanhassa liitossa. Se turvautuu väkivaltaan kuten ennenkin. Mutta herkistynyt omatunto vaikuttaa nyt ihmisissä sisäisesti, toisissa heikommin, toisissa voimakkaammin. Puhutelin kerran suomalaista miestä, joka oli mukana ensimmäisessä yleiseurooppalaisessa sodassa Verdunissa.

Sodan järkytys uhkasi viedä hänen järkensä. Hän kertoi, ettei hän saa rauhaa omaltatunnonltaan. Vaikka hän yritti selittää, ettei hän mennyt sotaan omasta tahdostaan vaan että hänet vietiin, ja vaikka hän yritti turruttaa itsensä alkoholilla, niin hiljaisen hetken tullen sisäinen ääni soimasi: olet murhaaja. Hän oli aina ikään kuin Jumalan edessä ja hänen täytyi tunnustaa: tein väärin tappaessani ihmisiä. Vasta kuolema antoi kenties hänelle rauhan.

Katsellessamme nykyaikaa, 20. vuosisataa, näemme uudenlaisen ilmiön. Maapallon symboliksi sopii edelleenkin ympyrä, jonka päällä ja sisällä on risti. Mutta nyt on risti piirrettävä myös ympyrän alle, sillä ristiriita on käynyt karkealla tavalla käsiksi ihmiskunnan tekoihin. Rakentaminen ja hävittäminen ovat ristissä keskenään. Maailmaa rakennetaan hirmuisella kiireellä haltuun otettujen luonnonvoimien ja luonnonvarojen avulla. Rakentaminen on määrättömästi tehokkaampaa kuin ennen. Elintasoa kohotetaan, ravinteita parannetaan, opinahjoja lisätään, koulutusta kehitetään. Oikeuslaitokset toimivat kovan paineen alla. Kaikenlainen ylellisyys lisääntyy. Mutta samalla hetkellä rakennetaan hävittämistä varten, elämän tuhoamiseksi maapallolla. Teot hyvinvoinnin puolesta ja teot hyvinvoinnin hävittämiseksi ovat ristissä keskenään. Sota, jolla pyritään hävittämään kaikki elollinen, on paisunut yleismaailmalliseksi pulmaksi. Lisäksi hyvinvoinnin rakentamisessa syntynyt saaste uhkaa ihmiskunnan olemassaoloa. Maa, vesi ja ilma ovat jo uhkaavasti myrkyttyneet. Ja kaiken hyvinvoinnin vastakohtana miljoonat ihmiset kuolevat nälkään, tauteihin ja valkei-

sen rodun saasteisiin ja myrkkyyhin. Voiko kukaan kieltää sitä tosiasiaa, että ihmisten pyrinnot ja teot ovat keskenään ristissä.

Maailmanlaajuiseksi paisunut ristiriitaisuus todistaa kosmisten voimien uutta valtausta. Ristiriitojen pohjimmainen syy on se, että kosmoksen Kristus, ihmisyyden perikuva, pyrkii voittamaan ainetta. Ihmisen luominen on kehityksen kohde ja ihmistajunta on aineellisuuden aiheuttaman harhan vallassa. Kristus pyrkii vapauttamaan ihmiset harhasta. Mutta harhoista vapauttaminen ei tapahdu pakosta, ihmisen on itse vapaaehtoisesti otettava osaa vapauttamistyöhön. Elämä on täynnä ristiriitoja, jotta ihmiset niitä voittamalla oppisivat hylkäämään valheen, vääryyden ja pahan ja valitsemaan totuuden, oikeuden ja hyvän. Harhoista vapautuminen tapahtuu asteittaisesti. Kun kosmoksen Kristus lähestyi maapalloa ja lapsi-ihmiskuntaa, niin ristiriita esiintyi persoonallisen onnenkaipuun ja ulkoisen maailman välillä. Kun Kristus Jeesuksessa lähestyi uudessa syvyydessä, ristiriita painui ihmissieluun ja herätti synnintunnon. Lopulta kosmoksen Kristus saavutti kemiallis-fyysisen tason, joten ristiriita tuli myös tekojen tasolle. Ihmiskunta on nyt kovalla koetuksella, sillä sen on vapauduttava harhoista. Sen on opittava teoissakin toteuttamaan Isän tahtoa. Mutta koska ympyrä eli henki, taivaallisen Isän hyvä tahto, on voittanut ristin osaksi nousten sen yläpuolelle, niin se merkitsee, että **Maaplaneetan kuolemanuhka on poistunut**. Mutta samalla **kansat** on kutsuttu tuomioille ja tuomio tapahtuu **tekojen** mukaan.

HARHAT JA TODELLISUUS

Sanonta ”kaikki virtaa” tarkoittaa, että tämä näkyväinen maailma on harhanomainen, epätodellinen. Kaikki olevainen muuttuu, haihtuu, katoaa. Aineellinen elämä on vain hetkellinen leimahdus ja siihen se sammuu. Tämä piirre esiintyy selvimmin itämaisissa uskonnoissa, mutta osaksi myös kristinuskossa. Aineellisen elämän jälkeen alkaa ikuisuus, joka on todellista. Totta on, että ”kaikki virtaa”. Eroosio kuluttaa vuoretkin, ihmisten aikaansaannokset rappeutuvat. Ja koska okkultinen tietous kertoo, että näkyvällisen maailman takana on näkymätön maailma, jossa vainajatkin viettävät kuolemanjälkeiset tilansa, niin on muodostunut käsitys, jonka mukaan kuolemanjälkeinen elämä on todellisempaa kuin näkyväinen elämä, ja siis näkymätön maailmakin on näkyväistä todellisempi. Tällöin ei huomata, että näkymätön maailma on myös ihmisissä. Ajatukset, tunteet ja koko ihmissielun sisältö on ihmisessä olevan näkymättömän maailman ilmausta. Kun vertaamme sitä näkyväiseen maailmaan ja fyysiseen ruumiiseen toteamme, että sielunelämämme on sangen hättävä. Ajatukset liehuvat kuin lippu tuulessa, tunteet ja halut ovat perin ailahtelevia. Fyysinen maailma ei muutu joka hetki, se on suhteellisen pysyväinen. Vaikka fyysinen aine ei olekaan sitä, miltä se

näyttää, vaikka se koostuu näkymättömistä eetteripyörteistä, niin siinä piilee salaperäinen, koossapitävä voima. Jos näkyväisen maailman takana on — ja tietenkin siellä on — harhoista vapaa todellinen pysyväinen maailma, on se niin syvällä oman henkemme ylängöillä, ettemme sitä tajua. Meidän itsetietoisuutemme elää harhan vallassa ja sen harhamaailman takaa meidän on löydettävä todellisuus. Materialismiin taipuvainen uskoo aisteihinsa väittäen, ettei ole muuta todellisuutta, kuin minkä aisteillamme havaitsemme. Mutta aistit pettävät. Värisokea näkee värit toisin kuin muut ihmiset näkevät ja taiteilija näkee värejä, joita useimmat meistä eivät näe. On paljon ihmisiä vailla sävelkorvaa jne.

Uskonnot väittävät, että totuus on olemassa ja että se voidaan löytää. Mutta totuus ei ole kuolemantakaisessa astraalimaailmassa, vaan hengen maailmassa, Jumalassa. Siksi Jeesus Kristuskin kehotti etsimään ja lisäsi: minä olen totuus. Totuus voidaan löytää siten, että harhat meistä haihtuvat. Uskonnot antavat neuvon, miten sielumme harhat voidaan poistaa, jotta niiden takaa löytäisimme totuuden. Elämme kolminkertaisen harhan vallassa. Ensimmäinen niistä on tietämättömyys, toinen itsekkyyys ja kolmas köyhyys eli kuolema, sillä kuolema on suurin köyhyys. Nämä harhat iskostuvat olemukseemme siten, että tietämättömyys harhauttaa ajatusmaailmaamme, itsekkyyys tunne- ja halumaailmaamme ja köyhyys eli kuolema fyysistä ruumistamme, joka elää näkyväisessä maailmassa. **Mutta koska nuo kolme maailmaa ovat omalla tavallaan todellisia — näyttäähän fyysinenkin maailma pe-**

rin todelliselta — ja koska ne maailmat ilmenevät meissä kolmena tajunnan tilana, niin Pekka Ervast käyttää nimityksiä päivä-, uni- ja sisätajunta. Päivätajunta on ajatusmaailmamme ilmaus ja siitä olemme tietoisia hereillä ollessamme. Unitajunta on tunne- ja halumaailmamme ilmaus ja siinä toimimme tavallisessa unessa ollessamme. Sisätajunta vastaa fyysistä olemustamme, ja vaikka fyysinen ruumiimme onkin näkyväisessä maailmassa, niin sen tajunta on kauimpana itsetietoisuudestamme.

Edellä mainitsimme jo, että uskonnoissa on yleensä kolme keskeistä kohtaa, nimittäin maailmankatsomus eli elämänselitys, joka kertoo, miten maailma on syntynyt Jumalan toimesta ja miten ihminen on tullut elämän kentälle, siveysoppi, joka neuvoo, miten ihmisen tulee elää, ja seremoniat, rituaalit ja sakramentit, joita käytetään yhteisissä uskonnollisissa menoissa. Kaikkien näitten avulla uskonnot pyrkivät auttamaan ihmisiä pois niistä harhoista, joissa he elävät. Maailmankatsomus on tarkoitettu päivätajuntaa valaisemaan, siveysoppi vapauttamaan itsekkyydestä ja seremoniat ja sakramentit auttamaan sisä- eli salatajuntaa.

Kristikunnalla ei ole omaa maailmankatsomusta, sillä se tuhosi gnostikot, jotka tiedon perusteella osasivat selittää elämäänsä sisältyviä salaisuuksia. Kristikunta omaksui maailmankatsomukseksi juutalaisen Vanhan Testamentin kertomukset maailman luomisesta, paratiisin yrttitarhasta ja naisen luomisesta miehen kylkiluusta, kaiken kirjaimellisesti ymmärrettynä. Voimme heittää vastaväitteen ja sanoa, etteivät Vanhan Testamentin luomis- ja paratiisitarut ole tosia, joten ne

eivät kykene vapauttamaan ihmisen päivätajuntaa harhoista. Sellaiset tarut ovat syntyneet tietämättömyydestä, ne eivät poista tietämättömyyttä. Maailmaa ja ihmistä ei luotu valmiiksi, ne ovat kehityksen tuotteita. Kristityt pitävät näitä taruja kuitenkin tosina, ja tällä hetkellä miljoonat ihmiset uskovat niin kuin nuo tarut kertovat. Niitten korvikkeina tarjotaan vain materialistista maailmankatsomusta, ja jos kysymme, kumpi näistä kahdesta tulisi valita, kumpi niistä olisi parempi ihmisen sisäisen kasvamisen kannalta, kuuluu vastaus: luomistaru on parempi. Vaikka se ei valaisekaan ymmärrystä, se vetoaa Jumalaan. Olipa Jumala-käsitys miten hatara tahansa, niin se kiinnittää ihmisen huomion siihen, että elämän takana on henkinen voima. Se sanoo, ettei persoonallinen ihminen ole maailman napa, vaan ihminenkin on Jumalan luoma — millainen luomisprosessi sitten lieneekin. Teosofia opettaa, että jos materialistisesta uskosta tulee niin vahva vakaumus, että se valtaa ihmisen kokonaan, niin hänen siteensä hänen jumalalliseen itseensä voi katketa. Hatarakin Jumala-usko on parempi kuin usko olemattomuuteen. Uskonnollisissa taruissa, kuten luomis- ja paratiisitarussakin, on okkultinen pohja, mutta sen löytäminen edellyttää etsimistä.

Uskonnon siveysoppi tähtää sielun eli unitajunnan vapauttamiseen harhojen vallasta. Niinpä Mooseksen käskyt ovat jokaiselle tuttuja: älä tapa, älä sano vääriä todistusta lähimmäisestäsä eli älä valehtele jne. Ne ovat hyviä neuvoja, ne tähtäävät sielunelämän puhdistumiseen, siihen tajunnan puoleen, jonka vallassa olemme unessa ollessamme. Gautama Buddha antoi to-

sin paljon kauniimpia neuvoja puhumattakaan Kristuksen Vuorisaarnasta, jonka neuvot ovat selvimmin keskitetyt ihmissielun sisäiseen muuntumiseen ja puhdistukseen. Vuorisaarnan käskyt kehottavat suuttumattomuuteen, ajatusten ja tunteitten puhdistamiseen, totuudesta kiinnipitämiseen, pahan vastustamattomuuteen, sotimattomuuteen ja rakkauden elvyttämiseen. Ne ovat selvimmät neuvot unitajunnan puhdistamistyössä.

Seremoniat ja sakramentit kohdistuvat salatajunnan vapauttamiseen harhojen vallasta. Salatajunta on fyysisen ruumiin kätköissä. Sakramentit kuvaavatkin syömistä ja juomista, siis ruumiin ravitsemista. Uskonnon kultti on toimintaa, tekoa, rituaaleja suoritettaessa fyysinen ruumis toimii. Seremonioilla ja sakramenteilla on alunperin tarkoitettu, että ne hillitsisivät ihmisen salatuimmassa tajunnassa olevia raatelevia voimia, jotka eivät näy pinnalle ja jotka purkautuvat useimmiten vain jonkin yllykkeen vaikutuksesta. Usein vähäinkin ulkonainen ärsyke saattaa herättää salaeli sisätajunnassa makaavan leijonan tai tiikerin, joka ottaa ihmisen valtaansa ja saa hänet tekemään järjettömiäkin tekoja, sillä tiikerin herääminen panee fyysisen ruumiin liikkeelle. Näin on tehty monta murhaa. Kun tieto seremonioiden tarkoituksesta ja vaikutuksesta hävisi, niitten tehokin kävi merkityksettömäksi, mutta alunperin niihin kätkeytyi magiaa. Samalla kun magia vaikutti rauhoittavasti, samalla seremoniallinen jumalanpalvelus antoi tilaisuuden joukoille, jotta he voivat yhdessä harjoittaa hartautta.

Uskonnot ovat siis tahtoneet vapauttaa ihmisiä harhoista, joissa he elävät, jotta he löytäisivät totuuden,

joka on harhojen takana. Mutta uskonnot ovat rappeutuneet, tietämättömyys, itsekkyyks ja kuolema ovat edelleenkin vallitsevina. Siksi totuutta etsivä ihminen kysyy: eikö kukaan kykene paljastamaan ihmissielua selvemmin, erittelemään tarkemmin siellä asuvia voimia, jotta ajattelemaan tottunut, nykyaikainen ihminen käsittäisi paremmin itseään?

* * *

Pekka Ervastian Tähtikoulut-kirjassa sen viimeisessä luvussa "Pienemmät vihkimykset" annetaan selvä kuva ihmisen kolmesta tajunnan tilasta. Henkisellä tiellä esiintyy yhdeksän kokemusta, joista kolme kuuluu päivätajunnan, kolme unitajunnan ja kolme sisä- eli salatajunnan piiriin. Tutkija huomaa, että kolme päivätajuntaan liittyvää kokemusta ratkaisevat tietämättömyyden, unitajunnan kokemukset itsekkyyden ja sisätajunnan kokemukset kuoleman harhat.

Ken lähtee okkultisen itsekasvatuksen tielle, hänen tulee olla totuuden etsijä, joka harjoittaa mietiskelyä. Hänen tulee harjoitella hillitsemään ajatuksiaan. Hänen tulee ottaa ajatus kiinni lennosta ja oppia keskittymään. Mietiskelytyön yhteydessä alkavat tajunnan harhat purkautua ja totuus tulee vähitellen näkyviin. Vaikka niitten purkautuminen voi tapahtua erilaisessa järjestyksessä, P. E. antaa kuitenkin yleiskaavan: päivätajunta, unitajunta ja sisätajunta. Tajunnantilojen puhdistamista niissä olevista harhoista nimitetään puhdistuksen tieksi ja totuuden Pyhän Hengen tieksi, koska sillä tiellä paljastuu totuus. Jeesus Kristuksen aura täyttää nyt koko maapallon Pyhänä Henkenä ja

puhdistuksen tiellä kulkija tulee sen auran eli Pyhän Hengen täyttämäksi. Se tie on veljesrakkauden tie.

Ensimmäinen ominaisuus — opettaa Pekka Ervast — joka ilmenee mietiskelytyössä ja josta ihminen saa tun-
tuvan kokemuksen, on yksinäisyyden, avuttomuuden ja hyljätynäolon tunne. Hänestä tuntuu, kuin Jumalakin olisi hänet hyljännyt. Mutta pyrkijä ei saa pelästyä, sillä tämä psykologinen kokemus merkitsee ennen omaksutun maailmankuvan luhistumista. Jokainen ihminen on tullut omaksuneeksi erilaisia ”totuuksia” ja muodostanut niistä elämänymmärryksensä, mutta mietiskelytyössä hän alkaa nähdä vanhan elämänsä katso-
muksensa ontoutuden. Hän tyhjentyy, alkaa tajuta tietämättömyytensä. Tämä ei ole uusi asia. Viisaat opettajat ovat aina viitanneet siihen, että viisauden ensimmäinen askel on oman tietämättömyytensä tajuaminen. Laotsekin sanoo astian arvon olevan sen ontoutudessa, sillä onnto astia voidaan täyttää. Tietämättömyyden harhan voittamisen ensi askel on oman tietämättömyytensä tajuaminen.

Toinen päivätajuntaan liittyvä läksy on nöyryyden läksy. Se ilmenee siten, että pyrkijä näkee toiset ihmiset yhtä epätäydellisiksi kuin itsensäkin. Kaikki ihmiset elävät tietämättömyyden harhassa, sen hän näkee niin selvästi, että hänessä nousee kiusaus vertailla toisia itseensä. Ylpeys nostaa päätään. Kyseessä on jo edellistä vakavampi koe. Se opettaa veljeyden ja suvaitsevaisuuden läksyä: miksi arvostelet toisten epätäydellisyyttä, oletthan itsekin epätäydellinen. Miten toiset ihmiset olisivat voineet vapautua tietämättömyydestään, ennakkoluuloistaan ja ahdasmielisyydestään,

kun en itsekään ole osannut niistä vapautua. Minun tulee olla iloinen, että toiset ovat niin viisaita ja hyviä kuin ovat. Aika kasvattaa meistä kaikista lopulta oikeita ihmisiä. Oppikaamme siis anteeksiantamista.

Kolmas päivätajuntaan liittyvä harha on kärsimyksen pelko. Se johtuu tietämättömydestä, elämän lakien, karman, tuntemattomuudesta. Kärsimys on itse aiheutettua. Itse olemme kylväneet kärsimystemme syyt, menetelleet epäveljellisesti toisia ihmisiä kohtaan. Menneisyyden kylvöt purkautuvat kärsimyksinä, eikä niitä voi välttää. Jumala ei tahdo kärsimyksiä, Jumala on rakkaus. Me ihmiset aiheutamme toisillemme kärsimyksiä ja saamme maksaa samalla mitalla. Kun emme tätä ymmärrä, elämme harhassa. Kuvittelemme — ja se kuvitelma on meihin iskostettu uskonnollisena opetuksena — että ihmisiä odottaa ikuinen kärsimys ja että tehtävämme on pelastaa ihmisten sieluja kadotuksesta, aivan kuin itse olisimme muita parempia. Itsethostus ottaa tällaisenkin muodon. Siksi etsijäsielun on valistettava päivätajuntaansa karman ja jälleensyntymisen selvällä tajuamisella, jotta hän vapautuu uskota hirmujumalaan, kadotukseen ja ulkopuoliseen pahan mahtiin. Näin tehden totuus tekee hänet vapaaksi, totuuden Pyhä Henki valaisee häntä. Päivätajunta puhdistuu ja vapautuu harhoista. Pyrkijä vapautuu tietämättömyydestä.

Unitajunta liittyy itsekkyyden voimiin, sillä itsekkyyksy asuu sielussa, johon unessa lankeaa hämärä itsetajunta. Vaikka pyrkijä onkin saavuttanut päivätietoisuudessaan eräitä voittoja, nukkuessaan hän usein lankeaa samoihin ansoihin. Päiväelämässään hän saattaa

olla veljellinen, suvaitsevainen, ymmärtäväinen ja vapaa mm. kärsimyksen pelosta, mutta unielämässään hän voi langeta ja menetellä aivan päinvastoin. Hänen saavuttamansa voitot eivät ole vielä painuneet ”veereen”, ne eivät ole uponneet tunne-pyyde-sielun uumeeniin. Hänen rakkaustahtonsa ei kestä unielämän harhamaailmassa, ja herätessään hän ymmärtää, että hänen on oltava ankara itselleen. Hänen on unessakin osattava kieltäytyä houkutusista. Unielämä on symbolia ja siksi esim. päivätajunnassa saavutettu voitto pukeutuu unimaailmassa toisinaan jonkun läheisen ystävän muotoon. Kun mietiskelyelämää harjoittava lankeaa unimaailmassa kiusaukseen, ”ystävä” tuntuu katselevan jostakin lähistöltä ja arvostelee ankarasti hänen lankeemustaan.

Mietiskelijän unielämä kirkastuu vähitellen. Sen harmaus haihtuu. Ympäristö kirkastuu ja saa värejä. Nukkuja huomaa toisinaan olevansa päivätajuinen itsensä, mutta ei tajua olevansa unessa. Joskus hän tajuaa olevansa unimaailmassa, ja silloin hänellä on tilaisuus punnita tekojaan ja tehdä itselleen selväksi, ettei unielämä ole totta samalla tavoin kuin päiväelämä. Unielämä on symbolia. Se ei ole totta, se on eräs harhanmuoto. Ja kuitenkin se on totta siten, että unielämän harhoista vapautuminen kytkeytyy itsekkyydestä vapautumiseen.

Päivätajunnassa suoritettu ensimmäinen askel, oman tietämättömyytensä tajuaminen, toistuu nyt unimaailmassa oman itsekkyytensä tajuamisena. Ja samoin kuin etsijä päivätajunnan toisessa kokeessa näki toisten ihmisten viat ja heikkoudet, samoin hän joutuu

unimaailman toisessa kokeessa auttamaan toisia ihmisiä heidän itsekkyytensä voittamisessa. Se ilmenee siten, että etsijä näkee välttämättömäksi suojella toisia kiusauksilta, olla toisia kohtaan luja silloin, kun he lankeavat. Veljesrakkaus sydämessään hänen tulee opettaa, nuhdella, oikaista, ja se on mahdollista, kun hän tietää olevansa unimaailmassa ja on täynnä auttamishalua. Toiminta on erilaista kuin päiväelämässä, jossa nuhteleva ei ole aina ensinkään sopivaa. Mutta mietiskelijä tajuaakin unimaailman symbolisen luonteen, ja kun hän näkee toisten siellä elävän itsekkyystä johtuvan harhan vallassa, pyrkii hän heitä vapauttamaan.

Kolmas unielämän ominaisuus on täydellinen heräämisen tietoisuuteen siitä, että hän elää ja toimii itse-tietoisesti toisessa maailmassa. Hän opettaa toisia ja ottaa opetusta vastaan. Hän ei enää pidä kokemisiaan unina, vaan käsittää elävänsä toisessa maailmassa, liikkuvansa oman auransa ulkopuolella toisessa käytövälineessä. Hän on tilanteitten herra myös päiväelämässään ja säteilee ympärilleen rauhaa. Hänen kokeensa on siinä, ettei hän erehtyisi pitämään unielämää todellisempänä kuin päiväelämää, vaan että hän sekä unielämässään että päiväelämän muistikuvissa tietäisi unielämän symboliksi. Hänen tulee ymmärtää, ettei hän vielä ole löytänyt totuutta, että totuus on jos-sakin vielä syvemmillä. Hän on nyt vain tutkimassa itsekkyiden juuria. Kun hän päivätajunnan kolmannessa kokeessa tajusi karman toiminnan ja vapautui kärsimyksen pelosta, niin unimaailman kolmannessa ko-

keessa hän tutkii kärsimysten syitä ja saavuttaa rauhan. Kärsimysten syyt ovat syvällä itsekkyydessä.

Ihmisen kolmas tajunta, sala- eli sisätajunta, on tekemisissä kolmannen harhan, köyhyyden eli kuoleman kanssa. Työskennellessään salatajunnan kanssa ihminen ratkaisee kuoleman arvoituksen. Hän ratkaisee sen kokemuseräisesti, sillä totuuden Pyhä Henki täyttää hänen kolmannen tajuntatilansa. Silloin mietiskelijä härää ulkopuolella ruumistaan uudella tavalla ja — opettaa Pekka Ervast — hän tietää olevansa toinen olento, toinen persoonallisuus. Hänen sielunelämässään tapahtuu kahtiajako. Hän tietää, mikä näkymättömissä maailmassa on symbolia ja mikä todellisuutta. Ollessaan itsetietoisena, uutena olentona ruumiinsa ulkopuolella hän tietää olevansa kuolematon ja näkee kuoleman harhaksi. Salatajunnan puhdistus ja muuntuminen heijastuu päivätajuntaan. Pyrkijä joutuu nytkin tekemisiin, kuten päivätajunnankin kokeissa, ensin itsensä ja sitten toisten kanssa. Hän poistaa itsestään pahan syyt, kärsimysten aiheuttajat: hän luopuu mustasta magiasta. Päivätajuntaan heijastuu sisätajunnan puhdistus siten, että etsijä näkee itsensä fyysisen minäpersoonallisuutensa ulkopuolella kyeten arvostelemaan sitä, sen vikoja ja puutteita, toisena olentona. Lempeä rauha, joka on kasvanut hänen olemukseeseen, vaikuttaa toisiin ihmisiin rauhoittavasti ja yhteensitovasti. Henkimaaailmassa hän joutuu jatkuvasti tekemisiin taistelun, sodan ja epäsovun kanssa, poistamaan niitten syyt. Päiväelämässään hän tekee työtä rauhan puolesta, hän vaikuttaa ihmisiin rauhoittavasti. Hänen tulee voittaa maapallon hallitsijan musta inspiraatio, ja

kun hän luopuu mustasta magiasta, tulee hän puettuk-
si hääpukuun osallistuakseen kuninkaanpojan häihin.
Vasta kun etsijäsielu on tullut kokonaan Pyhän Hen-
gen täyttämäksi, hän voi astua taivasten valtakuntaan.
Kristuksen yhteyteen. Silloin hän on vapautunut elä-
män harhoista.

Lukiessamme H. P. Blavatskyn "Salaista Oppia" näemme, että hän on tutkinut erikoisen paljon maailman eri puolilla syntyneitä legendoja. Siksi hän päteväinä legendojen tuntijana sanoi, että legendoissa on usein enemmän totuutta kuin historiassa. Niissä kuvataan vertauskuvoin syvällisiä asioita. Varsinkin uskontoon liittyvien legendojen tarkoitus on, että ne hämäräperäisinä ja osaksi järjenvastaisina kertomuksina kiihottaisivat ihmisiä ponnistamaan ymmärrystään, jotta he ajatustyötä tehdessään kasvaisivat henkisesti. Legenda kiihottaa ihmistä etsimään totuutta, joka on kätkeyty hämärään vertauskuvaan. Piittaamattomat ihmiset uskovat legendan olevan kirjaimellisesti totta, kuten esim. legendan Jeesuksen neitseestäsyntymisestä. H. P. Blavatsky selitti neitseestäsyntymislegendan sisältyvän useimpiin uskontoihin, jopa niinkin vanhoihin, että niistä on jäljellä vain ravistuneita muistomerkkejä. Niinpä kun Amerikka löydettiin, tutkijat huomasivat, että mayakansan vapahtajan Quetzalcoatlin sanottiin syntyneen neitsyt Chimalmasta. Mayojen legenda ei ainakaan ollut kristillistä alkuperää, vaikka jesuiitat selittivät perkeleen vieneen ristinmerkin ja krusifiksin Amerikkaan.

Emme nyt puutu noihin kaukaisiin legendoihin, vaan

katselemme kristillisellä ajalla syntyneitä, sitkeähenkistä legendaa vaeltavasta juutalaisesta. Legenda kertoo, että kun suutari Ahasverus sai kuulla Pontius Pilatuksen Jeesukselle langettamasta kuolemantuomiosta ja koska hän tiesi, että Jeesus kulkee hänen majansa ohi Golgatalle, niin hän riensi vaimonsa ja lastensa kanssa katsomaan, millainen pahantekijä Jeesus oli. Ristiäkantava Jeesus seisahtui Ahasveruksen asunnon luo. Ahasverus, joka tahtoi saavuttaa arvonantoa ihmisiltä, kiirehti sanomaan Jeesukselle: ”Astu nopeammin.” Jeesus katsoi Ahasverukseen ja sanoi: ”Minä tulen paikkani pitämään ja lepäämään, mutta sinun täytyy vaeltaa viimeiseen päivään asti.” Ahasverus seurasi Jeesusta Golgatalle ja näki hänen kärsimyksensä ja kuolemansa. Sen jälkeen hän ei voinutkaan palata perheensä luo Jerusalemiin, vaan hänen täytyi lähteä vaeltamaan ympäri maailmaa kuin pyhiinvaeltaja.

Legenda vaeltavasta juutalaisesta syntyi kristillisellä ajalla. Se on sitkeästi ja erilaisina muunnelmina elänyt vuosisadasta toiseen, joten aavistamme, että siihen on kätkeyty jokin salaisuus. Kristikunnan historiasta tiedämme, että kirkot antoivat kirouksiaan muutamille opeille, joten niitä ei voinut julkisesti esittää. Eräs kirottu oppi oli oppi jälleensyntyemisestä. Kun evankeliumien tutkija tuli vakuutetuksi, että Jeesus oli opettanut jälleensyntyemisoppia, niin tutkija ei voinut puhua siitä julkisesti. Mutta hän saattoi pukea löytönsä legendan muotoon. Legenda ei ollut kirjaimellisesti totta, mutta siihen sisältyi peitetty totuus, jonka toinen tutkija saattoi löytää. Legenda auttoi useita ihmisiä siten, että se kiihotti etsimään vastausta legendan sisältä ja vasta-

usta etsittäessä ymmärrys lisääntyi. Gautama Buddha menetteli samaan tapaan. Kun häneltä kysyttiin, eläkö ihminen kuoleman jälkeen ja syntyykö hän uudelleen maan päälle, niin Buddha ei antanut suoraa vastausta. Hän sanoi, että jos minä sanon ihmisen elävän kuoltuaan ja syntyvän uudelleen maan päälle, niin te teette minun sanoistani itsellenne lepotyynyn sanomalla: Tathaagata sanoi niin. Tutkikaa itse. Olen viitoittanut tien, kulkekaa sitä, niin löydätte totuuden.

Eräs selitys Ahasverus-legendaan on se, että me ihmiset olemme ikuisia vaeltajia. Me synnymme maailmaan yhä uudelleen. Olemme kuin Jerusalemin suutareita, sillä vaeltaessamme ”kenkämme” kuluvat, fyysinen ruumiimme tulee ajanollen käyttökelvottomaksi. Ovathan tavallisetkin kengät kävellessä lähinnä maata ja meidän fyysinen ruumiimme on ”maata” ja ”maassa”, fyysisessä maailmassa. ”Nahka” ja ”pikilanka”, ruumiimme kyvyt, taipumukset, tottumukset... ovat karmallisia seurauksia edellisistä ruumistuksistamme. Näin kuljemme elämäntietä ruumistuksesta toiseen, autamme ja kiusaamme toisiamme, ja useimmiten ehkä toiset soisivat, ettei meitä olisikaan. Silloin matkamme on yksinäistä, väsyttävää. Ja kuitenkin olemme kuin tuomittuja kulkemaan, Jumalan ja ihmisten hylkäämiä. Jos joku meistä on hyväntahtoisempi, niin toiset laskisivat halusta taakkansa hänen kannettavakseen, kuten teosofi-runoilija Eino Leino sattuvasti kuvaa. Kristityt ovat tässä suhteessa erikoisesti kunnostautuneet, he heittävät syntikuormansa Jeesus Kristuksen kannettavaksi. — Ahasverus on näin ymmärrettyinä kuolematon minämme.

Legenda ikuisesta vaeltajasta kuvaa hyvin kirkon ki-roamaa jälleensyntymistä. Mutta legendalla on var-maan muitakin merkityksiä. Uudessa Testamentissa on useita vaikeasti käsitettäviä lauseita, ja koska sitä ovat tutkineet tuhannet ihmiset monen vuosisadan kuluessa, niin joku tutkijoista on varmaan tehnyt löytöjä, jotka hän on pukeut legendan muotoon välttyäkseen uskon-nolliselta vainolta. Niin ikään Paavali sanoo aivan kuin kuiskaten: ”Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muu-tumme.” Ja hän lisää, että kun katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, niin silloin kuolema on nieltä voitossa. (Korintt. 1:51—54). Kuolema koskee fyysistä ruumista. Kuole-man voittaminen on tekemisissä fyysisen ruumiimme kanssa. Paavali näyttää sanovan, että fyysinen ruumis tulee jonkin muuttumisprosessin kautta kuolematto-maksi tai että fyysisen ruumiin avulla rakennetaan kuolematon ruumis, jossa on jotakin fyysistä, koska hän puhuu muuttumisesta. Vakava tutkija on luonnol-lisesti ymmärtänyt, ettei tuollaista Paavalin puhetta voi työntää jumaluusoppineitten tavalla ”Jumalan sa-laisuuksien” joukkoon, eikä sitä ratkaista ”hengelli-sellä” hymistyksellä. Paavali kirjoitti omille oppilail-leen. Miksi hän olisi kirjoittanut sellaista, jota oppilaat eivät voineet ymmärtää. Noissa Paavalin sanoissa on varmaan aihetta legendaan Jerusalemin suutarista, jo-ka tuli fyysisesti kuolemattomaksi.

Matteuksen evankeliumissa (16:27—28) on myös omituinen kohta. Jeesuksen kerrotaan sanoneen: ”Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa lähettien-

sä (enkeleittensä) kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin tekojensa mukaan. Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan.”

Edellä olevat sanat voidaan tulkita psykologisesti siten, että siinä seisovien joukossa muutamat olivat niin lähellä Kristus-syntymää, että he kokevat sen, ennen kuin kuolevat. Mutta Ihmisen Pojan tulemisesta puhutaan toisissakin yhteyksissä ja ennustetaan vaikeita aikoja, maanjäristyksiä, nälänhätää jne. Ne ovat historiallisia, ulkonaisia seikkoja. Jeesuksen sanat merkitsivät tällöin sitä, etteivät ko. ihmiset kuole, ennen kuin ennustetut asiat tapahtuvat. Mutta kristikunta on odottanut Kristuksen toista tulemistä jo lähes pari vuosituhatta, ja edellä mainitut ihmiset ovat ajat sitten kuolleet.

Jeesuksen opetuslapset olivat juutalaisia, joille kuolema merkitsi lepoa. Kun juutalainen kuoli, niin hänet ”koottiin isiensä tykö”. Tämä ajatus tulee näkyviin myös rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta. Lasarus oli kuoltuaan ”Abrahamin helmassa”, hänet oli ”koottu isiensä tykö”. Hän oli saanut levon. Jeesuksen lause voi siis merkitä: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät saa lepoa, ennen kuin ihmisen Poika tulee. He olivat niin kiintyneet Mestariinsa ja hänen sanoomaansa, että kieltäytyivät taivasmaailman levosta ja syntyivät kuoltuaan heti uudelleen jatkamaan Mestariinsa antamaa työtä. Näin he tekevät jatkuvasti siihen historian kohtaan asti, jolloin tapahtuu Kristuksen toinen tuleminen. Nuo muutamat ihmiset ovat siis persoo-

nallis-fyysisesti kuolemattomia, koska he vain vaihtavat fyysistä ruumista, kun entinen kuluu. Jeesuksen puhe oli ennustus. Kun nuo oppilaat näkivät Mestarinsa ristillä, kuten legendan Ahasverus näki, he järkyttyivät niin läpikotaisin, että päättivät antautua ikuisiksi vaeltajiksi Mestarinsa työkentällä ihmiskunnan nostamiseksi.

Legenda ikuisesta vaeltajasta, niin naivilta ja teennäiseltä kuin se pinnalta katsoen näyttääkin, tuntuu kätkevän syvällisiä asioita. Näennäisestä järjettömyydestään huolimatta se tahtoo sanoa: Te ihmiset olette tämän maapallon asukkaita, tämä planeetta on teidän elämäkoulunne. Ette pääse irti tästä koulusta, te olette kuolemattomia. Tämä näkyväinen, fyysinen maailma on suuri salaisuus. Te kuvittelette, että kuoleman saapuessa saatte levon, jätätte tämän fyysisen pahan maailman ja kenties liitytte jumalien joukkoon, mutta se ei ole totta. Te olette kuoltuannekin sidottuja fyysiseen maailmaan. Ette vielä tunne aineen salaisuutta.

Teosofia kertoo, että tämä maapallo koostuu, paitsi näkyväisestä maapallosta, useasta näkymättömästä maailmasta, jotka toisiaan läpäisevinä muodostavat kokonaisuuden. Maapallolla on ainakin seitsemän ”ruumista” eli prinssiä, joista jokainen on oma maailmansa asukkaineen: fyysinen, eetterinen, astraalinen, älyllinen ja kolme hengen ”tasoa” eli maailmaa. Ihminen on heijastus maapallosta: meissä on vastaavat ”ruumiit”, prinssiit. Kuolemassa jätetään ensin fyysinen ruumis ja kuolemanjälkeisessä elämässä vähitellen näkymättömät ruumiit. Tämä on helpoimmin käsitettävä selitys ja se antaa melko hyvän kuvan ihmisestä.

Siitä selviää, että ihmisen kuolemanjälkeinen elämä on kulkua maapallon alemmilla tasoilla ylemmille. Sen jälkeen tapahtuu uusi jälleensyntyminen. Näistä selityksistä saa helposti sellaisen käsityksen, että ihmisen periaatteet ovat erillään toisistaan tai että ne ovat helposti toisistaan erotettavissa. Kuitenkin ihminen on maan lapsi sekä eläessään että kuoleman jälkeen, epätäydellinen olento, jonka kehitys ihmistäydellisyyteen on vielä kesken. Ihmisen kulkua maaelämästä kuolemanjälkeisen elämän loppuun voimme ehkä kuvata siten, että hän on kuin mies, joka kantaa viljaa riihestä aittaan vuotavalla säkillä, joten säkin sisältö valuu tielle, ja vain pieni osa jää aittaan jätettäväksi. ”Säkki” on vuotava, sillä ihminen ei ole vielä ”valmis”. Ihmisestä valuu jokaiselle elämäntasolle sellaista, jota hän piti omana itsenään hänen vaeltaessaan maaelämästä kuolematonta itseään kohti. Kun koittaa uuden jälleensyntymisen aika, hänen täytyy palata takaisin omia jälkiään ja koota uudelleen matkalle valunut ”vilja”. Näin hän luo uuden persoonallisuuden alkavaa maaelämää varten. Buddhalaiset puhuvat jälleensyntymien pyörästä. Ihminen itse on jälleensyntymäin pyörä, oman ilmennyksensä piiri, jossa hänen tajuntansa kiertää periaatteista periaatteisiin jokaisen jälleensyntymän kuluessa. Kunkin kierroksen päättyessä kuolemanjälkeisen elämän lopulla pieni osa elämän sadosta jää kuolemattoman ihmisen kasvuvaimoksi. Mutta sitä ennen ovat matkan varrelle, jokaiselle elämän tasolle, myös fyysiselle tasolle, jääneet käytetyn periaatteen ”atomit”. Vaikka fyysinen ruumis poltetaan, atomit jäävät fyysiseen maailmaan. Atomit ei-

vät ole pieniä aineen kappaleita, kuten on kuviteltu, vaan eetterisiä voimapyörteitä, joihin tuli ei koske. Ne tulevat uudessa jälleensyntymässä haravoiduksi uuteen "säkkiin" eli persoonallisuuteen liitettäväksi, sillä ne ovat tottuneet värähtelemään määrätyllä tavalla. Niitä vetää yhteen salaperäinen magnetismi.

Jokainen voi tajuta käsitteen "isänmaallisuus", tunemme olevamme Suomen kansalaisia. Runoilijat ja kirjailijat ovat tajunneet kansallisuuskäsitteen selvimmin, he ovat herättäneet kansallisuushengen. Kansallishaltian medioina he tajuavat isänmaallisuuden ihanteena, kauniina toiveena kansan ylevästä tulevaisuudesta. Sellaiseksi tajuaa isänmaallisuuden myös joukko kansalaisia. Kansan näkymätön johtaja, kansallishaltia, josta Pekka Ervast erikoisesti puhui, inspiroi kansaa toteuttamaan kansan erikoistehtävää. P. E. opettaa, että kansallishaltian unelma Suomen kansan kohdalla on henkinen. Suomen kansalla on erikoistehtävä maailman kansojen keskuudessa: tämän kansan tulisi olla Europan ja maailman omanatuntona ja esimerkin näyttäjänä, jotta syntyisi maailmanrauha. Suomen kansa on vanha tietäjäkansa, joten sillä on edellytykset toteuttaa Pohjolassa julistetun uuden uskonnon henki.

Tämä alkuperäinen kansallishaltian inspiraatio pyrkii kuitenkin vääristymään siten, että joukko kansalaisia liittää siihen omia ihanteitaan. Monet kansalaiset käsittävät isänmaallisuuden itsekkäästi: meillä on näin suuret tilukset viljeltävänämme, meillä on omistusoikeus tähän maahan; minulla on paljon omaisuutta, suuret tuottavat talletukset; meidän velvollisuutemme

on puolustaa tätä kaikkea tulella ja miekalla; tämä maa ei ole todella arvokas, ellei sitä verellä pestä. Näin muodostuu toinen isänmaallisuuskäsite.

Kolmannen kansalaisryhmän muodostavat ne ihmiset, jotka ovat piittaamattomia, irrallisia kansalaisia, joiden ainoa päämäärä on tulla toimeen, syödä, nukkua ja jatkaa sukua.

Johanneksen Ilmestyskirjassa on kuvaava lause: ”Jos te olisitte kuumia tai kylmiä, mutta kun olette penseitä, niin minä oksennan teidät ulos.” Kolme edellä mainittua kansalaisryhmää voimme nimittää kuumiksi, kylmiksi ja penseiksi. Kuumia suomalaisia ovat ne jotka tajuavat kansallishaltian inspiraation joko puhtaana tai vain vähän vääristyneenä. Kylmiä kansalaisia ovat ne, jotka ihannoivat väkivaltaa, näkevät isänmaallisuuden verivirroissa. Piittaamattomat ovat penseitä. Kun katselemme näitä ryhmiä karman näkökulmasta, niin — koska kuumat ja kylmät suomalaiset ovat toimivia, aktiivisia, aiheuttaen teoillaan syitä, joiden sato koituu heidän nitettäväkseen — he syntyvät Suomeen yhä uudelleen. Kuolemansa jälkeen he elävät Suomen kansan aurassa ja jälleensyntyvät Suomeen niittämään tekojensa seurauksia. ”Kuumat” suomalaiset lähestyvät yhä enemmän kansallishaltian ihannoimaa rauhantilaa ja ”kylmät” suomalaiset kokevat ”verrelläpesemisen” aiheuttamia kärsimyksiä. Heitä vetävät Suomeen karman langat kuin magneetti, ja koska ”kylmät” vähitellen oppivat ihmisyyden läksyä elämän kovassa koulussa, niin heistäkin tulee aikanaan ”kuumia” kansalaisia, hekin ryhtyvät aikanaan toteuttamaan kansallishaltian rauhansanomaa. Penseät eli

piittaamattomat kansalaiset sen sijaan ovat kuin irrallisia lehtiä elämän puussa. He ovat päämäärää vaille, tuulien heiteltävissä. He syntyvät eri kansoihin, tulevat ja menevät, kunnes alkavat tajuta elämäntakaista henkistä johtoa. ”Kuumat” ja ”kylmät” ovat toimivia. He saavat kokemusta ja kokemus kasvattaa. ”Verellä peseminenkin” tympäännyttää aikanaan.

Legenda ikuisesta vaeltajasta paljastaa myös kansojen kehityksen. Aktiiviset ihmiset vievät kehitystä eteenpäin, sillä he ovat — tältä kannalta katsottuna — ikuisia vaeltajia, aivan kuin ikuisia suomalaisia. Samalla se avaa Jeesuksen puheen, joka tarkoitti ihmisen suhdetta hänen sanomaansa, uskontoon, kun hän sanoi: ”. . .tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan.” Kyllä nuo Jeesuksen ympärillä seisovat kuolivat fyysisesti, mutta muutamat heistä olivat niin tosissaan Mestarin sanoman suhteen, niin ”kuumia” henkisessä elämässä, että he syntyivät maailmaan tehdäkseen jatkuvasti työtä Mestarin sanoman puolesta. He olivat ikuisia vaeltajia, Jeesus Kristuksen työtovereita. Mutta historiasta näemme myös ”kylmien” uskovaisten suuret laumat: mahtavat kristilliset kirkot paaveineen, piispoineen, papistoineen. Näiden vanavedessä näemme uskonsodat, inkvisition kauhut, kerettiläisvainot. . . Uskontoa on ”puolustettu” tulella ja miekalla. Paljon on tehty velkaa, paljon on myös maksettavaa. Paljon on myös ”penseitä” kristittyjä, jotka ovat joutuneet kirkkojen kirjoihin vanhempinsa toimesta.

Edellä esitetyn nojalla saatamme ehkä paremmin

ymmärtää Paavalin sanoja aineellisen ruumiin kylvämisestä ja henkisen ruumiin herättämisestä ja Pekka Ervastian opetuksia kirkastusruumiista. Ihmisruumiin atomit vaihtuvat suunnilleen seitsemän vuoden aikana, vanhat atomit poistuvat ja uusia tulee sijaan. Mutta okkultinen viisaus opettaa, ettei näin sanoen tule sanotuksi koko totuus. Ihminen, joka sieluna ja henkiolentona asuu fyysisessä ruumiissa, vaikuttaa elämällään ja toiminnoillaan ruumiinsa kokoonpanoon. Ruumiin atomit tottuvat värähtelemään sillä tavalla, kuin ihminen ruumistaan käyttää. Siihenkin tulee kuumia, kylmiä ja penseitä atomeja. Kun ihminen käyttää ruumistaan epäinhimillisesti, käskee sen tehdä vastoin ihmiskunnan viisaimpien neuvoja, ryöstää ja sotia, niin ruumiiseen kertyy ”kylmiä” atomeja. Ne aiheuttavat sairauksia ja lisäävät kuoleman voimaa. Mutta kun ihminen kuuntelee sisäisen Itsensä ja uskontojen Mestareitten ääntä, niin ”kuumat” atomit lisääntyvät. Ne molemmat ovat aktiivisia atomeja. Vaikka ne poistuvatkin ruumiista kiertonsa tehtyään, ne palaavat siihen takaisin luonnon kiertokulusta. Penseät atomit tulevat ja menevät, ja niiden tilalle tulee uusia. ”Kuumien” atomien määrä kasvaa vähitellen eli toisin sanoen: ihminen ”kylvää” aineelliseen ruumiiseensa iankaikista ruumista. Mitä enemmän ihminen tottuu kuuntelemaan Itsensä eli aatmansa ääntä ja noudattamaan sen neuvoja, sitä enemmän ”kuumat” atomit lisääntyvät, ”kylmätkin” atomit lämpenevät. Näin ihminen kasvattaa fyysisen ruumiinsa avulla ja fyysisessä ruumiissaan kuolemattomia atomeja. Atomithan ovat voimapyörteitä, jotka tulevat eetteriruumiin rakennusaineik-

si, ja eetteriruumiista kasvaa kirkastusruumis. Siis ”ai-neellisuudessa kylvetään ja herätetään henkinen ruumis”. Kemiaalis-fyysisestä ruumiista kasvaa Itsen eli aatman ilmentäjä, sillä fyysinen ruumis on aatman vastakohta, aatman valo.

Fyysistä ruumistamme on nimitetty Pyhän Hengen temppeleksi, Jumalan asunnoksi. Olemme saaneet sen lahjaksi elämältä. Pekka Ervast opettaa, että meidän okkultisin tehtävämme on lunastaa tämä ruumis itsellemme. Meidän onnettomuutemme on siinä, ettei meillä ole kuolematonta käyttövälinettä, ruumista. Persoonallisuutemme on kuolevainen, se sammuu kuoleman jälkeen. Mutta kun lunastamme tämän ruumiin itsellemme, niin voitamme kuoleman. Henkemme on kyllä kuolematon, mutta se ihminen, jonka tunnemme itseksemme, saavuttaa kuolemattomuuden vasta sitten, kun ruumiimme tulee lunastetuksi.

SUURI UHRI JA ELÄMÄN KOULU

H. P. Blavatsky puhuu Salainen Oppi-teoksensa ensimmäisessä osassa hierarkian juuriperustasta, ainelävästä ihmis-panjanpuusta. Hän nimittää sitä Suureksi Uhriksi, josta kaikkien aikojen viisaat ovat lähtöisin. Suuri Uhri istuu Valon kynnyksellä katsellen Valoa Pimeyden Piiristä, jonka yli hän ei tahdo astua. Hän istuu viisauden lähteellä, josta hän ei enää juo, koska hänellä ei ole mitään opittavaa taivaissa eikä maan päällä. Hän istuu siinä siksi, että yksinäiset toivoretkeläiset kulkiessaan verisin jaloin kotiaan kohti eivät milloinkaan viime hetkeen asti voi olla varmoja siitä, etteivät eksy täällä harhojen maailmassa.

Suurta Uhria nimitetään myös Maha-guruksi, aivan kuin kyseessä olisi mahtava Olento. Mutta H. P. B. asettaa sanan ”olento” lainausmerkkeihin, samoin nimittäessään Suurta Uhria ”Suureksi Vihkijäksi”. Suuri Uhri jää täten mysterioksi. Pekka Ervast sanoo Suuren Uhrin tarkoittavan kosmista Kristusta, ja siitä ymmärrämme, että koska kosmoksen Kristus ilmenee Aurinko-Logoksena, joka aivan kuin personoi Kristuksen, niin sana ”olento” ei ole aivan tuulesta temmattu. Suuri Uhri eli Kristus on Isän ilmennyt Sana, samoin kuin meidänkin sanamme eli puheemme on ajatustemme ilmaus.

Koska kosminen Kristus on koko elämän ja myös kaiken viisauden alkulähde ja Kristuksen tunnus on Suuri Uhri, niin uhri sisältyy koko elämään. Kosmoksen Kristus uhrautuu meidän ihmisten tähden ja pyrkii yhtymään meihin, jotta me yksinäiset vaeltajat löytäisimme ihmisen päämäärän, taivaallinen Isämme. Siinä on koko elämän ja olemassaolon tarkoitus. Mutta koska me olemme vielä keskenkasvuisia, niin Suuri Uhri heijastuu meihin tavallaan nurin kääntyneenä. Nurinpäisyys näkyy siinä, että kun meidän Kristuksen tavalla pitäisi uhrautua tukemaan toisia, niin me uhraammekin toisiamme. Toistemme uhraaminen näkyy karkeimmassa muodossaan sotilasuhriksi, vaikka se samalla näkyy elämän muillakin aloilla. Kun tarkastelemme uhrikäsitteen kehitystä alhaalta päin, siis tavallisen ihmisen kannalta, niin emme sivuuta kuolemantakaisiakaan olo-tiloja. Meitä ei luotu valmiiksi, vaan olemme kehityksen tuotteita. Sekä näkyväinen että näkymätön maailmakin ovat muuttuneet aikojen vierieessä, ja siksi myös ihmisten suhde uhrikäsitteeseen on muuttunut. Samalla tulemme näkemään, että historia toistuu, että siinä tapahtuu elämänkausien jälleensyntyminen. Niinpä uhrikin, joka oli kansojen varhaisemmissa elämänkausissa alkeellinen aiheuttaen vaikeitakin karmallisia seurauksia, jälleensyntyy myöhemmässä elämänkaudessa ja saattaa silloin tulla kehitystä edistäväksi tekijäksi.

Kun me nykyajan ihmiset kuulemme puhuttavan luonnonhengistä: tontuista, menninkäisistä, haltioista, peikoista tai luemme niistä vaikkapa teosofisista kirjoista, niin useimmiten pidämme niitä lasten satuina. Tai jos ymmärryksemme on siten valistunut, että pi-

dämme sellaisten olentojen olemassaoloa mahdollisena, niin tuon seikan totena pitäminen jäänee tavallimmin vain älyn askarteluksi. Haltioitten mahdollinen olemassaolo ei vaikuta meidän jokapäiväisiin puuhiimme. Mutta oli aika, jolloin se vaikutti. Tuollainen aikakausi on meille suomalaisille tuttua, sillä Suomen muinaisuskonto, josta Kalevala on verraton näyte, sisälsi uskon haltioihin. Suomen muinaisuskonto sisälsi myös syntyjä syviä, kuten Pekka Ervast esittää ”Kalevalan avaimessa”, mutta tavallinen kansa eli luonnonhenkien kanssa omaa elämäänsä. Koko luonto käsitettiin haltioitten ohjaamaksi. Nykyajan teosofinen kirjallisuus toteaa, että tuollainen usko ja käsitys ei suinkaan ole väärä, sillä on todellakin olemassa näkymättömän luontokunta eri asteineen, joka toimii karman käskyläisenä. Suuri osa noista haltioitten kuoroista, joiksi H. P. B. niitä nimittää, kansoittaa tämän näkyväisen maailman näkymättömän puolen, eetterimaailman, olleen siten sangen lähellä meitä ihmisiä. Muinaissuomalaiset uskoivat, että metsässä asuu omat haltiansa, Tappion väki. Vedessä asusti vellamoiset, vuoressa peikot, maassa maahiset jne. Kansa yhdisti nämä haltiat jokapäiväiseen elämäänsä niin tiiviisti, että elämä muodostui haltioitten palvonnaksi. Niille piti uhrata. Kalastaja uhrasi vellamoisille ja Ahdille, veden haltijalle. Metsästäjä uhrasi metsänväelle jne. Ryhdyttiinpä mihin toimeen tahansa, aina oli tehtävä uhri, jolla haltiaa lepytettiin tai taika, jolla haltia pakotettiin palvelijaksi. Tuollainen elämä oli tavallaan kaunista, sillä uhraaja tunsu kiitollisuutta saadessaan haltian myötätunnon. Mutta sillä oli myös seurauksensa: luonnonhenkien pal-

vojan sielunelämä suuntautui ja keskittyi melkein erottamattomasti haltioitten ja peikkojen maailmaan, hän ystäväystyi ja kiintyi heihin. Tällainen kiintymys vaikutti myös kuolemanjälkeiseen elämään. Haltioitten palvoja oli usein kuolemansa jälkeenkin kiintynyt peikkojen elämään niin, että hän itsekin halusi elää kuin peikot vuoressa. Vainaja jäi pitkiksi ajoiksi kalman tilaan, maapallon eetterimaailmaan. Mutta koska eetteriruumis on organisoitumaton eikä sovellu itsetietoiseen elämään, yritettiin sitä organisoida magialla ja ruumiin balsamoinnilla. Täten ihmiset puuttuivat luonnon järjestykseen ja aiheuttivat karmallisia sairauksia, joista mediumistisuus on ehkä yleisin.

Kalevala kuvaa kuolemanjälkeistä elämää harmaaksi ja ikäväksi. Kuvaukset ovat ymmärrettäviä. Koska useitten vainajien kuoleman jälkeinen tila oli kalma ja monet pikkutietäjät, joitten katse ei yletynyt korkeammalle, esittivät näkemyksiään vainajista, niin kuva kuolleista muodostui sen mukaiseksi. Haltioitten palvontaan liittyi myös vainajien palvonta, sillä vainajat näyttelivät huomattavaa osaa haltioitten mukana. Emme voi tuomita muinaiskalevalaisia ilmiöitä, sillä ihmisten pyrkimys päästä tietoon elämän mysterioista tapahtui näkymättömän maailman kautta. Koska laajempi tieto oli saavutettavissa vain unimaailmassa, mysterioissakin pyrittiin antamaan fyysinen kuva henkisestä tiestä. Niissä suoritettiin erilaisia kokeita, joita nimitettiin maa-, vesi-, ilma- ja tulikokeiksi. Esim. maakokeesta rakennettiin fyysinen kuva siten, että mysterioihin pyrkivä ryömi ahtaassa tunnelissa. Tulikokeen muodosti näköharha, jossa pyrkijä joutui kul-

kemaan aivan kuin tulen läpi, kunnes huomasi tulen harhaksi jne. Tuollaiset kokeet kysyivät rohkeutta ja päättäväisyyttä, mutta sittenkin ne olivat vain vertauskuvia, joilla esitettiin eräitä elämään liittyviä totuuksia. Kun mystერიот alkoivat rappeutua ja niiden salatuna pidetyistä menoista tihkui tietoja maailmalle, siitä oli lyhyt askel uskoon, että tuollaiset kokeet olivat todellista henkistä tietoa. Vielä nytkin esitetään eräissä teosofisissa kirjoissa sama väite hieman muunnettuna. Sanotaan, että nuo neljä koetta koetaan unimaailmassa. Sillä tarkoitetaan, että henkisen tien kulkija joutuu unimaailmassa maan uumeniin suorittaessaan maakoetta, meren syvyyteen suorittaessaan vesikoetta jne. Väitetään, että unimaailman elämä on todellista. Ovathan tutkijat nähneet, että esim. rahoihinsa kiintynyt saituri varjelee kuoltuaankin rahakirstuaan ja että pankkikirjan lukeminen on hänen kiinnostavinta ajanvietettään. Onhan totta, ettei ihminen muutu kuoltuaan enkeliksi, vaan hän on sama ihminen kuin eläessäänkin.

Mutta aikanaan kääntyi historian lehti ja saavuttiin nykyaikaan. H. P. Blavatsky sanoi, että kahdeskymmenes vuosisata antaa uutta ajattelemisen aihetta, sillä suuria muutoksia on odotettavissa ihmisen fyysisessä ja psyykkisessä rakenteessa. Nuo muutokset ovat jo selvästi näkyvissä. Ja jotta voisimme ymmärtää näin muuttunutta elämää, annettiin meille teosofinen elämänyymmärrys ja kristosofinen sanoma. Niitten opetuksen valossa häviää vertauskuvallisuus. Niinpä Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Kiusausten koulussa", etteivät edellä mainitut kokeet ole teatteria. Eivät ne ole

vertauskuvia näkyväisessä tai näkymättömässä maailmassa, vaan tämä elämä on koulu, jossa nuo kokeet sisältyvät jokapäiväiseen elämään. Jokapäiväinen, käytännöllinen elämä on se todellisuus, jota esitettiin vertauskuvina mysterioissakin. Joka hetki tulee vastaamme monenlaisia kokemuksia, jos vain elämme silmät avoinna ja otamme niistä oppia, jos kysymme jokaisen kokemuksen koettuaamme: mitä tämä minulle opettaa? Mehän olemme karman lain alaisia. Menneisyydessä tekemämme kylvöt tulevat hetki hetkeltä niitettäväksemme. Ei meidän tarvitse odottaa suuria ja järkyttäviä elämäkokemuksia, kenties emme ole menneisyydessäkään suorittaneet suuria urotekoja. Vastaamme tuleva tuttava saattaa kertoa omista vaikeuksistaan tai menestyksestään, joten siinä on oppimisen aihetta. Kokeemme on siinä, miten suhtaudumme kertojaan ja hänen kokemuksiinsa. Omat surumme, murheemme ja ilomme ovat karmallisia seurauksia, elämäkoulun kohteita, joista meillä on tilaisuus oppia. Tämä fyysinen ruumiimme tarvitsee ruokaa, vaatteita ja asunnon. Ne keskittyvät käsitteeseen raha, joten maakoe on todellisuudessa tämä aineellinen elämä. Meidän sielussamme asuvat tunteet, himot, pyyteet, jotka tyydyttämättöminä polttavat kuin tuli ja tyydytettynä roihuavat ja uhkaavat polttaa meidät poroksi. Siinä on tulikokeemme. Vesikokeen muodostaa ajatuselämämme. Ajatuksemme voivat myrskytä tai levätä tyynenä kuin vesi. Tahtomme johtaa meidät ilmakokeeseen, sillä joudumme keran uskon varassa heittäytymään ikäänkuin ilman varaan. Pekka Ervastin opetuksissa on erikoista mm. käsitys, että tämä näkyväinen elämämme on kaikista elä-

mänmuodoista tärkein. Meidän tulee ratkoa elämämme pulmat päivätietoisesti, tavallisella talonpoikaisjärjellä. Täten eläessämme emme lankea ihmeuskoon, vaikka elämä muuttuukin ja kaikenlaisia ns. ihmeitä alkaa esiintyä yhä enemmän. Ymmärrämme ne lakiperäisiksi ilmiöiksi ja näemme ajan kellon tikityksen.

Muinainen haltioitten ja vainajien palvonta jälleensynty ja uudestisynty spiritistisen liikkeen muodossa. Se liike antoi vanajille tilaisuuden päästä kosketukseen näkyväisen maailman kanssa. Spiritistisellä liikkeellä on karmalliset syyt. Ne hmiset, jotka muinoin hidastivat kehitystään kiinnostamalla peikkojen ja vainajien elämään, saivat nyt tilaisuuden korjata erehdyksiään. He syntyivät varustettuina mediumistisilla taipumuksilla, jotka ovat enemmän surun kuin ilon aiheita. Mutta samalla heillä on ollut ja on edelleen tilaisuus ravistella ihmisiä hereille synkimmästä materialismista ja näin avustaa ihmisten heräämistä. Mediumistisiä ilmiöitä on tosin aina ollut, mutta spiritistisen liikkeen erikoinen aktiivisuus on nykyajan ilmiö.

Näkyväisen ja näkymättömän maailman raja-aidan ohentumiseen vaikuttaa lisäksi se, että ihmisiä kuolee suurin joukoin yhä totaalisemmiksi käyvissä sodissa. Elämäntahdin kiihtyminen on lisännyt myös tapaturmaisesti kuolleitten lukumäärää. Sellaista kuoleman kylvöä ei voi asettaa karman tiliin, sillä ihminen, joka tappamisen himossa tappaa ja tapattaa itsensä sodassa tai uhkarohkeana syöksyy liikenne hurmassa kuolemaansa kohti, on itse syyllinen kuolemaansa. Nuo ihmiset kuolevat ennen luonnon määräämää aikaa ja siksi he jäävät kuoluaan kalman tilaan, eetterimaail-

maan, kunnes heidän elämänvoimansa ehtyy. Se elämä ei ole varsinaista kuolemanjälkeistä elämää, vaan kummittelua. Nuo vainajat pyrkivät esiintymään näkyvästi, kun tilaisuus tulee. Elävien ihmisten mediumistisuus antaa siihen tilaisuuden. Siksi— ja myös muista syistä — esiintyy paljon ns. yliluonnollisia ilmiöitä. Eräs profeettakin keroo ajasta, jolloin lapset näkevät näkyjä ja vanhukset uneksuvat unia.

Elämme parhaillaan uuden rodun syntyäaikaa, jolloin myös uusi aisti näyttää elpymisen oireita. Saatamme odottaa, että ”ihmeitä” tulee esiintymään yhä enemmän ja että H. P. Blavatskyn puheet siitä, että tiedemiehetkin saavat uutta purtavaa, alkaa vähitellen toteutua. Yliaistilliset ilmiöt tuomitaan alussa epänormaaleiksi, mutta kun ne tulevat — ja siihen kuluu kenties vuosituhansia — yleisiksi, niin epänormaaleina pidetään niitä, jotka eivät ”näe näkyjä ja uneksi unia”.

Tässä kaikessa näemme elämänkoulun pitkäjänteisyyden, jonka takana on Isän hyvä tahto. Muinaisuudessa tapahtuneet erehdykset ja niitten seuraukset saavat nyt palvella ihmiskuntaa erehdysten korjaajina. Muinainen haltiauhri saa nyt palvella ihmisyiden alttarilla, sillä ihmisten tulee uhrautua Kristukselle.

Maapallo on alkanut eetteröityä, opettaa Pekka Ervast. Nouseva kehityskaarina on alkanut. Taianomainen haltioitten, jumalien ja vainajien palvonta sekä asioiden ja tapahtumien vertauskuvallinen esittäminen olivat kuin aamun hämärää ennen Auringon nousua. Suuren Uhrin eli Kristuksen valo heitti himmeän ja nurinkääntyneen heijastuman maiseen elämään. Vain sangen harvalukuinen profeettojen joukko edusti Kris-

tuksen valoa kuin kirkkaat tähdet varhaisaamun hämärässä, kunnes itse Valo pääsi maailmaa valaisemaan. Suuren Uhrin Valo on nyt tullut. Se valaisi ensin järjen kirkkaana valona Gautama Buddhan tajunnan. Buddha oli kulkenut monen ruumistuksen ajan Valkoisen Veljeskunnan avaamaa vihkimysten tietä saavuttaen Buddha-vihkimyksessään korkean enkelijärjestön asteen. Henry S. Olcottin ”Buddhalainen katekismus” kuvaa Valon saapumista sangen kuvaavasti: ”Oliko hän (Buddha) vihdoin keksinyt inhimillisten kärsimysten syyn?”

”Oli. Niinkuin aamuaurion valo karkoittaa tieltään yön pimeyden ja paljastaa näkyviin puut ja pellot, kalliot, järvet ja joet, eläimet, ihmiset ja kaikki esineet, niin nousi tiedon päivänvalo hänen ymmärryksensä ja hän näki yhdellä silmäyksellä inhimillisten kärsimysten syyt ja pelastuksen tien.”

Gautama Buddha näki olemassaolon kurjuuden ja tuon kurjuuden aiheuttajan: himon, elämisen halun. Hän näki, miten halusta on vapauduttava ja saavutettava nirvana. Se oli ensimmäinen ja samalla järkiperäinen ratkaisu. Mutta, saatamme kysyä, sisälsikö Buddhan näkemys olemassaolon syvimmän ratkaisun? Jeesus Natsarenuksen opetuksissa on kohtia, joista Buddhakin opetti. Jeesuskin kehotti luopumaan kaikesta, sanoi hengessään köyhien olevan autuaita, vetosi karman lakiin, viittasi jälleensyntymiseen jne. Mutta hänen sanomansa oli keskitetty rakkauteen ja pahan vastustamattomuuteen. Hänen opetuksensa henki ei kehota pakenemaan maailmaa, vaan olemaan ihmisten keskellä ja siinä kantamaan kärsimyksien ristiä. Jeesus

Kristus ei puhunut vain persoonattomasta Laista, karmasta, vaan hän puhui taivaallisesta Isästä, jonka yhteyteen ihmisen pitää tulla. Hän meni syvemmälle elämän mysterioihin, hänessä tuli maailmaan itse Suuri Uhri. Laki julistettiin enkelijärjestöjen toimesta, sen Jeesus toteaa, ja Buddha saavutti Melkisedekin tiellä korkean enkeliasteen, mutta Jeesus Kristus nousi enkelijärjestöjen yläpuolelle. Siksi Paavalikin sanoo, että meidän tulee opettaa enkeleitä. Pekka Ervast opettaa, että Jeesus Kristus oli Logoksen Poika-ryhmän johtaja, hänessä sai Suuri Uhri muodon päivätajunassa.

Sekä Buddhan että Kristuksen sanomassa **Suuri Uhri esiintyy ihmisyyteen kannustajana**. Heidän uhrinsa ei ollut toisen uhraamista, vaan itsensä uhraamista. Buddhan seuraaja uhraa himonsa ja elämänhalunsa ja tekee valistustyötä Buddhan sanoman puolesta. Jeesus Kristuksen seuraaja uhraa niin ikään alemman itsensä luopuen maailman tarjoamista kiihokkeista, mutta hän kantaa rakkaudessa ihmiskunnan raskasta taakkaa uhrautuen siten, itsensä unohtaen, veljiensä puolesta.

Valon kirkastuessa alkavat myös varjot näkyä. Gautama Buddhan ja Jeesus Kristuksen opetukset kohdistuivat ihmisten sisäisen jumaltajunnan heräämiseen, jotta ihmiset uhraisivat alemman luontonsa himoineen ja pyyteineen, uhrautuisivat veljiensä nostamiseksi. Mutta silloin ihmisten alempi luonto nousi vastarintaan. Entiset tottumukset ja kiintymykset, omistamisen ja vallan halu ryhtyivät vastarintaan. Niinpä Buddha sai kokea paljon vastustusta, samoin Jeesus ja hänen seuraajansa saivat kärsiä marttyyriudesta.

Elämä on täynnä pulmia. Pulmat olivat alussa fyysisen olemassaolon aiheuttamia, mutta kun pulmia yritettiin ratkaista yhteiskuntamuotojen avulla, pulmat ovat yhä lisääntyneet. Yhteiskunnathan muodostuvat tyydyttämään yksilön tarpeita, ja koska sieluina kaipaamme tyydytystä myös sielunelämällemme, niin pulmat yhä lisääntyvät. Oikeustajumme vaatii oikeudenmukaista ratkaisua. On tultu siihen, että maailma kaipaavaa valoa, joka ratkaisee kaikki elämänpulmat. Sellaisen valon tulee sisältää elämä kokonaisuudessaan, myös näkymättömät maailmat ja kuolemanjälkeinen elämä, sekä ratkaista kysymys ihmisen olemassaolon tarkoituksesta ja päämäärästä siten, kuin se todella on. Ei ole kysymys asioitten totenapitamisestä, vaan tiedosta. Sellainen valo vasta kykenee todella auttamaan ihmistä ja ihmiskuntaa. Vähempi ei enää riitä. On kysymyksessä ihmiskunnan koko olemassaolon ongelma. Tähän antoi vastauksen alustavasti teosofinen sanoma ja täydellisen selityksen Pekka Ervast. Teosofinen sanoma antoi järkevän ja totuudenmukaisen selityksen niistä elämän laeista, joita sanotaan jälleensyntymisen ja karman laeiksi, ja totesi, että ihminen nykyisessä vaiheessaan on pitkän kehityksen tulos ja että kehitys on vielä kesken. Se selitti ihmisen olevan jumalsyntyinen henkiolento, joka kulkee kohti täydellisyyttä. Tämä älyllinen selviö ratkaisee sen, että me ihmiset olemme erilaisia karmamme tähden, laiskuutemme tai ahkeruutemme ansiosta. Niiden lakien ymmärtämisen avulla saatamme käsittää elämän moninaisuutta.

Mutta ihmisen salaisuus on syvempi. Siihen liittyy kysymys Kristuksesta, Suuresta Uhrista. Koko elämä

on uhria, uhrautumista. Koska Suuren Uhrin vaikutus esiintyy etupäässä nurinkääntyneenä, niin nyt, jolloin maapallonkin eetteröityminen on alkanut ja ihmiskunta on siirtynyt nousevalle kehityskaarelleen, on Suuren Uhrin todellinen olemus paljastettava. Ihmisten tulee opetella uhrautumaan Kristus-alttarille. Harvalukuisen vähemmistö saattaa ryhtyä uhrautumiseen suoraltia kädeltä, mutta suuri ihmiskunta on saatava ensin hylkäämään uskonsa aineen kaikkivaltaan. Näemme mm. varhaiskauden haltioittenpalvonnan karmalliset seuraukset tekemässä sitä työtä. Mediumistisuus sai suorittaakseen materialististen ennakkoluulojen ravistelemisen. Heräävät psyykkiset omituisuudet antavat ajattelemisen aihetta. Olosuhteet pakottavat valistuneimpia ihmisiä tekemään ns. yliaistillisten ilmiöitten tutkimuksia jne. Mutta kaiken tämän lisäksi tulee Pekka Ervastin julistus Kristuksesta, ihmisen perikuvasta, jonka kautta kaikki on olemassa, mitä olemassa on. Hän paljasti meille elämänskoulun kolme keskeistä tekijää, jotka meidän on voitettava. Ne ovat tietämättömyys, itsekkyyys ja kuolema. Ne kaikki ovat jo tulleet ratkaistuiksi planetaarisessa merkityksessä, joten nyt on jokaisella ihmisellä mahdollisuus niitä ratkoa. Buddha ratkaisi tietämättömyyden ja Jeesus itsekkyyden arvoituksen. Tietämättömyys poistuu tiedon valon tieltä ja itsekkyyys rakkaudessa uhrautumalla. Mutta kuoleman voittaminen, kuten P. E. sanoo, on ihmisen okkultisin tehtävä. On rakennettava tästä fyysisestä ruumiista ja sen eetterisestä muotista kuolematon käyttöväline.

ELÄMÄ JATKUU

On tapana sanoa: varmintä, minkä tiedämme, on, että tulemme kerran kuolemaan. Voisi luulla, että koska kuolema odottaa meitä jokaista, niin se olisi erikoisen kiinnostava miettimisen aihe. Kuitenkin on todettava, että kuolema kiinnostaa meitä länsimaalaisia usein vasta silloin, kun joku omaisemme poistuu luotamme kuoleman kautta. Silloin hätkähdämme vähän ja olemme hetken surullisia, mutta melko pian asia unohtuu. Nuoresta ihmisestä kuolema tuntuu perin kaukaiselta ja vanhuskin saattaa ajatella kuolemaa eräänlaisena välttämättömyytenä. Näkyväinen elämä monenlaisine puuhineen vetää puoleensa suurimman osan mielenkiinnostamme. Ja kuitenkin uskonnot viittaavat elämän jatkumiseen kuoleman jälkeen, vaikka viittaukset ovatkin hämäriä. Idän uskonnoissa, hindulaisuudessa, buddhalaisuudessa ja lamaismissa viittaukset ovat selvempiä, sillä niissä esiintyy oppi jälleensyntymisestä. Jälleensyntyminen edellyttää ihmissielun olemassaoloa ennen syntymää. Myös Kalevala viittaa kuoleman jälkeiseen elämään, samoin juutalaisuus, muhamettalaisuus ja kristinusko. On väitetty, ettei Vanha Testamentti kerro mitään kuolemantakaisista, mutta herättihän En-Doorin tietäjävaimo kuningas Saulille profeetta Samuelin hengen, joten Samuel oli tajuisena

olemassa kuolemansa jälkeen. Uskonnoissa siis viitataan kuolemanjälkeiseen elämään, mutta tarkemmat kuvaukset puuttuvat.

Kenties suurin syy länsimaalaisten piittaamattomuuteen kuolemasta on kirkkojen keinotekoinen varmuus. Oppi ikuisesta kadotuksesta vie pohjan rakastavalta Jumalalta. Jumala, joka on järjestänyt luoduilleen ikuisen piinan, ei ole rakkauden Jumala. Valistuksen lisääntyessä on usko Jumalaan himmentynyt ja samalla kaikki muukin uskontoon liittyvä on tullut hämäräksi. Kirkko opettaa ikuisesta autuudesta ja yhtä ikuisesta kadotuksesta ja piinasta, mutta ei kykene selittämään, mitä ne merkitsevät käytännössä. Koska kirkko monopolisoi uskonnon, niin luonnollisesti ihmiset tekevät kysymyksiä kirkon palvelijoille odottaen heiltä selviä määritelmiä kadotuksesta ja autuudesta. Tiedon puuttuessa on keksitty eräitä selityksiä. Helvetti kuvataan rikinkatkuiseksi tulipätsiksi, koska tuli tässä fyysisessä maailmassa aiheuttaa tuskaatuottavia palohaavoja ja palavan tulikiven katku on työlästä hengittää. Koska harpun sävelet kuulostavat kauniilta, on arveltu että taivaallinen autuus ja harpun sävelet kuuluvat yhteen. Samoin islamilaiset uskovat tuliseen helvettiin, jossa kiehuva vesi on sopiva tuskien lisääjä, ja paratiisi kuvitellaan niitten vaikeuksien vastakohdaksi, joitten parissa Muhamedin aikaiset paimentolaiset elivät. Vihreät lehdot ja solisevat purot sisältyvät paratiisikuvaan. Tällaisilla keksityillä kuvitelmillä yritetään peittää tietämättömyyttä, ja lisäksi opetetaan, että kuolemantakaiset asiat ovat Jumalan salaisuuksia, joita ei ole lupa tutkia. Tällainen keinotekoinen var-

muus tyrmää halun etsiä totuutta ja aiheuttaa piittaamattomuutta ja henkistä tylsistymistä.

Uudesta Testamentista löydämme muutamia viitteitä kuolemantakaisesta elämästä. Eräässä Jeesuksen vertauksessa kerrotaan rikkaasta miehestä ja Lasarusesta. Rikas mies on vaivan paikassa ja Lasarus ”Abrahamin helmassa”. Niin ikään Jeesuksen kerrotaan sanoneen, että Johannes Kastaja on profeetta Eliaan jälleensyntymä. Olisiko Jeesus sivuuttanut kuolemantakaisen elämän noin vähäisin viittauksin?

Uskontojen yhteydessä puhutaan eksoteerisesta eli ulkonaisesta ja esoteerisesta eli sisäisestä opetuksesta. Myös Uusi Testamentti sanoo, että Jeesus puhui kansalle vain vertauksia, mutta oppilailleen hän puhui taivasten valtakunnan salaisuuksia. Samoin Paavali sanoo puhuvansa viisautta täydellisten kanssa, sellaista viisautta, jota tämän maailman valtiat eivät tunne, salaista jumalten viisautta. Vieläpä hän sanoo, että jos tämän maailman valtiat olisivat tunteneet jumalain salaista viisautta, he eivät olisi kirkkauden herraa ristiinnaulinneet. Ihmisten kypsymättömyyden tähden ei kansalle puhuttu kaikkea, sillä sellainen puhe olisi vain hämmentänyt tavallisten ihmisten ymmärrystä. Jumalviisautta puhuttiin vain niille harvoille, joita erikoisesti opetettiin, koska heillä oli tarvittava vastaanottokyky.

Vasta teosofinen sanoma toi valaistusta myös kuolemakypsyykseen. Teosofia antaa melkoisen seikkaperäisen selityksen asiasta, mutta samalla näemme, ettei teosofia puhu kuolemantakaisista seikoista siksi, että voisimme tyydyttää uteliaisuuttamme, vaan siksi, että

kuolemanjälkeinen elämä sisältyy oleellisena osana elämän kouluun. Ja elämän koulu näkyväisine ja näkymättömine maailmoineen on niin suuremoinen, ettei sitä käsitä, ellei siitä saa ensin yleiskuvaa. On ensin saatava yleiskuva sekä ihmisestä että maailmasta. Tajunnan säilyttäminen fyysisen kuoleman jälkeen edellyttää, että ihmisellä on kuoltuaankin jokin fyysistä ruumista vastaava käyttöväline. Siksi on ymmärrettävä ihmisen moninkertaista rakennetta. Samoin täytyy olla fyysistä maailmaa vastaava näkymätön henkimaailma, jossa kuolemanjälkeinen elämä voidaan viettää. Nämä molemmat seikat vaativat asioihin syventymistä, ja vasta sitten voimme käsittää vainajien elämää ja kuolemanjälkeisen elämän eri vaiheita. Kuoleman, joka alkaa fyysisen ruumiin kuolemalla, sanotaan jatkuvan kuolemanjälkeisen elämän aikana siten, että persoonallisuus haihtuu. Ihmisessä täytyy siis olla myös jotakin kuolematonta, mikä tekee jälleensyntymisen mahdolliseksi. ”Te olette jumalia” sanoo psalminkirjoittaja ja Jeesus toistaa hänen sanansa. Ihminen on syvimmältä olemukseltaan Jumalan poika, opettaa kristosofia; siihen ei kuolema koske. Vain persoonallisuus on kuolevainen.

Lisäksi on huomattava, että me jätämme fyysisen elämämme eri ikäisinä, ja se tekee kuolemanjälkeiset olotilat erilaisiksi eri tapauksissa. Kun luemme kuolemanjälkeisestä elämästä huomaamme, että sitä kuvataan hieman eri tavalla. Silloin on katseltu eri näkökulmista. Jokainen meistä on myös hieman toisistaan poikkeava luonteeltaan, pyrkimyksiltään jne., ja se tekee yhtenäisen kuvan luomisen vaikeaksi. Toinen ihmi-

nen kuolee sairauden tai vanhuuden loppuunkuluttamana, toinen parhaassa nuoruudessaan, jolloin elämänvoimat ovat vielä voimakkaat. Voimme lisätä, etteivät kuolemanjälkeiset tilat ole aina olleet samanlaisia, vaan ne ovat muuttuneet aikojen kuluessa. Samalla kun olemme historian kuluessa itse kehittyneet ja muuttaneet näkyväisen maailman muotoa, samalla olemme kyenneet muuttamaan kuolemanjälkeisiä tiloja. Vainajienkin maailmaan on tullut kulttuuria. Se muodostaa elämänkoulun toisen puolen ollen erottamaton osa kehityksen pyörässä. Ymmärtääksemme olemassaolon arvoitusta tarvitsemme tietäjien esittämiä opetuksia.

Kuvailemme seuraavassa kuolemanjälkeisen elämän kulkua, nojautuen lähinnä H. P. Blavatskyn ja Pekka Ervastian opetuksiin. He kuvaavat näitä seikkoja ainakin kolmelta kannalta: tavallisen selvänäkijän, vainajan itsensä ja kolmanneksi tietäjän näkökulmasta. Lisäksi on huomattava, ettei ole sääntöä ilman poikkeusta, sillä elämä kuoleman jälkeen on yksilöllinen.

Kun tavallinen selvänäkijä katselee vainajan kuolemanjälkeistä tilaa, niin hän näkee sen aivan kuin ulkopuolisena ilmiönä. Me voimme nähdä talon, mutta emme tiedä mitä tapahtuu sen sisäpuolella, emme liioin sitä, mitä liikkuu talon asukkaitten sielussa. Sama sääntö rajoittaa selvänäkijän havaintoja. Siksi on kuolemaan liittyviä tapahtumia katseltava myös vainajan näkökulmasta, miten vainaja kokee oman tilansa, sillä hän on omien rajoitustensa alainen. Kolmanneksi asioita ja tapahtumia olisi katseltava tietäjän silmällä, joka näkee ja tuntee koko elämänkoulun rakenteen: ih-

misen vaelluksen jälleensyntymien pyörässä ja vaelluksen päätekohtaan.

Fyysinen ruumis on kaksiosainen, kiinteä ja eetterinen. Kiinteä ruumis sisältää kiinteitä, juoksevia ja kaasumaisia aineita. Eetterinen ruumis on kiinteän ruumiin valinmuotti. Se koostuu kemiallisesti vaikuttavasta lämpöetteristä, magneettisesta sukupuolieetteristä, aistimia elähdyttävästä valoeetteristä ja muistia ylläpitävästä muistieetteristä. Kuolemassa nämä kaksi ruumista eroavat toisistaan. Kun kuolinhetki saapuu, lämpöetteri siirtyy tavallisesti jaloista keskiruumiin kautta päähän. Sydän pysähtyy ja hengitys lakkaa, mutta aivoissa jatkuu elämä. Samalla alkaa eetteriruomis erkaantua kiinteästä kohoten aivan kuin sumuna kiinteän ruumiin yläpuolelle. Tämän tapahtuman näkee selvänäkijä, mutta hän ei tiedä, mitä liikkuu kuolevan tajunnassa. Kuolevan muisti herkistyy äärimmilleen. Ihmisen muisti on salaperäinen. Vaikka unohdamme helposti jopa eilisetkin tapahtumat, niin muistieetteri rekisteröi pienimmätkin tapahtumat, tunnelmat ja ajatukset, joita elämän kuluessa tapahtuu. Kuolinhetkellä virtaa tajunnan läpi jokainen elämän hetki ja kuoleva tekee tilinteon maallisesta elämästään. Hän kykenee jakamaan itsensä kahtia, kuvaannollisesti vasemmalle ja oikealle. Vasemmalle hän asettaa ne elämänsä hetket, tunnelmat ja ajatukset, joita ei jokin hänessä oleva korkeampi tajunta hyväksy. Oikealle hän asettaa hyväksyttävät elämänsä seikat. Tilinteko tapahtuu tavallisesti nopeasti, mutta saattaa kestää jopa kolmisenkymmentäkin tuntia. Kuoleva katselee elämänsä puolueettomasti, ilman tunnelmia, kirkkaan

arvostelevasti. Hän on saanut armon kohota hetkeksi jumalallisen minänsä valoon ja sen voi vain tietäjän silmä havaita.

Tämän tapahtuman kestäessä eetteriruumis irtautuu kiinteästä ruumiista ja edellä mainittu sumumainen pilvi saa kiinteän ruumiin muodon. Näitä kahta ruumista kiinnittää toisiinsa hopealta välkehtivä lanka, ns. elämänlanka. Vanhan Testamentin Saarnaajakin sanoo: muista Luojaasi nuoruudessasi, ennen kuin hopealanka katkeaa ja kultainen astia särkyy. Vasta kun elämänlanka on katkennut, ihminen on kuollut. Vainajan tajunta sammuu, hän nukahtaa.

Hetken kuluttua alkaa uusi prosessi siten, että eetteriruumiista irtoaa jälleen sumuntapaista, välkehtivää "ainetta". Sumu sisältää koko ihmisen sielullishenkisen olemuksen ja väri-ilmiot ovat ns. tsittan eli ajatus- tunneprinsiipin liikuntojen synnyttämiä. Siihen sisältyy myös elonvoima eli praana, joka Auringon elämänvoimana piti kiinteän ruumiin clossa. Praana ei ole varsinainen prinsiippi, vaan elämänvoima, mutta koska ruumis särpii sitä itseensä ja tavallaan personoi sitä, niin H. P. Blavatsky liittää praanan prinsiippien joukkoon. Koko ihmisen olemus kokoontuu tuohon väri-ilmioon, ja kun prosessi on päättynyt, vainaja herää. Kiinteä ja eetterinen ruumis on jäänyt odottamaan hajoamistaan eetterisen ruumiin leijuessa kiinteän yläpuolella kuin magneetin sitomana. Mutta vainaja itse on keveä ja terve. Hän ei ole vielä kuolemantakaisessa maailmassa, vaan fyysisessä maailmassa, joskin näkymättömänä. Ellei hän ole elämänsä aikana harrastanut kuolemaan liittyvien kysymysten tutkistelua, hänen ti-

lansa on outo. Hän ei tiedä olevansa kuollut. Hän on omassa kodissaan ja ihmettelee omaistensa vakavuutta.

Tietäjät kertovat auttajien työskentelystä. Tällaisessa tapauksessa apu voidaan antaa esim. seuraavaan tapaan. Vainajan luo tulee "sattumalta" joku, joka on vainajan mielestä hänen entinen tuttavansa, vaikkei hän muistakaan nimeä. "Tuttava" huomauttaa, että sinä olet nyt kuollut, koeta suhtautua tilaasi sen mukaisesti. Jos vainaja on virallistuneen kristillisyyden läpikäynyt ja uskoo helvettiin ja taivaaseen, niin hän luonnollisesti hämmästy, sillä hänen tilansa ei ole helvetin tulipätsi eikä taivaan onnentila. Hän on entisessä kodissaan omaistensa ja ystäviensä parissa, vaikka nämä eivät vastaa hänen puheisiinsa. Tällainen tila kestää jonkin aikaa, kunnes vainaja alkaa ikävystyä. Hän tuntee olonsa yksinäiseksi. Kenties hänelle alkaa selvitä tapahtumassa oleva muutos, mikä tuntuu siten, että jokin voima vetää tai houkuttelee häntä kohti tuntematonta kohtaloa, jonka takana odottaa yksinäisyyden ja ikävän poistuminen. Vainajan tajunta alkaa yhä enemmän askarrella sellaisissa maaelämän tapahtumissa, jotka olivat ikävimpiä, rumimpia, väkivaltaisimpia.

Jos tietäjä katselisi käsillä olevaa vainajan tilaa, hän selittäisi, että se viimeinen tuomio, jonka kuoleva teki kuolinhetkellään, alkaa nyt toteutua. Vainajan edessä on puhdistava kiirastuli. Hänen parempi luontonsa irtautui hänestä ja meni taivasmaailmoihin ja alempi osa, se, jonka hän tuomitsi vasemmalle, menee manalan ja tuonelan maille. Laskeutuessaan astraali-

maailmaan kosminen Kristus toi sinne puhdistavan kiirastulen. Kuolemanjälkeinen elämä oli, kuten tietäjät kertovat, aikojen aamuna ikävää ja yksitoikkoista, mikä johtui siitä, ettei ollut puhdistavaa kiirastulta ja että vainajat yrittivät olla pitkiä aikoja kalma-tilassa. Tällöin he seurasivat sekä ihmisten elämää että luonnonhenkien, peikkojen ja haltioitten puuhia. Kun Kristus laskeutui astraalimaailmaan, siellä alkoi vaikuttaa puhdistava tuli. Kristuksen voima kiirehti vainajien kulkua.

Astraalimaailman alinta tasoa voidaan nimittää Manalaksi. Se on osittain maan sisässä, sillä astraalimaailmallakin on ulottuvuutensa. Vaikka kuolemanjälkeisessä elämässä onkin kysymyksessä sielun tila, niin samankaltaiset sielut vetäytyvät yhteen, vaikkeivät tiedäkään toistensa läsnäolosta. Usein kuulee sanottavan kuolemanjälkeisistä asioista puhuttaessa: ”Turhaa on pohtia sellaisia kysymyksiä, näkeehän ne sitten kuoleman jälkeen.” Se on erehdys, sillä vainajat ovat omien rajoitustensa alaisia. Manalan asukas on tietoinen vain omasta tuskastaan, joka johtuu tyydyttämättömien himojen paljastamisesta. Manala voi tuntua helvetilliseltä karkeitten himojen uhreista, mutta ellei vainaja ole ikuisen helvetinuskon uhri, hän voi tajuta auttajan opastusta. Aikanaan vainaja väsyä, nöyrtyy ja nukahtaa sekä herää Tuonelassa.

Punaisena lankana läpi Tuonelan käy yksinäisyyden tunne. Vainaja herää jokaisella Tuonelan asteella tunteeseen, että hän on yksin. Yksinäisyys herättää kaipauksen parempaan tilaan. Yksinäisyyden tunne on todellista sen vuoksi, että vainaja kadottaa kuollessaan

paremman itsensä ja koko kuolemanjälkeinen elämä on pyrkimystä kadotettua paratiisia kohti. Taivasmaailma on päinvastoin yhdessäoloa. Ystävät ja perheen jäsenet ovat taivasmaailmassa yhdessä, vaikka heistä joku eläisi vielä fyysistä elämäänsä, sillä ihmisen ylempi minuus on aina taivasmaailmoissa.

Meitä ihmisiä on kahta sukupuolta ja siksi sukupuolielämä lyö leimansa jokaiseen ihmiseen. Kuolemanjälkeisessä elämässä luultavasti useimmat vainajat joutuvat aluksi sille astraalitason alatasolle, joka vastaa ihmisen sukupuolisuutta. Useimmat ihmiset antavat sukupuolielämälle niin keskitetyn aseman, että ilman sitä koko elämä näyttää heistä kolkolta. Ja koska elämä Tuonelassa on maaelämän kokemusten toisintoa, siis muistelemista, niin esim. perheellinen ihminen elää kuoltuaankin perheensä parissa. Hän toistaa mennyttä maaelämäänsä eikä tiedä olevansa vainaja. Hänen mielikuvituksensa loihtii kaikki entiset elämäntavat, kunnes jokin erikoinen seikka kiinnittää hänen huomionsa. Puoliso on yhä useammin poissa kotoa mukana omissa harrastuksissaan ja vainaja itsekin kiintyy johonkin erikoisharrastukseen. Hän on yhä enemmän yksin. Hänen ajatuksensa saattaa kiintyä johonkin perhe-elämän yksityiskohtaan ja hän muistaa, että se on ollut toisenlainenkin. Samassa mainittu yksityiskohta muuttuu sellaiseksi, kuin hän ajatteli ja näin pikainen muutos ihmetyttää häntä. Hän kokeilee samaa menetelmää muittenkin asioitten suhteen huomaten, että ne muuttuvat sellaisiksi kuin hän ajatteli. Vähitellen selviää hänelle Tuonelan harhanomaisuus, perhe-elämän epätodellisuus. Hän huomaa olevansa yksin. Yksinäisyys

herättää ikävän todellisempaan elämään. Vainaja nuhtahtaa ja herää jollakin korkeammalla Tuonelan asteella.

Yhdistellessämme niitä havaintoja, joita etevimmät tutkijat meille kertovat kuolemanjälkeisistä tiloista, huomaamme, että Manalan keskeisin ominaisuus on himo. Himo palaa vainajan omassa sielussa, eikä hän voi tyydyttää sitä, koska häneltä puuttuu kiinteä ruumis. Mutta himo asuu myös hänen ulkopuolellaan, hänen oman näkemyksensä mukaan, sillä vainajien himot aivan kuin aineellistuvat Manalassa. Ne saavat kaikenlaisia eläinten muotoja, joista huokuu pahuus, vaikka niissä on aivan inhimillisiä piirteitä. Sellainen olotila on todellista helvettiä, josta Manalan asukas yrittää vapautua. Ja koska vapautuminen kuvastuu hänelle pyrkimyksenä pois ikään kuin maan sisästä ihmisten ilmoille, niin se merkitsee pyrkimystä samankaltaisten sielujen, elävien ihmisten, yhteyteen. Murhan himo, joka esim. sotakentillä hypnotisoi ihmisen, valtaa hänet myös Manalassa.

Tuonelan perussävel on nautinto. Se on jo inhimillisempää kuin raaka himo, mutta se sitoo vainajan yhä Tuonelan eri tiloihin. Hän ei tajua olevansa kuolleitten maailmassa, vaan hän uskoo elävänsä tässä näkyväisessä maailmassa entistä elämänsä. Sellainen kuin ihminen oli eläessään, sellainen hän on myös kuoleman jälkeen. Hän on tekevinään entistä työtään ja nauttii siitä, käy teatterissa, rukoushuoneissa ja tanssiaisissa. Hän kerää omaisuutta, säästää ja nauttii pankkikirjoistaan, jos hänellä oli maaelämänsä aikana teollisia tai taiteellisia harrastuksia, joiden myötävai-

kutuksella hän toivoi saavansa ihmisten kiitosta, hän nauttii kuoltuaankin samanlaisista puuhista. Hyvänte-
kijä tekee edelleenkin hyviä töitä siinä toivossa, että
maailma kunnioittaisi häntä hänen hyväntekeväisyy-
tensä takia. Jos hän maaelämänsä aikana pyrki kasvat-
tamaan itsestään kunnan kansalaista pitäen vallitse-
vaa yhteiskuntamoraalia itsekasvatuksensa mittapuu-
na, hän kasvattaa itseään edelleen. Mutta vähitellen
hänen silmänsä avautuvat näkemään, että kaikki onkin
harhaa, mielikuvituksen tuotetta. Koko elämä on tyh-
jänpäiväistä. Juhlista ei tule nautintoa, hyvät ruuat
ovat mauttomia, rahalla ei ole mitään arvoa. . . Hän
huomaa itsekasvatuksenkin typeryydeksi, sillä hänellä
on väärä mittapuu. Ei hän ymmärtänyt tai halunnut
ottaa mittapuukseen Mestarien antamia neuvoja, esim.
Vuorisaarnan siveysoppia. Hänen mittapuunsa oli tä-
män maailman kaksinaismoraali, joka sanoo: tavalli-
sena kansalaisena et saa murhata, mutta jos valtio
käskee, sinun **täytyy** murhata. Hän ei saa nautintoa
enää itsensä kasvattamisestakaan. Lopulta vainaja vä-
syy, nukahtaa ja herää taivasmaailmoissa.

Elämä taivasmaailmassa on, kuten sanoimme, on-
nellista yhdessäoloa. Yksinäisyys on pyyhitty pois. Jo-
kaisella ihmisellä on maaelämänsä aikana kauniitakin
hetkiä, syvästi inhimillisiä tunteita, rakkautta ja hyvää
tahtoa. Moni ihminen tahtoisikin jonkin hetken
olla parempi kuin hän on. Nämä kaikki toiveet toteutu-
vat taivasmaailmoissa. Vainaja on niin onnellinen kuin
hän suinkin saattaa olla.

Edellä esitetty herättää kysymyksen: kun ihmisen
persoonallisuus hajoaa kuolemanjälkeisissä tiloissa,

mitä siitä jää jäljelle? Vastaukseksi voimme myös kysyä: mitä fyysisestä elämästä jää vainajan käteen? Täällä me puuhaamme, kärsimme ja iloitsimme, piinaamme toisiamme, kokoamme aarteita, joita koi syö ja ruoste raiskaa. Sitten tulee kuolema ja vetää pitkän viivan eletyn elämän yli, ja ihmissielu lähtee täältä yhtä paljaana ja avuttomana kuin hän syntyikin. Poissiirtyvän käteen jää elämän kokemus. Mutta todettava on, että elämäkokemukset ovat useimmiten täysin kypsymättömiä. Ihmisellä on vapaus heittää mielestään aiheuttamansa paha. Hänen omatuntonsa saattaa kyllä varoittaa tekemästä vääryyttä, murhaamasta ihmisveljiä, kavaltamasta toisten varoja. . . , mutta ihmisen ei ole pakko kuunnella omantuntonsa ääntä. Siksi kokemukset jäävät kypsymättömiksi. Kuolemanjälkeen ihmisen on elettävä maaelämänsä uudestaan omina muistikuvinaan ja silloin ei kokemusten kanssa käy leikkiminen. Jokainen elämän kokemus on pureskeltava ja siitä on löydettävä ydin. Se tapahtuu helveteissä ja kiirastulissa. Näin kypsytetyt kokemukset muodostavat seuraavissa ruumistuksissa yhä enemmän herkistyneen omantunnon, joka vaatii ihmistä varovaisuuteen ajatuksissaan ja toiminnoissaan. Täten ihminen kasvaa elämä elämältä lähemmäksi ihmisyyttä.

Jokaisella ihmisellä on niin ikään pyrkimyksiä ja toiveita, mutta jotka ovat jääneet toteutumatta. Joku on unelmoinut esim. tulevansa taidemaalariksi, mutta ulkonainen elämä ei antanut mahdollisuuksia harjoittaa opintoja tai hänellä ei ollut tarvittavia kykyjä. Taivasmaailmassa toteutuvat nuo toiveet, sillä taivaselämä vietetään ajatusten maailmassa. Jokainen toive to-

teutuu. Täten toiveet kypsyvät valmiiksi taivastilassa ja ne liittyvät seuraavassa jälleensyntymässä uuteen persoonallisuuteen kykyinä, karman järjestämänä myös ulkonaisina mahdollisuuksina. Näin siis kuolemanjälkeinen elämä liittyy olennaisena osana ihmisen vaellukseen kohti kosmisen Kristuksen ihmistäydellisyyttä.

* * *

Saamme lukea teosofisesta kirjallisuudesta, että valkoiset ja mustat henkijohdot käyvät näkymättömässä maailmassa keskinäistä taistelua, taivaallista sotaa. Sellainen ajatus esitetään ”Herran laulussa” ja myös Uudessa Testamentissa puhutaan taivaallisista sota-joukoista. Sanotaan, että näkymättömässä maailmassa valkoiset ja mustat joukot taistelevat ja että taistelu heijastuu näkyväiseen maailmaan sotina.

Tuollainen selitys noin yksiviivaisesti esitettyinä on vaarallinen. Sillä voidaan puolustaa fyysisiä sotia. Selitetään, että jumalat sotivat, ja siitä tulee heijastus alas aineeseen. Pekka Ervastilta saamme tähänkin pulmaan asiallisen selityksen. On totta, että on mustia ja valkoisia joukkoja, ja alemmalla selvänäköisyydellä katsottuna ne näyttävät sotivan keskenään. Mutta **todellisuudessa vain mustat sotivat**. Mustat eli väkivaltaiset voimat sotivat keskenään fyysisessäkin maailmassa. Astraalimaailmassa mustat voimat aivan kuin hyökkäävät valkoisia voimia vastaan, mutta heidän nuolensa kimpoavat takaisin ja se näyttää tavallisesta selvänäkijästä siltä, kuin valkoisetkin voimat ampuisivat nuolia. Tämä ”henkien taistelu” on oikeastaan vertauskuvaa, sillä todellinen taistelukenttä on ihmis-

sielu. Ihminen on tässä maapäivässä elämän keskipiste, tässä on kysymyksessä ihmissielun kamppailu pahan ja hyvän välillä. Siinä kamppailussa ovat mukana sekä paholaiset että enkelit eli oikeammin sanottuna eräät luokalleenjääneet menneitten luomispäivien ihmiset ja ne sielut, jotka ovat läksynsä suorittaneet. Ne käyvät kamppailua ihmissieluista. Mutta kamppailu ei merkitse sitä, että perkele käy ympäri kiljuvan jalopeuran tavalla syöstäkseen ihmisen helvettiin, kuten Luther arveli. Kamppailu merkitsee ihmissielulle vastakkaisten voimien temmellystä, jotta ihminen oppisi valitsemaan pahan ja hyvän välillä: voittamaan pahan ja valitsemaan hyvän. Se kamppailu heijastuu astraalimaailmaan, sillä ihmisten raakuus, väkivalta ja julmuus aiheuttavat siellä mustia pilviä, joita eräät henkiolennot käyttävät omiin mustiin tarkoituksiinsa. Siksi Paavalikin puhuu taistelusta pimeyden henkivaltoja vastaan taivaan avaruuksissa. Mutta hän puhuu myös enkeleitten opettamisesta, jollainen tehtävä kuuluu Kristuksen seuraajille.

Olemme siis huomanneet, ettei tulevaisuuden uskonto ole nimensä kaltainen siksi, että se ilmoitettaisiin vasta tulevaisuudessa, vaan siksi, ettei jo ilmoitettua uskontoa ole vielä yleisesti tunnustettu. Tulevaisuuden uskonnon kaikki perustotuudet on esitetty Pekka Ervastin kirjoissa ja kirjoituksissa, ja hänen opetuksiinsa nojaten J. R. Hannulan kirjat ja kirjoitukset tuovat P. E:n opetukset suoraan käytännölliseen elämään. Ihmisen tie ihmisyyteen on heidän opetuksissaan täydellisesti viitoitettu, ja he molemmat ottavat mukaan sen älyllisen opetuksen, jonka H. P. Blavatsky antoi Mestarinsa opastuksella. Mutta maailma ei vielä tunne eikä tunnusta annettuja opetuksia, joten on oikein puhua tulevaisuuden uskonnosta. Ihmisyksilön ei kuitenkaan tarvitse noudattaa kehityksen hidasta etenemistä, sillä hän voi nyt jo asennoitua tulevaisuuden uskonnon kannalle, omaksua sen viisauden ja ryhtyä oikaisemaan itseään sen mukaan. Näin tehden ihminen saattaa elää muun ihmiskunnan edellä ja näyttää tietä veljilleen.

Pekka Ervast luonnehtii tulevaisuuden uskonnon siveysoppia kaksipuoliseksi: salaiseksi ja julkiseksi. Julkinen siveysoppi valmistaa ihmisiä astumaan salaiselle itsekasvatuksen tielle, kaidalle tielle. Usko eli vakaumus Mestareitten olemassaolosta, pahan olemuk-

sen ymmärtäminen ja sulattaminen, pelkäämättömyys ja rakkaus totuuteen valmistavat ihmistä astumaan kaidalle tielle. Kaita tie on salainen. Se ei ole salainen siten, ettei kaidan tien askeleita olisi ilmoitettu. Sen salaisuus johtuu siitä, että kaita tie kuljetaan sisäisesti. Kaidan tien kulkija muuttaa omaa sieluaan ja siitä ei tiedä kukaan muu kuin asianomainen itse. Hänen pyrkimyksensä ja saavutuksensa tapahtuu salassa.

Kaidalla tiellä on kaksi vaihetta: valmistava ja varsinainen tie. Valmistava tie johtaa Kristuksen yhteyteen ja varsinaiselle tielle astutaan yhdessä Kristuksen kanssa. Valmistava tie on näin ollen käytännölliseltä kannalta tärkein tuntee, koska se on kuljettava ennen varsinaista tietä. Ja koska elämää ei ole valettu kaavoihin, kuka tahansa voi ryhtyä ottamaan valmistavan tien askeleita. Kaitaa tietä ei kuljeta juoksemalla, se on hidasta etenemistä usean ruumistuksen ajan.

Uskontojen käytännöllis-siveelliset neuvot ovat toteutettuina valmistavan tien askeleita. Niinpä Mooses antoi käskynsä, samoin Buddha. Mutta niissä kummassakin on myös ulkonaisia ohjeita, varsinkin Mooses tähtää käskyillään ”kunnon kansalaisuuteen”. Jeesus Kristuksen Vuorisaarna sen sijaan antaa ohjeet, joiden noudattaminen muuttaa ihmisen sisäisesti uudeksi. Jeesus Kristuksen käskyt ovat Matteuksen evankeliumin Vuorisaarnassa, mutta evankeliumin kirjoittaja on tehnyt ne liikasanaisuudellaan vaikeasti ymmärrettäviksi. Otamme esimerkin. Ensimmäinen käsky kuuluu: ”Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: ’Älä tapa’, ja: ’Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion’. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihas-

tuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion; ja joka sanoo veljelleen: 'Sinä tyhjänpäiväinen', on ansainnut suuren neuvoston tuomion; ja joka sanoo: 'Sinä hullu', on ansainnut helvetin tullen. . ." Jeesus rinnastaa omaa oppiaan Mooseksen opetuksiin. Mooseshan sanoo viidennessä käskyssään: Älä tapa. Se on hyvä ja tarpeellinen neuvo, eikä Jeesus kumoa sitä. Mutta hän antaa uuden käskyn niille, jotka tahtovat häntä seurata: joka vihastuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion. Ja vihastumisessa saattaa olla asteita, jotka puhkeavat sanoiksi: sinä tyhjänpäinen, ja: sinä hullu. Onhan tämä selvää puhetta, mutta kristikunta ei ole sitä ensinkään ymmärtänyt nähtävästi siksi, että siinä pääasia hukkuu liiallisiin sanoihin. Oikeuden tuomion vielä ymmärtää, mutta meidän yhteiskunnissamme ei ole esim. suurta neuvostoa. Ei myöskään ihmisiä enää heitetä gehennaan (helvettiin), jatkuvasti palavaan kaatopaikkaan. Asian ydin tässä käskyssä on vihastuminen, suuttuminen. Vihastunut ihminen rinnastetaan murhaajaan, hän ansaitsisi saman tuomion kuin murhaajakin, sillä hänen rikoksensa on yhtä suuri. Samantapaisia ovat Vuorisaarnan muutkin käskyt. Pekka Ervast kirjoitti Vuorisaarnan uudelleen, jotta nykypäivän ihminenkin voisi ymmärtää sitä.

Pekka Ervastian Vuorisaarna-suomennoksessa kuuluu ensimmäinen käsky: Älä suutu, toinen: Älä ajatukssissasikaan ole epäpuhdas, kolmas: Älä vannu, neljäs: Älä ole paha vastaan ja viides käsky: Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

Käskyjen ydinajatuksukset tulevat näin esitettynä näkyviin ja jokainen voi ne ymmärtää. Mutta tuskin ih-

minen kykenee sulattamaan itseensä käskyjen hengen, ellei hän harjoita mietiskelyä, ajatustensa keskittämistä. Siksi Jeesuskin antoi Isä meidän-rukouksen, jota mietiskelemällä käskyjen noudattaja opettelee pitämään sielunsa liikkeitä kurissa. Myös muunlaisia mietiskelytapoja käytetään. Mietiskelyn tarkoituksena on saada aikaan mielen asennemuutos, elämänarvojen uudelleen arviointi. Ihmismieli on tavallisimmin kiintynyt elämänarvoihin, jotka lupaavat hyvinvointia eli ns. persoonallista onnea, siis kaikkeen siihen, joka on jätettävä kuolemassa. Kuoleman tullessa on jätettävä rikkaus, kunnia, valta. . . ja niihin arvoihin ihmismieli on tavallisimmin kiintynyt. Totuudenetsijä alkaa käsitellä sellaiset arvot kestävämmiksi ja kääntää mietiskelyssä huomionsa kestäviin arvoihin, jotka hän tajuaa säilyvän kuoleman porttien läpi kuljettaessakin. Sellaisia arvoja ovat Vuorisaarnan neuvot toteutettuina. Jokainen Vuorisaarnan käsky avaa toteuttajalleen positiivisen puolensa: suuttumattomuuden käsky hyvyyden, epäpuhtaudesta kieltäytymisen käsky puhtauden, vannomattomuuden käsky totuuden, pahanvastustamattomuuden käsky rauhan ja sotimattomuuden käsky kansallisuusrajoista riippumattoman veljesrakkauden. Hän arvioi elämän arvot näin uudelleen ja keskittyy kestäviin arvoihin. Joka päivä uudistuva mietiskely johtaa tuloksiin. Totuudenetsijä huomaa jokapäiväisten puuhiensakin keskellä ajattelevansa Vuorisaarnan neuvoja, hän alkaa elää mietiskelyelämää. Se elämä on kulkua puhdistuksen tiellä, kaidan tien valmistavalla tiellä, ja se tie johtaa aikanaan Kristus-kokemukseen, josta alkaa varsinainen kaita tie.

On huomattava, etteivät kaikki ihmiset ole aivan samanlaisia. Joku kiinnostuu mietiskelyelämään ensimmäistä kertaa, joku toinen on saattanut harjoittaa sitä jo usean ruumistuksen ajan. Niinpä J. R. Hannula kertoo muistelmissaan, että hän eli mietiskelyelämää lapsesta lähtien. Hän ei siis aloittanut mietiskelyelämää tässä ruumistuksessa. Lapsuudessaan ja nuoruudessaan hän ei kuullut Vuorisaarnasta, mutta se ei vaikuttanut hänen mietiskelyelämäänsä. Hän pohti etupäässä Vanhan Testamentin profeettojen opetuksia, koska kirkkokristillisyys niistä opetti ja hän oli syntynyt ns. kristikuntaan. Mainitsen tämän esimerkkinä siitä, että mietiskelyelämään tullaan sisälle usealla tavalla. Kun joku ihmissielu on ollut mukana esim. entisajan mysterioissa, on hän jo maailmaan tullessaan sisäisesti toisenlainen kuin vasta-alkaja. Pekka Ervast opettaakin, että ns. vanhan liiton kolme suurta vihkimystä merkitsevät nyt Jeesus Kristuksen opetusten noudattajalle valmistavaa tietä. Ne johtavat persoonallisuuden uhrikuolemaan, miekan vallasta luopumiseen, mikä nykyisissä yhteiskunnissa merkitsee usein marttyyriutta. Valmistavalla tiellä ei määrää tapa, miten tiellä kuljetaan, vaan se, että mielen ja sielun tila keskittyy totuuden, Jumalan, löytämiseen. Jumala on rakkaus; rakkauskäsky on Vuorisaarnankin viides ohje.

Valmistava tie johtaa aikanaan, kuten jo sanoimme, Kristus-kokemukseen, josta alkaa varsinainen kaita tie. Totuudenetsijällä saattoi valmistavalla tiellä kulkiesaan olla opettajanaan joku uskonnon keskushenkilö, mutta kun Kristus syntyy hänen sydämessään, niin Kristus on vastedes hänen ohjaajansa. Ennen hän oli

oppinut viisaitten opetuksista, että ihmisen päämäärä on se ja se, mutta tultuaan Kristuksen yhteyteen hän tietää, mikä on ihmisen päämäärä ja olemassaolon tarkoitus.

Jeesus Kristus avasi uuden tien entisen vanhan liiton vihkimysten tien rinnalle. Kristus lähestyi ihmiskuntaa ja Laki kirjoitettiin ihmisten sydämiin. Oma tunto herkistyi. Siksi valmistavankaan tien ei enää tarvitse olla hapuilevaa etsimistä, vaan pyrkijä voi alusta lähtien keskittyä valmistavan tien loppuratkaisua kohti. Loppuratkaisu on sota, sillä taivasten valtakuntaan ei tulla ase kädessä. Suhde sotaan on ratkaistava viimeistään valmistavan tien lopussa, mutta nyt, Kristuksen jälkeen, sen voi ottaa lähtökohdaksi. On ratkaistava sotakysymys, on luovuttava miekan vallasta. Se voi johtaa nyky-yhteiskunnissa marttyyriuteen, kuten jo mainitsimme, mutta ihminen voi omalla vastuullaan ottaa riskin päälleen. Näin tehden etsijä astuu suoraan Pojan tielle. Hän ottaa Vuorisaarnan neuvot oppaakseen ja tekee niistä totta. Pyhän Hengen tie jää häneltä aivan kuin taakse, mutta sen sisältämät kokemukset tulevat jälkeensä koettaviksi. Elämän koulu tuo vanhan tien kokemukset hänen eteensä voitettavaksi psykologisina järkytyksinä ja aivan kuin uudestisyntymisinä. Mutta hän voi ottaa ne vastaan turvallisesti, koska hän on rajapyykin sivuuttanut. Maalattakoon sota hänen eteensä miten ihanteelliseksi, kunniakkaaksi, lemmentäyteiseksi, sankarilliseksi, taiteelliseksi, kehitystä edistäväksi. . . tahansa, hän näkee sen kaiken läpi ja kykenee voittamaan ansat. Ansoja tulee hänen eteensä. Maailma vetoaa hänen ihanteisiinsa ja hyvei-

siinsä: onhan isänmaa vaarassa, uskontoa pilkataan, kotisi ryöstetään; kaikki, mitä pidät pyhänä, hävätetään; velvoittaahan se tarttumaan aseisiin ja puolustautumaan; ellet puolusta, olet pelkuri, omantunnon-arka. . . Mutta kun rajapyykki on sivuutettu, on ansojen voittaminen helppoa. Mietiskelijä on valaissut järkkeään. Hän ymmärtää, että ihmiskunta on saapunut ratkaisevaan käännekohtaan, sillä kansatkin on jo kutsuttu tuomiolle. Niidenkin on ratkaistava sotakysymys. Se on vaikea kysymys kansoillekin. Kymmenet ja sadat vuosituhannet ihmiskunta on juurruttanut itseensä sodan henkeä, ja kun sota nyt on johtanut maailman kansat umpikujaan ja sodasta pitäisi luopua, niin se ei ole helppoa. Mutta etsijä ymmärtää, että mitä useampi ihminen ratkaisee suhteensa miekkaan siitä luopumalla, niin sitä helpommaksi sotakysymyksen ratkaiseminen tulee kansoillekin.

On avattu myös kolmas tie, jonka rajapyykki on pahanvastustamattomuus. Uusi aikakausi, jonka tulosta vain Isä yksin tiesi, on alkanut. Ilosanoma on julistettu kaikille kansoille, kaikille uskonnoille, suuri maailmanuskonto on ilmoitettu keskeisesti Pekka Ervastin elämäntyössä. Se avasi uuden tien ihmisyyttä kohti, ja koska sen rajapyykki on pahanvastustamattomuus, niin jumalanetsijä voi ottaa sen lähtökohdakseen. Pahanvastustamattomuus sisällyttää itseensä myös Pojan tien rajapyykin, sotimattomuuden. Näin ollen Pojankin tie jää jälkikäteen koettavaksi psykologisina järkytyksinä ja uudestisyntymisinä. Pahan olemus on syvä, se on syvällä ihmissielun uumenissa. Se uinuu ihmisen sisätajunnan pohjalla ja sen vaikein ilmenemismuoto-

to on musta magia. Mutta nyt, jolloin Isän uskonto avasi uuden tien, voi etsijä ottaa lähtökohdakseen pahan voittamisen. Sen yhteydessä paljastuu kuoleman probleema. Uusi tie, koska se on ratkaiseva rajapyykki vanhan ja alkaneen uuden aikakauden välillä, heittää säteensä myös ihmiskunnan elämään: kuolemakysymys pitää nyt ratkaista. Pekka Ervast ilmaisee sen sanoilla: kuolema uhkaa maapalloa. Se on jo tosiasiana jokaisen nähtävissä. Ihmiskuntaa kuolema ei uhkaa ainoastaan sodan muodossa, se uhkaa myös hukuttaa ihmiskunnan myrkkyyihin ja saasteisiin. Maa, vesi ja ilma ovat uhkaavasti myrkyttyneet, eikä kukaan vielä osaa sanoa, mikä on kaiken seuraus. Mutta ihmiskunnan on pyrittävä ratkaisemaan tämäkin kysymys, jos se aikoo jatkaa elämäänsä tällä planeetalla. Sen on ratkaistava kuolemaan liittyvät kysymykset ulkonaisessa merkityksessä. Jumalanetsijä ymmärtää, että mitä useampi ihminen ratkoo pahanvastustamattomuuden ongelmaa omassa itsessään, sitä helpommaksi tulee kansoillekin ratkaista ulkonaiset kuolemanpulman-

Tietäjät kertovat, että Valkoisen Veljeskunnan suunnitelma kansojen nostamiseksi on Pohjolan valkoinen valtakunta. Pohjolan kansojen tulee yhtyä sopusointuiseksi kansojen yhtymäksi, jossa uusi uskonto saa kestävänsä jalansijan. Uuden uskonnon siveysoppi on Jeesus Kristuksen Vuorisaarna ymmärrettäväksi nostettuna, mutta uusi uskonto on lisäksi paljon muuta. Sen metafysiikka ja filosofia on keskeisesti esitetty H. P. Blavatskyn teosofisessa julistuksessa, jota Pekka Ervast on monipuolisesti valaissut. P. E. varsinaisesti

puhuukin Pohjolan valkoisesta valtakunnasta ja sanoo sen olevan tavallaan muinais-egyptiläisen mysteriokulttuurin jälleensyntymä. Se merkitsee mm., että alussa ainakin Pohjolan kansojen elämänasenteen tulee muuttua. Virallis-kristillinen elämänyymmärrys kannustaa elämään ainaisessa pitkäperjantai-tunnelmassa, josta ilo on karkotettu kauaksi. Ilon aihetta ei ole, koska kukaan ei tiedä, miksi elämme. On vain tietämättömyys ja sokea usko. Muinais-Egyptissä oli tilanne toinen. Elämä oli iloista ja onnellista, sillä oli tietoa elämästä ja kuolemasta. Jokainen kansalainen tiesi, että pyramiideissa oli viisaita tietäjiä, joilla oli hallussaan elämän ja kuoleman avaimet. Se oli ilonaihe jokaiselle. Muinais-egyptiläisen mysteriokulttuurin jälleensyntymä merkitsee ensikädessä uuden elämänasenteen syntymistä. Nykyaikaisesti sanottuna se merkitsee uskoa Mestareihin, siihen, että on täydellisiä, ihmisiä, joilla on — kuten Egyptin hierofanteilla — hallussaan elämän ja kuoleman avaimet. Ei jokainen kansalainen jaksa ponnistaa henkisen tiedon porteille, mutta tieto siitä, että kansan keskuudessa on tietäjiä, Mestareita, että kenenkään ei ole pakko elää tietämättömänä elämän suurista kysymyksistä, se tieto on ilonaihe jokaiselle. Kansan myötätunto on Mestareitten sanoman takana. Silloin on pohja uudella sivistyksellä, jonka ytimeksi Pekka Ervast luonnehtii Mysterio-Opistoa.

Elämän koulu kasvattaa ihmisestä **Ihmistä**, joten se koulu on samalla tie, kuten olemme todenneet. Päämäärä on täydellinen ihminen, Mestari. Tiellä on useita vaiheita, joita on syytä katsella yhä uusilta näkökulmilta.

Lähin päämäärä, johon elämän koulu meitä kasvat-
taa ja jonka jokainen voi ymmärtää, on kunnan kansa-
laisuus. Se tarkoittaa, että meidän tulee opetella hillit-
semään intohimojamme ja karkeinta luontoamme niin
paljon, että tulemme edes välttävästi toimeen toistem-
me kanssa. Siksi olemmekin laatineet lakeja, joilla pa-
kotamme itseämme ja toisiamme edes vähän hallitse-
maan alempaa luontoamme. Mutta elämän koulu ku-
rittua meitä myös karman avulla niittäessämme ereh-
dystemme seurauksia. Toinen ihminen oppii nopeam-
min, toinen hitaammin, mutta jokainen oppii jotakin.
Voimme nimittää tätä vaihetta alustavaksi jaksoksi
elämän koulutiellä.

Avarammassa merkityksessä elämän koulu kasvat-
taa ihmisistä persoonallisuuksia, itsetietoisia ihmisiä,
jotka omatahtoisesti osallistuvat mm. yhteiskunnalli-
siin toimintoihin, rientoihin ja sivistystyöhön. Ihminen
hankkii sivistystä, tietoja ja taitoja, hän tulee tietäväk-
si ja taitavaksi. Samalla hän tekee havainnon, että elä-

mä asettaa esteitä hänen pyrkimyksilleen. Yhteiskunta ei tarjoa riittävästi opinsaantimahdollisuuksia ja mikä kiusallisinta, hänellä ei ole riittävästi kykyjä eikä taipumuksia. Tuntuu kuin elämään sisältyisi kaksi koulua, joista toinen kannustaa tietoon, taitoon, sivistykseen, mutta toinen asettaa esteitä ja kaivaa kuoppia hänen tielleen. On hyvän ja pahan koulu ja ne molemmat etsivät tukikohtia hänen sielussaan. Hänen sisällään asuu eräitä ”jaloja” himoja, kunnian ja vallan pyyteitä. Ne kiihottavat häntä ponnistamaan voittaakseen esteitä, mutta esteitten ollessa ylivoimaisia herää hänessä kavaluus, halu toisten pettämiseen, ahneus ja lopulta halu toteuttaa toiveensa väkivallalla. Hän joutuu sekä sisäisten että ulkonaisten ristiriitojen pyörteisiin, sillä jokin sisäinen ääni kieltää häntä menettelemästä vastoin parempaa tietoaan.

Tästä jaksosta, jossa ihminen kasvaa persoonallisuudeksi, saamme selvemmän kuvan ottaessamme huomioon kuolemanjälkeisen elämän ja jälleensyntymisen. Kuolema on tosiasia, jota kukaan ei voi välttää. Maa-elämän aikana kokoamme aarteita, joita ”koi syö ja ruoste raiskaa”, mutta sitten tulee kuolema, joka vetää pitkän viivan kaiken yli. Emme saa mukaamme muuta kuin maa-elämän kokemukset ja nekin useimmiten kypsyttömänä. Vaikka sisäinen äänemme varoittaakin menettelemästä väärin toisia ihmisiä kohtaan, niin usein kuitenkin huijaisella väärät tekemme, joten emme ota niistä oppia. Kokemukset jäävät kypsytättömiksi. Mutta kuoleman jälkeen meidän on pakko elää menneet maa-elämämme uudelleen muistikuvina ja silloin niistä kypsyy sato. Sato purkautuu seuraavaan jälleensynty-

mään entisestään herkistyneenä omantunnon äänenä ja karvaina karmallisina kokemuksina, kuten edellä kuvailimme.

Niin ikään toteutumatta jääneet toiveet ja haaveet kypsyvät kuolemanjälkeisessä taivaselämässä. Silloin elämme ajatusten maailmassa, jossa jokainen ajatus on todellisuutta. Kypsyneet toiveet putoavat meihin kykyinä ja taipumuksina uudessa jälleensyntymässä, joten olemme entistä kyvykkäämpiä ja taitavampia. Mutta elämän kaksinainen koulu kiristää myös otettaan. Suurempi taitavuus antaa entistä paremmat mahdollisuudet pettämiseen, oveluuteen, ja entistä suurempi tarmo yllyttää vallan väärinkäyttöön. Sopivalla hetkellä karma purkautuessaan lyö jalat alta ja ihmisen on pakko tarkistaa itseään ja asennettaan. Hän herää hieman ja ryhtyy punnitsemaan mikä on valhe ja mikä totuus, onko eroa vääryydellä ja oikeudella, pahalla ja hyvällä. Hän kamppailee näitten kysymysten parissa alussa itsetiedottomasti, kenties usean ruumistuksen ajan, kunnes hän alkaa epäillä kaikkea ja tulla pessimistiksi. ”Hullua on koko elämä, paholainen maailmaa hallitsee eikä hyvä Jumala.” Ihminen on tulossa elämäntiellään erään vaiheensa päähän. Hän lähestyy itsetietoisien persoonallisuuden astetta.

Vanhan Testamentin Saarnaaja on malliesimerkki ihmisestä, joka on herännyt itsetietoiseksi persoonallisuudeksi. Saarnaaja oli kyvykäs, viisas, ja hänen ulkonainen kohtalonsa antoi tilaisuuden oman itsensä ja elämänsä arvojen tarkasteluun. Saarnaaja oli kuningas, joten hänellä oli valtaa ja rikkautta toteuttaakseen unelmansa. Avoimesti hän kertoo teoistaan ja saavu-

tuksistaan: ”Minä, saarnaaja, olin Israelin kuningas. . . Ja minä käänsin sydämeni viisaudella tutkimaan ja miettimään kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu. Tämä on vaikea työ, jonka Jumala on antanut ihmislapsille, heidän sillä itseään rasittaakseen. Minä katselin kaikkia tekoja, mitä tehdään auringon alla, ja katso, se on kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua. . . Ja minä käänsin sydämeni tutkimaan viisautta ja tietoa, mielettömyyttä ja tyhmyyttä, ja minä tulin tietämään, että sekin oli tuulen tavoittelemista. . . Minä mietin mielesäni virkistää ruumistani viinillä — kuitenkin niin, että sydämeni harrasti viisautta — ja noudattaa tyhmyyttä, kunnes saisin nähdä, mikä olisi ihmislapselle hyvä. . . Minä tein suuria töitä; rakensin itselleni taloja, istutin itselleni viinitarhoja. Minä laitoin itselleni puutarhoja ja puistoja. . . vesilammikoita. . . kokosin itselleni myös hopeaa ja kultaa ja kuninkaitten ja maakuntien aarteita ja hankin itselleni laulajia. . . Minä tulin suureksi ja yhä suuremmaksi, yli kaikkien, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa. Sen ohessa pysyi minussa viisauteni. Enkä minä pidättänyt silmiäni mistään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa. . . Kun minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä. . . niin minä näin, että viisaus on hyödyllisempi tyhmyyttä, niin kuin valo on hyödyllisempi pimeyttä. . . mutta minä tulin tietämään sen, että toisen käy niin kuin toisenkin. . . ja eikö kuole viisas niin kuin tyhmäkin? . . . Ja minä kyllästyin elämään, sillä minusta oli pahaa se, mikä tapahtuu auringon alla, koska kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelua.”

Saarnaaja kuvaa ihmistä, joka on herännyt niin itsetietoiseksi persoonallisuudeksi, että hän, kaikkea koki ja kaikesta nauttien, ei uppoudu kokemaansa. Hän tarkkailee täysin hereillä ollen kaikkea ja miettii kaiken pohjaan asti, tehden kaikesta kokemastaan selvät johtopäätökset. Hänestä tulee pessimisti, hän epäilee kaiken todellisuutta. Mutta Saarnaaja ei kieltänyt mitään, ei Jumalankaan olemassaoloa. Vaikkei hän tiedä mitään Jumalasta, niin hän käsittää, ettei olisi elämää, ellei sen takana olisi Suuri Salaisuus. Ei ole mitään uutta auringon alla, hän toteaa, sillä kaikki se mitä nyt on, on ollut olemassa ennenkin ja tulee vastakin olemaan; ja vaikka kaiken lopputulos on maakuoppa, johon joutuu niin eläin kuin ihminenkin, niin viisas kuin tyhmäkin, niin Jumala on kaiken olevaisen takana. Siksi hän neuvookin jälkipolvia: ”Ja muista Luojaasi nuoruudessasi, ennen kuin pahat päivät tulevat. . . sillä ihminen menee iankaikkiseen majaan, ja valittajat kiertelevät kaduilla — ennen kuin hopealanka katkeaa ja kultamalja särkyy. . . Ja tomu palajaa maahan, niin kuin se on ollutkin, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen on antanutkin.”

Kun ihminen Saarnaajan tavalla herää itsetietoiseksi persoonallisuudeksi, niin häntä ei enää viehätä elämän antimet. Kulua, kunnia ja valta menettävät kiinnostuksensa, hän luopuu niistä vapaaehtoisesti, harkiten, kuin suorittaessaan lopputilin ainemaailman harhoista. Ehkä se tapahtuu harvoin yhden maaelämän aikana, mutta ihminen on jälleensyntymien alainen. Hän saapuu elämän koulutiellä erään perin tärkeän taipaileensa loppuun ja hänellä on edessään uusi taival. Sitä

taivalta kuvaa sattuvasti Jeesus Natsarenuksen vertaus tuhlaajapojasta.

* * *

Eräällä isällä oli kaksi poikaa, joista toinen halusi saada perintöosuutensa lähteäkseen maailmalle. Hän sai osuutensa ja meni vieraille maille. Siellä hän eli iloista ja huoletonta elämää tuhlaten omaisuutensa. Hän joutui paimentamaan sikoja. Mutta sillä paikkakunnalla tuli suuri nälänhätä eikä hänelle annettu syötäväksi edes sikojen ruokia. Silloin hän havahtui tarkistamaan elämänsä, onko se todellista vaiko epätodellista. Hän havaitsi epätodelliseksi oman elämänsä ja todelliseksi entisen elämänsä isänsä kodissa. Hän valitsi todellisen: paluun isänsä kotiin. Mutta koska hän oli jo saanut perintöosuutensa, niin hän ei aikonut palata takaisin perijänä vaan palvelijana. Hän päätti pyytää, ottaisiko isänsä hänet vastaan palvelijana.

Kertomus tuhlaajapojasta kuvaa henkisen tien ensimmäistä, valmistavaa astetta. Ihmissielun tulee saavuttaa eräitä ratkaisevia muutoksia. Ensimmäinen valmistavan tien askel on toden ja epätoden tajuaminen. Ei riitä, että ihminen vain järjessään tekee itselleen selväksi niitten eron, vaan toden ja epätoden tajuamisen tulee kasvaa hänen **luonteekseen**. Ei riitä Saarnaajan pessimismi ja elämänarvojen hylkääminen, sillä ihminen tajuaa joutuneensa uudelle taipaleelle. Saarnaaja uskoi Jumalaan, mutta luopui Jumalan etsinnästä. Uudella taipaleella herää pyrkimys Jumalan löytämiseen.

Valmistavan tien toinen askel on toden valitseminen ja tuhlaajapoika valitsi sen. Valinta ei ole tässäkään

tapauksessa vain älyllinen päätös, vaan Jumalan löytämisen kaihon on tultava **kyvyksi**. Silloin se ei ole hetken ailahduksesta johtuva päänäpistö, vaan ”vereen” istutettu kyky. Mutta kyvyn seurauksena tulee kasvaa eräitä hyveitä ja tuhlaajapojan hyve oli nöyryys: hän ei tahtonut palata perijänä isänsä kotiin, vaan palvelijana. Valmistavan tien kolmanteen asteeseen sisältyy hyveitten kasvattaminen. Neljäntenä asteena on pelastuksen kaipuu ja se oli tuhlaajapojankin kannustin, joka vei päätöksistä tekoihin. Hän lähti kulkemaan isänsä kotiin.

Kertomuksen lopussa on mielenkiintoinen kohta. Kun tuhlaajapoika saapui kotiin, niin isä oli suuresti iloinen ja laittoi pidot. Mutta toinen poika oli siitä pahoillaan ja valitti, ettei hänelle ole koskaan laitettu pitoja, vaikka hän on aina ollut isänsä luona. Tässä näkyy kaksi asennoitumistapaa, joista toinen kuvaa ihmisten ja toinen — sanoisimmeko — mestarin näkemystä. Tavallisen ihmisen kannalta katsoen kodissa olevan pojan asenne tuntuu oikeutetulta ja isän asenne oikeuden sivuuttamiselta. Mutta vertaus kuvaakin itsekasvattajan henkistä tietä. Logos ei ole tarkoittanut elämää rangaistuslaitokseksi vaan kouluksi, jossa ihmiset kasvavat monenlaisten vaiheitten kautta kulkiesaan niin itsenäisiksi, että he omasta vapaasta tahdostaan alkavat iikävöidä Jumalaa, Isän kotia. Silloin he astuvat valmistavalle tielle, jonka perästä alkaa varsinainen tie Kristuksen johdolla.

* * *

Jeesus Kristuksen ainutlaatuisesta henkisestä saavutuksesta johtuen Jumala kirjoitti lakinsa ihmisten

sydämiin. Pekka Ervast opettaa, että Kristus tuli maapallon korkeammaksi minäksi, joten Kristus vaikuttaa nyt Jumalan äänenä jokaisessa ihmisessä. Isän koti, johon ihminen tuhlaajapoikana palaa, ei ole kaukana avaruudessa, vaan se on ihmisen omassa sydämessä. Se selviää tuhlaajapojalle sisäisenä kokemuksena: hänessä herää usko. Hänen korkeampi minänsä ”kosii” häntä mystilliseen avioliittoon. Hän kokee sen eräänä korkeana hetkenä, hän melkein tietää sen. Jokin salaperäinen henkinen kosketus todistaa hänelle, että Isä, Mestari, Jumala, millä nimellä hän sitä nimittäneeikin, rakastaa häntä, ja hän tajuaa sanomatonta autuutta. Herännyt usko kannustaa häntä eteenpäin. On kuin Betlehemin tähti näkyisi jossakin kaukana ja olisi lähestymässä ja hän aavistaa, että tähden jäljessä saapuvat tietäjät itäisiltä mailta.

Evankeliumit kertovat, että Jeesuksen seimen luo saapui tietäjiä itäisiltä mailta tuoden lahjoina kultaa, suitsuketta ja myrhaa. Kertomus saattaa olla legenda useine merkityksineen, joilla kuvaillaan sekä kosmisia tapahtumia että ihmissielun vaellusta elämän tiellä. Kristittyjen piirissä legenda on saanut lisäpiirteitä. Koska lahjoja sanotaan olleen kolmenlaisia niin on arveltu, että tietäjiäkin oli kolme: vanhus, Melkior, toi kultaa, keski-ikäinen Baltasar toi suitsuketta ja parraton nuorukainen, Kasper, toi myrhaa. Kulaa kuvaa kuninkuutta, valtaa, suitsuke palvontaa, uhrautumista ja myrha, jota on käytetty mm. palsamoimiseen, on tekemisissä kuoleman kanssa.

Psykologisesti ymmärrettynä kolme tietäjää: yhdessä on ihmisen korkeampi minä: manas, buddhi ja aat-

ma, korkeampi järki, henkinen rakkauskyky ja henkinen tahto. Järki on vanhin. Se on vaikuttanut ymmärryksen muodossa jo kolmannelta juurodusta alkaen. Gautama Buddha ensimmäisenä sai korkeamman järjen päivätaajuntaansa. Buddhi, henkinen rakkauskyky, on vielä vähemmän päässyt vaikuttamaan, mutta niitäkin ihmisiä on. Ajatelkaamme vain Fransiskus Assisia. Aatma on ollut toistaiseksi kaikkein vähemmän näkyvässä ja siksi sitä voi sanoa nuorukaiseksi. Nuo kolme tietäjää lähestyvät ihmisydäntä, jossa Kristus on vielä kätkössä, ympärillään ihmisielen eläimellinen talli.

Pekka Ervast painottaa opetuksissaan, että kosmoksen Kristus on ajan mukana lähestynyt ihmiskuntaa. Lähestyminen on tapahtunut edelläkulkijoitten, esikoisten kautta. Jeesus Kristusta nimitettiin myös esikoiseksi. Kun eräät **tämän maapallon ihmiset** toivat Kristuksen **omassa päivätaajunnassaan** ihmiskuntaan, niin sen jälkeen Kristuksen päivätaajuinen kokeminen tuli kaikille ihmisille mahdolliseksi. Mutta koska ihminen on korkeammassa minässään kolminainen kuten Logoskin on kolminainen, niin Kristuksen — vai sanoisimmeko Logoksen — lähestyminen ihmisen päivätaajuntaa on tapahtunut kolmessa vaiheessa. Logoksen kolminaisuutta nimitetään krisillisillä nimillä Pyhäksi Hengeksi, Pojaksi ja Isäksi. Niinpä Logos Pyhästä Henkenä, Touuden henkenä ja valona, ilmentyi ensimmäisen kerran Gautama Buddhan päivätaajunnassa, jotta korkeamman järjen valo pääsi valaisemaan ihmiskuntaa. Ken seuraa Buddhan opetuksia käytännöllisessä elämässään, hän saa järkensä valaistuksi.

Logos ilmentyi Jeesus Kristuksen päivätaajunnassa

Poikana eli rakkautena, uhrautumisen henkenä. Ken seuraa Jeesus Kristuksen opetuksia käytännöllisessä elämässään, häneen syntyy Logos Poikana päivätajuisesti. J. R. Hannula opettaa, että Logos syntyi Isänä, voimana ja majesteettiutena Pekka Ervastissa päivätajuisesti. Logos on tullut ihmisen päivätajunnan ulottuville kaikissa kolmessa vaiheessaan, Pyhänä Henkenä, Poikana ja Isänä. Ihmiskunnalle on avautunut kolme tietä: järjen, rakkauden ja tahdon tiet. Tästä ymmärrämme, että Kristuksen päivätajuinen kokeminen saattaa nyt tapahtua ihmiselle kolmessa syvyydessä. Hän voi herätä korkeammassa järjessään ja silloin voimme sanoa, että Melkior toi hänelle kultaa lahjaksi. Mutta tämän lisäksi Kristus voi syntyä hänessä myös rakkautena, uhrautumisen ja palvonnan henkenä, ja silloin voimme sanoa Baltasarin tuoneen hänelle suitsuketta. Niin ikään hän voi edellisten lisäksi herätä henkisessä tahdossaan ja silloin on asiallista sanoa, että Gaspaar eli Kaspero toi hänelle myrhaa.

Myrha kuvaa kuolemaa eli kuoleman voittamista. Paavaiikin sanoo, että viimeisenä vihollisista on kukistettava kuolema. Pekka Ervast puhuu erikoisesti kuoleman voittamisesta ja sanoo sitä ihmisen okkultisimmaksi tehtäväksi. Me olemme kuoleman alaisia, sillä persoonallisuutemme haihtuu kuolemanjälkeisen elämän aikana. Meillä ei ole vielä kuolematonta ruumista, mutta sen, kirkastusruumiin, valmistaminen on tehtävämme. Näistä kysymyksistä hän puhuu useissa kirjoissaan.

* * *

Tarkastellessamme henkisten opettajien elämäntyötä näemme niissä erilaisia asteita. Samoin kuin puu tunnetaan hedelmistään, samoin opettaja tunnetaan opetuksistaan, elämäntyöstään. Heidän opetustensa laatu ja syvyys paljastavat opettajien suhteen Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan. Näemme mm. sen, että kun Mestari-olento syntyy maailmaan määrättyä elämäntehtävää suorittamaan, niin hänen Kristus-kokemuksensa saattaa tapahtua siinä asteessa, mikä parhaimmalla tavalla auttaa häntä elämäntyötään suorittamaan. Ajattelemme J. R. Hannulaa. Hän kertoo eläneensä sisäisessä mietiskelytilassa **lapsesta lähtien**, joten hän oli vanha ja paljon kokenut sielu. Mutta hänen Kristus-kokemuksensa, jonka hän koki v. 1913, tammi-kuun alussa, tapahtui ymmärrettävästi manaksen eli järjen linjalla. Hän kuvaileekin kokemustaan sanoen, että hänen aivonsa järjestyivät uudelleen. Korkeamman järjen linjalla tapahtunut Kristus-kokemus oli nähtävästi hänelle tarpeellinen suorittaessaan elämäntyötään, jolloin hän ratkaisi sota- ja väkivaltakysymykset pohjaan asti sekä esitti Pekka Ervastian henkisen ja okkultisen aseman. Hän selvitti ihmiskunnan surkean tilan ja länsimaisen sivistyksen lahonneisuuden. Hän paljasti kristikunnan poikkeamisen Kristuksen opista ja paljon, paljon muuta, mikä kuului selvällä järjellä ymmärrettävän elämänymmärryksen piiriin.

Rinnastukseksi ajattelemme Fransiskus Assisia, jonka elämäntyö todistaa hänen kokeneen Kristus-kokemuksensa buddhin linjalla. Fransiskus oli tunteellinen, nöyrä ja palvova. Hän liikuttui kirkonkellojen soitosta ja kuunteli hartaudella messuja. Hän oli hyvä ja sää-

livä ihminen. Fransiskus perusti munkkikunnan, eli vapaaehtoisessa köyhyydessä ja opetti munkkiystävää harrastamaan pyhää elämää. Hänen munkkikuntansa elämä oli kaunista ja runollista. Mutta Fransiskus ei nähnyt, miten kristillinen kirkko oli poikennut Kristuksen opista, kokosi omaisuuksia ja vei kristikuntaa harhaan. Hän ei osannut avata ihmisten silmiä näkemään, että kristikunta kirkkoineen kulkee kaaosta koh'ti ja vie mukanaan ehkä ihmiskunnan enemmistön. J. R. Hannula sanoikin, että Mestarin tehtävä on toinen kuin mystikon.

Jos vielä katselemme Pekka Ervastian elämäntyötä, niin siitä on sanottava, että järjen ja rakkauden lisäksi hänessä oli hereillä henkinen tahto. Hän sanoikin: ”Sama, mikä tapahtui Jeesukselle Jordanilla kun Johannes kastoi hänet, sama tapahtui minulle. Minäkin tulin kastetuksi.” Hän rinnastaa omaa Jordankastekokemustaan Jeesuksen vastaavanlaiseen tapahtumaan. Mutta hän sanoi myös, ettei Buddha ruumistu enää, ei liioin Kristus, he olivat jo täysiä hedelmiä. Sen sijaan Jumala voi esiintyä tavalla, jolla hän ei ole ennen esiintynyt. Niinpä tunnemme Pekka Ervastinkin hänen hedelmistään, opetuksistaan. Hänen opetuksensa ei mene Buddhan, Jeesuksen eikä H. P. Blavatskyn opetusten alapuolelle, vaan nousee niitten yläpuolelle sekä filosofisessa selkeydessään että moraalisessa syvyydessään.

Samalta tekijältä:

	Nid. mk	Sid. mk
Uuden ajan työsaralta	3,—	4,—
Miten ymmärrän elämän koulun	3,—	—
Kansallinen uudestisyntyminen	2,—	—
Rauhan temppeli	3,—	4,—
Elämän arvoitus	4,—	5,—
Vanajavuoren taru	5,—	8,—
Matkalla Temppeliin	4,—	5,—
Ihmisyysuskonnon ulkopiirteet	3,—	—
Danielin kirja	4,—	6,—
Liitto	4,—	6,—
Kun aika on täyttynyt	4,—	6,—
Vanha ja uusi ihminen	5,—	7,—
Vuosijuhlien satoa, näytelmä	3,—	—
Aikamme avain	—	4,—
Tulkoon valkeus	3,—	—
Ihmisyyden puutarha	—	6,—
Mitä on kristosofia	—	5,—
Kaksi maailmaa	—	8,—
Tietäjien todistus	—	7,—
Erämaan tietäjä, romaani	—	12,—

	Nid. mk	Sid. mk
Vaeltajan viesti	—	15,—
Matka tuntemattomaan	—	7,—
Tie ihmisyyteen	—	6,—
Vaeltaja, näytelmä	3,—	—
Ongelmien seurassa I—III kpl	—	7,—
Kirjat avattiin	—	7,—
Ihmisyyden puolesta	—	6,—
Ongelmien seurassa IV	—	7,—
Hengen ykseytelämä	—	6,—
Ongelmien seurassa V	—	8,—
Mysterioitten toiset kasvot	—	10,—
Ongelmien seurassa VI	—	9,—
Kehityksen virta	—	12,—
Ongelmien seurassa VII	—	14,—
Valittujen joukko	—	14,—
Dox, kertomus	—	10,—
Jälleensyntyminen ja karma	4,—	—
Valoa Pohjolasta näytelmä	3,—	—
Ongelmien seurassa VIII	—	14,—

